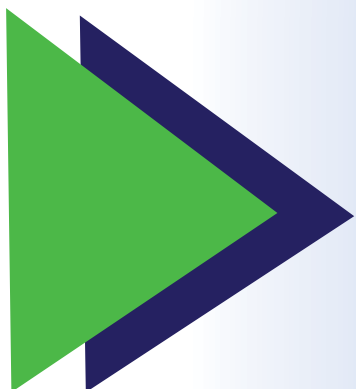

КЫРГЫЗ-ТҮРК “МАНАС” УНИВЕРСИТЕТИ

2016-
жылдагы
Административдик иштердин
отчету

**2016-жылдагы
Административдик иштердин отчету**

КЫРГЫЗ-ТҮРК “МАНАС” УНИВЕРСИТЕТИ
Ректордун канцеляриясы
Бишкек/КЫРГЫЗСТАН

2016

Манастын жети осуяты:

- 1.Эл журттун ажырагыс бүтүндүгү жана бир жакадан баш, бир жеңден кол чыгарган ички биримдиги;*
- 2.Улут аралык ынтымак, достук жана кызматташтык;*
- 3.Улуттук ар-намыс жана атуулдук ариет;*
- 4.Арыбас мээнет, алдыңкы өнөр-билим аркылуу бакыбат дөөлөткө умтулуу;*
- 5.Гуманизм, айкөлдүк, кечиримдүүлүк;*
- 6.Табият менен таттуу мамиледе болуу;*
- 7.Кыргыз мамлекеттүүлүгүн чыңдоо жана аны көздүн карегиндей сактоо.*

“БИЛИМ – ЖАШООНУН ЧЫНЫГЫ ДААНЫШМАНЫ”

К. Атабаев

МАЗМУНУ

ЖЕТЕКЧИЛЕРДИН СӨЗҮ.....	9
I. ЖАЛПЫ МААЛЫМАТ.....	13
А) МИССИЯ ЖАНА КОНЦЕПЦИЯ.....	18
В) АНЫКТАМАЛАР, ЫЙГАРЫМ УКУКТАРЫ, МИЛДЕТТЕР ЖАНА ЖООПКЕРЧИЛИКТЕР.....	21
С) УНИВЕРСИТЕТ ЖӨНҮНДӨ МААЛЫМАТ.....	21
1. МАТЕРИАЛДЫК-ТЕХНИКАЛЫК БАЗА	21
2. УЮШТУРУУЧУЛУК ТҮЗҮМҮ.....	40
3. МААЛЫМАТТЫК ЖАНА ТЕХНОЛОГИЯЛЫК РЕСУРСТАР.....	44
4. АДАМ РЕСУРСТАРЫ.....	54
5. КӨРСӨТҮҮЛГӨН КЫЗМАТТАР.....	66
6. БАШКАРУУ ЖАНА ФИНАНСЫЛЫК КОНТРООЛДОО СИСТЕМАСЫ.....	115
II. НЕГИЗГИ САЯСАТ ЖАНА ПРИОРИТЕТТЕР.....	117
III. ИШ-ЧАРАЛАР ТУУРАЛУУ МААЛЫМАТ ЖАНА БААЛОО ИШТЕРИ	119
А) КАРШЫ ИШТЕРИ БОЮНЧА МААЛЫМАТ.....	120
1. БЮДЖЕТТИ АТКАРУУНУН ЖЫЙЫНТЫКТАРЫ.....	120
2. НЕГИЗГИ ФИНАНСЫЛЫК КӨРСӨТКҮЧТӨРДҮН ТАБЛИЦАСЫ БОЮНЧА ТҮШҮНДҮРМӨЛӨР.....	128
В) ИШМЕРДҮҮЛҮКТҮН КӨРСӨТКҮЧТӨРҮ БОЮНЧА МААЛЫМАТ.....	133
IV. МЕКЕМЕНИН МҮМКҮНЧҮЛҮКТӨРҮНҮН ЖАНА ЖӨНДӨМДҮҮЛҮКТӨРҮНҮН БААЛАНЫШЫ.....	139
А) КУЧТУУ ТАРАПТАР.....	140
В) АЛСЫЗ ТАРАПТАР.....	140
С) МҮМКҮНЧҮЛҮКТӨР.....	141
D) КООПТУУ ЖАГДАЙЛАР.....	142
V) УНИВЕРСИТЕТТЕ ИЧКИ КОНТРОЛДУ КАМСЫЗДОО БОЮНЧА БИЛДИРҮҮ.....	143
VI) КАРЖЫЛЫК КЫЗМАТ КӨРСӨТҮҮЛӨР БОЮНЧА БӨЛҮМ БАШЧЫСЫНЫН БИЛДИРҮҮСҮ.....	145
КОРУТУНДУ.....	147

ТАБЛИЦАЛАРДЫН ТИЗМЕСИ

1-Таблица. “Манас” университетине таандык кыймылсыз мүлктөрдүн бөлүштүрүлүшү.....	28
2-Таблица. 2016-жылында кошумча курулган имараттар.....	29
3-Таблица. Курулушу улантылып жаткан имараттар.....	29
4-Таблица. Жабык аянттардын административдик түзүмдөргө бөлүштүрүлүшү	30
5-Таблица. Жабык аянттардын академиялык түзүмдөргө бөлүштүрүлүшү.....	31
6-Таблица. Бир студентке туура келген чарчы метрдик аянт.....	31
7-Таблица. Унаалар.....	32
8-Таблица. Окуу бөлмөлөрү, дарсканалар	33
9-Таблица. Ашканалар жана кантин-кафетерийлер.....	35
10-Таблица. Конок үйү.....	36
11-Таблица. Кызматкерлердин турак-жайлары.....	36
12-Таблица. Студенттер үйү.....	38
13-Таблица. Спорттук объекттер.....	39
14-Таблица. Жыйын залдары жана конференц-залдар.....	39
15-Таблица. Склад, архив жана устаканалар.....	39
16-Таблица. Кинозал жана концерттик залдар.....	39
17-Таблица. Программалык жабдыктар жана компьютерлер.....	47
18-Таблица. Китепканалык ресурстар.....	50
19-Таблица. Башка маалыматтык жана технологиялык ресурстар.....	51
20-Таблица. Маалыматтык жана технологиялык ресурстардын бөлүштүрүлүшү.....	51
21-Таблица. Медициналык жана лабораториялык жабдыктар.....	52
22-Таблица. Кызматкерлердин саны.....	54
23-Таблица. Академиялык кызматкерлердин саны.....	56
24-Таблица. КРсынын жараны болгон академиялык кызматкерлер.....	56
25-Таблица. ТРсы жана башка мамлекеттердин жараны болгон академиялык кызматкерлер.....	57
26-Таблица. Башка университеттер тарабынан “Манас” университетине дайындалган академиялык кызматкерлер.....	58
27-Таблица. Академиялык кызматкерлердин жашына карата бөлүнүшү.....	58
28-Таблица. Академиялык кызматкерлердин илимий наамына карата бөлүнүшү.....	59
29-Таблица. Келишимдик негизде иштеген толук ставкалуу академиялык кызматкерлер.....	60

30-Таблица. Академиялык кызматкерлерди кызмат ордуна дайындоо/кызмат ордунан бошотуу.....	61
31-Таблица. Административдик кызматкерлердин түзүмдөр боюнча санына карата бөлүнүшү.....	62
32-Таблица. Административдик кызматкерлердин билим деңгээли.....	63
33-Таблица. Административдик кызматкерлердин кызмат мөөнөтүнө карата бөлүнүшү.....	63
34-Таблица. Административдик кызматкерлердин жашына карата бөлүнүшү.....	64
35-Таблица. Административдик кызматкерлерди кызмат ордуна дайындоо/кызмат ордунан бошотуу.....	64
36-Таблица. Убактылуу жумушчулар (кызмат орду боюнча).....	65
37-Таблица. Факультет/жогорку мектеп жана кесиптик жогорку мектепке карата орто жана жогорку кесиптик билим берүү программаларынын саны.....	67
38-Таблица. 2015-2016-окуу жылындагы студенттердин жалпы саны.....	68
39-Таблица. 2015-2016-окуу жылындагы студенттердин жарандыгына карата саны.....	70
40-Таблица. Студенттерге бөлүнгөн квота жана квотаны толтуруу коэффициенти.....	71
41-Таблица. 2015-2016-окуу жылында окуудан чыгарылган студенттердин саны.....	71
42-Таблица. 2015-2016-окуу жылында “Манас” университетине которулган, “Манас” университетинен башка университеттерге которулган жана университеттин ичинде бир факультеттен башка факультетке которулган студенттердин саны.....	71
43-Таблица. 2015-2016-окуу жылында дисциплинардык жаза алган студенттердин саны.....	71
44-Таблица. Стипендия алган студенттердин саны.....	72
45-Таблица. Бүтүрүүчүлөрдүн саны.....	73
46-Таблица. Жылдар боюнча ар бир окутуучуга туура келген студенттердин саны.....	73
47-Таблица. 2015-2016-окуу жылында профессордук-окутуучулук курамдын ар бир мүчөсүнө туура келген студенттердин саны.....	74
48-Таблица. 2015-2016-окуу жылында студенттик алмашуу программасы боюнча “Манас” университетине которулган студенттер.....	74
49-Таблица. 2015-2016-окуу жылында студенттик алмашуу программасы боюнча башка университеттерге которулган студенттер.....	75
50-Таблица. Студенттердин магистратура (диссертациялуу/ диссертациясыз) жана докторантура программаларына карата бөлүнүшү (Социалдык илимдер институту)	77

51-Таблица. Студенттердин магистратура (диссертациялуу/ диссертациясыз) жана докторантура программаларына карата бөлүнүшү (Табигый илимдер институту).....	79
52-Таблица. “Манас” университетине кирүү сынагы-2016 боюнча абитуриенттердин жалпы саны (статистика)	87
53-Таблица. Психологиялык кеңеш берүү.....	88
54-Таблица. Медициналык кызмат көрсөтүүлөр.....	89
55-Таблица. Университеттин спортчулары тууралуу маалымат.....	102
56-Таблица. Сыйлыктар.....	103
57-Таблица. Спорт жаатындагы сыйлыктар.....	103
58-Таблица. 2016-жылында күчүнө кирген инструкция жана жоболор.....	114
59-Таблица. Бюджеттик кирешелер.....	120
60-Таблица. Бюджеттик чыгашалар.....	121
61-Таблица. 2016-жылындагы чыгашалардын экономикалык жактан бөлүнүшү.....	126
62-Таблица. 2016-жылында университеттин базасындагы чыгашалар.....	127
63-Таблица. Чыгашалардын бөлүштүрүлүшү.....	127
64-Таблица. 2015-2016-жылында жасалган төлөмдөрдүн экономикалык классификациясы.....	128
65-Таблица. Жылдарга карата бюджеттен бөлүнгөн каражаттар жана чыгашалар.....	129
66-Таблица. 2012-2016-жж. кызматтык иш сапары үчүн төлөнүүчү акыларды каттоо.....	129
67-Таблица. 2016-жылында факультеттерге жумшалган чыгашалардын бөлүштүрүлүшү.....	130
68-Таблица. 2016-жылында жогорку мектеп/кесиптик жогорку мектепке жумшалган чыгашалардын бөлүштүрүлүшү.....	130
69-Таблица. 2016-жылында институттарга жумшалган чыгашалардын бөлүштүрүлүшү.....	130
70-Таблица. 2016-жылында университеттин башкы имаратына жумшалган чыгашалардын бөлүштүрүлүшү.....	131
71-Таблица. 2016-жылдагы административдик түзүлүштөрдүн сарптоолорунун бөлүштүрүлүшү.....	131
72-Таблица. Өткөн жылдарда башталып, азыркы учурда ишке ашырылып жаткан инвестициялык долбоорлор (Курулуш иштери башкармалыгы)	132
73-Таблица. 2016-жылы аяктаган инвестициялык долбоорлор	132
74-Таблица. Илимий иш-чаралар.....	133
75-Таблица. Таблица. Илимий долбоорлор.....	136

ГРАФИКТЕР

1-График. Академиялык кызматкерлердин кызмат ордуна карата бөлүнүшү	55
2-График. Академиялык кызматкерлердин жарандыгына карата бөлүнүшү	57
3-График. Академиялык кызматкерлердин жашына карата бөлүнүшү.....	59
4-График. Кызматкерлердин кызмат ордуна карата бөлүнүшү	60
5-График. Административдик кызматкерлердин жарандыгына карата бөлүнүшү (үлүштүк)	61
6-График. Административдик кызматкерлердин кызмат мөөнөтүнө карата бөлүнүшү.....	63
7-График. Административдик кызматкерлердин жашына карата бөлүнүшү.....	64
8-График. Студенттердин жарандыгына карата бөлүнүшү.....	70
9-График. 2015-2016-окуу жылындагы студенттердин саны.....	79
10-График. Бюджеттик кирешелер.....	120
11-График. 2016-жылындагы экономикалык классификация деңгээли боюнча бюджеттик төлөмдөр.....	121
12-График.2016-жылындагы чыгашалардын экономикалык классификацияга карата бөлүнүшү.....	122
13-График. 2015-2016-жылындагы чыгашалардын бөлүнүшү.....	123
14-График. 2016 Жылында ай сайын мүлк жана тейлөө кызматтарына кеткен чыгымдар.....	124
15-График. 2016 Жылында ай сайын күнүмдүк которуулар.....	125
16-График. 2016 Жылында ай сайын Капиталдык чыгымдар.....	125
17-График. 2016-жылдагы сарптоолордун экономикалык классификацияга карата бөлүштүрүлүшү.....	126
18-График. 2015-2016-жж. карата чыгымдардын бөлүштүрүлүшү.....	127
19-График. 2015-2016-жж. Экономикалык классификация боюнча баштапкы ассигнованиелер.....	128

ЖЕТЕКЧИЛЕРДИН СӨЗҮ

Ректор жана Биринчи проректордон

Эки боордош өлкө -Түркия Республикасы менен Кыргыз Республикасы биргелешип түзгөн Кыргыз-Түрк “Манас” университети эл аралык, өзгөчө статуска ээ мамлекеттик университет болуп саналат.

1995-жылы түзүлүп, 1997-жылдан окуу-тарбия ишмердүүлүгүн жүргүзө баштаган окуу жайыбызарадан аз убакыт өткөнүнө карабай, биргана Кыргызстанда эмес, ошондой эле өзүнүн регионунда да маанилүү орунга ээ боло баштады.

Өзүнүн жаш жана динамикалуу түзүмү менен аймактын тарыхый жана маданий мурастарын айкалыштырып, дүйнөлүк университетке айланууга умтулуп келет.

Биздин окуу жай жаш болсо да, илим дүйнөсүнөнөзүнүнтатыктуу ордунтабышы пландуу жана ырааттуу иш алып баруунун натыйжасы болуп саналат.Стратегиялык планыбыздын негизинде Камкорчулар кеңеши тарабынан аныкталган стратегиялык кадамдардын жана жол картасынын, университеттин жогорку жетекчилигинин бул багыттагы эл аралык тенденцияларга шайкеш келген уюштуруучулугунун, профессордук-окутуучулук курам менен административдик кызматкерлердин тынымсыз аракетинин жана талбаган эмгегинин, окуу жайдын бардык түзүмдүк бөлүмдөрүндө өкүм сүргөн бейпилдиктин натыйжасы өз жемишин берип, бул кырдаал университеттин баштапкы максаттарына жетүүсүндө маанилүү роль ойногон.

Борбордук Азияда заманбап кампуска ээ университетибиз материалдык-техникалык базасын толуктап, атаандаштыктыктын актуалдуу концепциясы болгон мыкты сапатты туу тутуу менен иш алып барууну иш-аракеттеринин маңызына айландырды. Сапатты турмуш философиясы катары кабыл алган окуу жайыбыз жергиликтүү жана эл аралык деңгээлде бул жаатта өзүнүнишин улантып келет.

Азырка учурда университетибиз 9 факультет, 4 жогорку мектеби, 1 кесиптик жогорку мектеби, 2 институт, 14 өлкөдөн келген 20га жакын ар түрдүү улуттагы 5313 студент жана бөлкөдөн келген 552 окутуучу менен окуу-тарбия ишмердүүлүгүн алып барууда.

Аккредитациялык иш-чараларды жүргүзө баштаган окуу жайыбызда алгачкы этапта магистратура жана докторантура боюнча окуу программасы аккредитациядан өттү. Ушул тапта бакалаврият жана орто кесиптик билим берүү программаларын аккредитациядан өткөрүү боюнча иш-аракеттер улантылууда.

Илимий иш-чаралардын үзгүлтүксүз жана сапаттуу болушун камсыздоо максатын көздөгөн “Натыйжалуулук жана шыктандыруу” системасы Камкорчулар кеңешинин бекитүүсү менен ишке ашырыла баштап, жетишкендиктерди баалоого жол ачылды.

Кыргыз-Түрк “Манас” университети өзүнүн алдыга койгон максаттарына ылайык, Түрк кеңешине караштуу Түрк университеттеринин ассоциациясы менен Борбордук Азиянын университеттеринин ассоциациясынын түзүлүшүндө демилгечилик ролду аткаруу менен гана чектелип калбастан, ассоциациянын учурдагы төрагалык милдетин аткарып, аймактык күчкө айланды.

Ушуну менен катар эле ишке ашырылышы көп убакыт талап кылган “Орхон процесси” деп аталган студенттер жана окутуучулар менен алмашуу программасы боюнча кыска мөөнөттүн ичинде топтой алган тажрыйбабыздын натыйжалуу жүзөгө ашыра алдык.

Кыргыз-Түрк “Манас” университети күчтүү уюмдук түзүм болгондуктан, алдына койгон чыныгы максаттарына жетүүдө кыйынчылык тартпастан, өзүнүн негиздөөчүлөрүнүн эркине баш ийип, эл аралык деңгээлде кадыр-барктуу университет болуу жолунда алдыга карай умтула бермекчи.

Окуу жайыбыздын “Келечек колубузда!” деген урааны астында жалпы кызматкерлерибиз дагы да өз салымдарын кошуп, ынтымактуулук менен мындан да көптөгөн ийгиликтерге жетебиз деген терең ишеничибиз бар.

Ушул отчеттун даярдалышына салым кошкондордун бардыгына ыраазычылыгыбызды билдирип, 2016-жылда аткарылган иш-чаралардын отчету тийиштүү бөлүм, уюм жана жалпы окурмандарга пайдалуу болушун каалайбыз.

Проф., док. Асылбек Кулмырзаев
Биринчи проректор

Проф., док. Себахаттин Балжи
Ректор

Түркия Республикасында 2006-жылдын 1-январында күчүнө кирген жана жүзөгө ашырылган мамлекеттик финансыларды башкаруу системасы мамлекеттик бюджеттен каржылануучу мекемелерге көбүрөөк мүмкүнчүлүк берип, административдик жоопкерчиликтин алкагында аларга берилген мүмкүнчүлүктөрдү стратегиялык пландын негизги максаттарына ылайык пландаштыруу, колдонуу жана жүзөгө ашыруу тартибинин “ачык-айкындыктын” жана “отчеттуулуктун” негизинде жүрүшү

үчүн маалыматтык-башкаруу системасы менен катар ар кандай чара көрүү шартын түзүп берди.

Коомчулукка сунуштоо максатында эл аралык келишимдин негизинде 1995-жылында түптөлгөн университеттин жетекчилеринин атынан даярдалган 2016-жылдагы административдик иштердин отчету мамлекеттик финансыларды башкаруу системасы алып келген “жаңы тартип” жана “түшүнүктүүлүк” принциптеринин алкагында системалык түзүлүштүн ичинде кылдат иштелип чыккан.

Университет өзүнүн 9 факультетинде, 3 жогорку мектебинде жана 1 кесиптик жогорку мектебинде орто кесиптик жана жогорку кесиптик билим берүү программалары боюнча, ошондой эле 2 институтта ЖОЖдон кийинки билим берүү программалары боюнча 5.313 студентке билим берип, бардыгы болуп 1007 кызматкер, алардын ичинен 552 академиялык кызматкер, 296 административдик кызматкер жана 159 келишимдик негизде иштеген убактылуу кызматкер менен бирге билим берүү жана илимий изилдөө жаатында коомго кызмат көрсөтүүлөрүн ийгиликтүү жүргүзүп келүүдө.

“Айкындык” жана “отчеттуулук” түшүнүктөрүнүн алкагында даярдалган финансылык маалыматтар ички жана тышкы текшерүүлөрдүн жыйынтыктары, ошондой эле таблица жана графиктер менен коштолуп, колдонуучулардын анализдөө ишине ылайык түзүлгөн.

Университеттин 2016-жылдагы административдик иш-чаралардын отчетунун даярдалышында өз салымын кошкон бардык кызматкерлерге терең ыраазычылыгымды билдирем.

Зия Арпалы

Баш катчы

ЖАЛПЫ МААЛЫМАТ

КЫРГЫЗСТАН

Памир-Алай тоолорунун түштүк-батыш, Тянь-Шань тоолорунун түндүк-чыгыш жагында жайгашкан жана Орто Азиядагы өлкөлөрдүн бири болгон Кыргызстандын аянты 198.500 миң км². Кыргызстандын аймагынын 4,4 % пайызын суу, 5,3 % пайызын токойлор, 54,1 % пайызын айыл-чарба жерлери, 36,2 % пайызын болсо башка жерлер ээлейт. Түндүгүндө Казахстан Республикасы, түштүк-чыгышында Кытай Эл Республикасы, батышында Өзбекстан Республикасы, түштүк-батышында Тажикстан Республикасы менен чектешет. Чек арасынын жалпы узундугу 3.878 км.

Советтер Союзу таркагандан кийин 1990-жылдардан баштап Кыргызстанда өлкөнү демократизациялаштырууга багытталган олуттуу иш-чаралар көрүлгөн. 1991-жылдын 31-августунда Кыргыз ССРы Кыргыз Республикасынын мамлекеттик көз каранды эместиги жөнүндө Декларациясын кабыл алган. Кыргыз Республикасынын Конституциясы 1993-жылдын 5-майында Жогорку Кеңеш тарабынан бир добуштан кабыл алынып, ошол эле убакта Жогорку Кеңештин жалпы жыйынында кабыл алынган чечим менен мамлекеттин расмий аты “Кыргыз Республикасы” деп бекитилген.

Кыргызстан терең ойдуңдар, өрөөндөр жана бийик тоолорго ээ. Деңиз деңгээлинен орточо бийиктиги 2750 метр. Кыргыз Республикасынын эң бийик жери Жеңиш чокусу. Бийиктиги 7439 метр. Эң төмөн жайгашкан жери деңиз деңгээлинен 132 м бийиктикте жайгашкан Кара-Дарыя.

Кыргызстандын негизги байлыгы – элдик маданият. Кылымдар бою Кыргызстандын территориясында жашаган ар түрдүү улуттагы элдердин маданиятын өздөштүрүп жана өнүгүп келген кыргыз маданияты көп түрдүүлүгү жана тереңдиги менен айырмаланат.

Кыргыздар байыркы түрк элдеринин бири болуп саналат. “Кыргыз” термини б.з.ч. II кылымда кытай булактарында кездешет. Албетте, ушундай узак тарыхка ээ улуттун маданиятын түзгөн бөлүкчөлөрдүн бири болуп бир кыйла бай жана көр түрдүү оозеки чыгармалар эсептелет. Бул чыгармалардын ичинде эң көркөмдүү жана эң көлөмдүү чыгарма болуп кыргыз элинин тарыхын, этнографиясын жана маданиятын чагылдырган “Манас” эпосу саналат.

Кыргыз эли өзүнүн маданиятын дүйнөгө тааныткан залкар жазуучу Чынгыз Айтматов менен түбөлүк сыймыктанат. 2008-жылында 80 жашында дүйнөдөн кайткан улуу жазуучу Чынгыз Айтматовдун чыгармалары 130дан ашык тилге которулган.

Кыргызстандын борбор калаасы жана эң ири шаары – Бишкек. Айрыкча, Чүй областынын борбору болуп саналат. 1878-жылы түптөлгөн шаардын аты Пишпек деп аталып, андан соң Советтер Союзунун мезгилинде Фрунзе болуп өзгөртүлгөн. 1991-жылы борбор шаарыбыз Бишкек атын алган.

Бишкек шаарынын борбордук аянттары, көчөлөрү, проспектилери түз. Айлана-чөйрөнү көркө бөлөп турган бак-дарактар жана сейил бактар менен Бишкек шаары жапжашыл жана көрктүү шаар болуп эсептелет. Шаардын көчөлөрү шахматтын тактасы түрүндө пландаштырылып, көчөлөрдүн эки тарабында бак-дарактарды сугарып туруу максатында тар арыктар жайгашкан. Ушундай жол менен сугарылган бак-дарактар жай мезгилинде күндүн аптабынан сактайт, ошондой эле шаарга өзгөчө көрк берип турат. Чүй областындагы жаңы шаарлардын бири болгон Бишкек шаарында өткөн кылымдарга таандык тарыхый эстеликтер жок, бирок шаардын борбордук аянтында Тарых музейи жайгашкан.

Кыргыз-Түрк “Манас” Университетинин Курулушу жана Тарыхый Өнүгүүсү

Кыргыз-Түрк «Манас» университети 1995-жылдын 30-сентябрында Түркиянын Измир шаарында Түркия Республикасы менен Кыргыз Республикасынын Өкмөттөрү тарабынан кол коюлган “Кыргызстандын борбор шаары – Бишкекте “Кыргыз-Түрк “Манас” университетин куруу тууралуу” келишимдин негизинде курулган. 1995-жылы Бишкек шаарынын Манас проспектинде ижарага алынган чакан имаратта иштей баштаган бул университет таалим-тарбия иштерин 1997-1998-окуу жылында баштаган.

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2001-жылдын 5-ноябрында кабыл алган 764 номерлүү чечими боюнча эски аэропорттун тилкесинен 85 гектар жер тилкеси 49 жылдык мөөнөт менен университетибизге өткөрүлүп берилген.

Жер тилкелери бөлүнүп берилгенден кийин экономика жана башкаруу факультети менен коммуникация факультетинин имараттарын куруу боюнча тендер жарыяланып, 2002-жылдын 22-майында аты аталган факультеттердин имараттарын куруу иштери башталган.

1997-1998-окуу жылында университетте гуманитардык жана табигый илимдер факультетинин түркология жана тарых бөлүмдөрү, экономика жана башкаруу факультетинин менеджмент бөлүмү, инженердик факультеттин компьютердик инженерия бөлүмү жана чет тилдер жогорку мектебинин түрк жана кыргыз тилдери боюнча даярдоо курсу ачылып, 3 факультет, 4 бөлүм жана 1 жогорку мектепте 86 студент билим алып, бардыгы болуп 127 кызматкер, алардын ичинен 89 административдик жана 38 академиялык кызматкер иштеген.

Университеттин “түзүлүш мезгили” катары каралган алгачкы 15 жылдын ичинде 2009-2010-окуу жылынан баштап бардыгы болуп 2.261 студент орто жана жогорку кесиптик билим алышкан.

2014-2015 окуу жылында уюшулганына 20 жыл болгон жана андан ары өнүгүүгө багыт алган университет 9 факультетинде, 4 жогорку мектебинде, 1 кесиптик жогорку мектебинде, 2 институтунда жана 4 илимий изилдөө борборунда окутуу-тарбиялоо жана илимий изилдөө иштерин жүргүзүп, бардыгы болуп 5136 студентке, анын ичинен орто кесиптик жана жогорку кесиптик билим берүү программалары боюнча 4870 студентке, ал эми ЖОЖдон кийинки билим берүү программалары боюнча 272 студентке билим берген. Окуу жайдын 658 кызматкерлеринин, алардын ичинен 274 академиялык жана 284 административдик кызматкерлеринин жардамы менен 617 студентти, 54 магистрант жана докторанттарды даярдап чыгарган. Бул окуу жылын кошуп эсептегенде, университет бардыгы болуп 4743 студентти, 571 магистрант жана докторанттарды уясынан учурган.

2016-жылдын декабрь айын кошуп эсептегенде университет 9 факультетинде, 3 жогорку мектебинде, 1 кесиптик жогорку мектебинде, 2 институтунда жана 4 илимий изилдөө борборунда окутуу-тарбиялоо жана илимий изилдөө иштерин жүргүзүп, бардыгы болуп 5313 студентке, алардын ичинен орто кесиптик жана жогорку кесиптик билим берүү программалары боюнча 5037 студентке, ал эми ЖОЖдон кийинки билим берүү программалары боюнча 276 студентке билим берген. Окуу жайдын 1007 кызматкерлеринин, алардын ичинен 552 академиялык, 269 административдик жана 159 келишимдик негизде иштеген убактылуу кызматкерлеринин жардамы менен 697 студентти, 36 магистрант жана докторанттарды даярдап чыгарган. Бул окуу жылын кошуп эсептегенде, университет бардыгы болуп 5440 студентти, 607 магистранттарды жана докторанттарды уясынан учурган.

2 кампустуу университет статусуна ээ окуу жайыбыз Ректораттын башкы имаратында жана Ч. Айтматов атындагы кампуста жайгашкан болжол менен жалпы аянты 90.599,88 чарчы метрдик жабык аянтта окуу-тарбия иштерин жана административдик кызмат көрсөтүүлөрүн улантып келүүдө.

А) МИССИЯ ЖАНА КОНЦЕПЦИЯ

МИССИЯ

Түрк тилдүү жана боордош мамлекеттердин жаш муундарынан баштап, үзгүлтүксүз билим алууга умтулган коомдун бардык катмарларына билим берүү жана орток көз-караштарды иштеп чыгуу максатында өз тармагында мыкты, өзүнө болгон ишеними жогору, орток маданий баалуулуктар алкагында адеп-ахлактык принциптерге жана жалпы дүйнөлүк баалуулуктарга ээ болгон, коомдун алдында жооптуу, заманбап, эл аралык деңгээлде иштей алчу адистерди даярдоо жана түрк цивилизациясы менен дүйнөлүк илимге салым кошуу.

КОНЦЕПЦИЯ

Билим берүү тармагында эл аралык марка катары академиялык иштер жана коомго көрсөтүлгөн кызматтар аркылуу түрк дүйнөсүнө жана жалпы адамзатка салым кошкон “эл аралык деңгээлде абройлуу жана дүйнөгө таанылган университет” болуу.

ПРИНЦИПТЕР

Маалымат жана илимий көз карашына маани беруу

Жаңычылдык

Дисциплиналар арасындагы мамиле

Башкаруу ишине катышуу

Жөндөмдүүлүктөрдү өнүктүрүү

Коллективдик өз ара жардамдашуу

МАКСАТТАР

 Билим берүүдө эл аралык марка болуу

 Тажрыйбалуу адистерди даярдоо

 Болонья процессине шайкеш болуу

 Технологияга таянган билим берүү

 Ички жана тышкы өнөктөштөр менен таасирдүү мамиле жана өнүмдүү кызматташтык түзүү

Коомчулукка кызмат көрсөтүү

Билим берүүдө ийкемдүүлүк

Үзгүлтүксүз билим берүү

Өмүр бою үйрөнүү

Өзгөрүүлөрлүргө шайкештик жана тынымсыз өнүгүү

Өзгөрүүлөрлүргө шайкештик жана тынымсыз өнүгүү

Жергиликтүү жана эл аралык жогорку окуу жайларга мүчө болуу жана аккредитация алуу

Вертикалдуу өнүгүү
Материалдык-техникалык базаны өнүктүрүү

Жашоо чөйрөлөрдү түзүү

Интернационалдаштыруу

В) АНЫКТАМАЛАР, ЫЙГАРЫМ УКУКАРЫ, МИЛДЕТ ЖАНА ЖООПКЕРЧИЛИКТЕР

1995-жылдын 17-декабрында Кыргыз Республикасы жана Түркия Республикасынын Өкмөттөрү тарабынан “Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин Уставы” тууралуу келишимге кол коюлуп, эки өлкөнүн ыйгарым укуктуу органдары тарабынан бекитилгенден кийин күчүнө кирген Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин Уставы боюнча:

Университет эки тараптуу келишимдин негизинде курулган өзгөчө статустагы жогорку окуу жай болуп саналат.

Университет юридикалык статуска жана илимий өзүнчөлүккө ээ.

Университеттин эң жогорку чечим чыгаруучу органы болуп Камкорчулар кеңеши саналат. Камкорчулар кеңеши англо-саксондук университет моделине окшош жана көз карандысыз орган болуп, университет менен эки өлкөнүн Өкмөттөрү арасындагы мамилелерди жөнгө салат.

Административдик, финансылык жана академиялык жактан текшерүү иштерин көз карандысыз орган – “Текшерүү комиссиясы” жүргүзөт.

Университеттин жетекчилиги биргелешкен башкаруу принцибине таянат. Тараптардын башкаруу органында жана көзөмөлдөө органында тең өкүлчүлүгү бар.

Университетте берилген дипломдор эки өлкө тарабынан таанылат.

С) УНИВЕРСИТЕТ ТУУРАЛУУ ЖАЛПЫ МААЛЫМАТ

Кыргыз-Түрк “Манас” университети окуу-тарбиялоо иштерин жана административдик кызмат көрсөтүүлөрүн Ректораттын башкы имаратында жана Ч. Айтматов атындагы кампустун ичинде жайгашкан имараттарда жүргүзүп келет.

1. Материалдык-техникалык база

БАШКЫ ИМАРАТ

РЕКТОРАТТЫН БАШКЫ ИМАРАТЫ

Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан 1995-жылы университетке өткөрүлүп берилген бул имарат 1998-жылы реконструкцияланып жана оңдолуп бүткөн. Бул иш-чараларга 14 миллион АКШ доллары жумшалып, 1998-жылдын 13-ноябрында эки өлкөнүн Президенттеринин катышуусунда имараттын ачылыш аземи болуп өткөн.

Жалпы аянты 8.713,62 чарчы метрди түзгөн бул имаратта төмөнкү түзүмдөр жайгашкан:

Ректорат;

Чет тилдер жогорку мектеби;

Туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектеби;

Административдик-чарбалык ишти камсыздоо башкармалыгы;

Стратегиялык пландаштыруу башкармалыгы;

Кадрлар башкармалыгы;

Студенттерге жана кызматкерлерге тамактануу боюнча кызмат көрсөтүүлөрдү жүргүзгөн ашкана жана кантин-кафетериялар;

Жалпы аянты 395 чарчы метр болгон китепкана

Жашылдандыруу, электр энергиясын камсыздоо, электроника, металл жана жыгач иштетүү, сантехника ж.б. кызмат көрсөтүүлөрдү жүргүзгөн устаканалар бар.

ЧЫҢГЫЗ АЙТМАТОВ АТЫНДАГЫ КАМПУС

ЭКОНОМИКА ЖАНА БАШКАРУУ ФАКУЛЬТЕТИ

Экономика жана башкаруу факультетинин имараты 11.053,68 чарчы метрдик жалпы аянты менен 2005-жылдын март айында ачылып пайдаланууга берилген. Бул имаратта экономика жана башкаруу факультети, гуманитардык факультет, студенттик иштер башкармалыгы, маалыматтык технологиялар башкармалыгы, басма жана полиграфиялык иштер мүдүрлүгү жайгашкан.

КОММУНИКАЦИЯ ФАКУЛЬТЕТИНИН ИМАРАТЫ

Коммуникация факультетинин имараты 9.363,15 чарчы метрдик жалпы аянты менен 2005-жылдын апрель айында ачылып пайдаланууга берилген. Бул имаратта коммуникация факультети, теология факультети жана «Манас» радиосу жайгашкан.

КЕСИПТИК ЖОГОРУ МЕКТЕБИ

2008-2009 окуу жылында коммуникация факультетинин эки кабинетинде, экономика жана башкаруу факультетинин 3 аудиториясында 3 окуу программасы менен окуу-тарбия иштерин жүргүзө баштаган кесиптик жогорку мектеби 2009-жылдын сентябрь айынын аягында басмакана катары кабыл алынган 5816 чарчы метрдик ачык аянтка жана 3576 чарчы метрдик жабык аянтка ээ болгон имаратка көчүрүлүп, Чынгыз Айтматов атындагы кампуста “Офис-менеджмент жана жетекчинин жардамчысы”, “Курулуш технологиясы”, “Бухгалтердик жана салыктык эсеп”, “Автоунааларды оңдоо жана тейлөө”, “Мектеп жашына чейинки балдарды тарбиялоо”, “Маркетинг” жана “Туризм жана мейманкана иштетүү” окуу программалары менен окуу-тарбия иштерин жүргүзүп келген.

2015-2016-окуу жылында кесиптик жогорку мектебинде бардыгы болуп 270 студент билим алган. Бул студенттердин арасынан 12си “Офис-менеджмент жана жетекчинин жардамчысы”, 12си “Бухгалтердик эсеп”, 16сы “Курулуш технологиясы”, 15и “Автоунааларды оңдоо жана тейлөө”, 13ү “Мектеп жашына чейинки балдарды тарбиялоо”, 17си “Туризм жана мейманкана иштетүү” жана 13ү “Маркетинг” окуу программалары боюнча билим алып, бардыгы болуп 98 студент даярдалып чыгарылган.

ТЕХНОЛОГИЯ БОРБОРУ

2011-2012-окуу жылында ветеринардык, көркөм өнөр жана айыл-чарба факультеттерине эксплуатацияга берилген 2.567,88 чарчы метрдик жабык аянтка ээ болгон, 12 лабораториядан, 5 өнөрканадан, 24 кеңседен, 21 дарсканадан турган жана тез тургузулчу конструкциялардан (металл конструкцияларынан) курулган имарат пайдаланууга берилген. Бул имарат жакынкы келечекте курула турган технопарктын биринчи баскычы болгон технология борборубузду түзөт.

ИЛИМИЙ ИЗИЛДӨӨ БОРБОРЛОРУ

Өзүнчө турган эки кабаттуу 5 имаратта илимий изилдөө борборлору менен катар музыкалык жана театралдык өнөр бөлүмдөрү, дене-тарбия жана спорт жогорку мектеби, бардык кызматкерлерге медициналык жана социалдык кызмат көрсөткөн ден соолукту чыңдоо борбору менен социалдык багытта колдонулган VIP коноктор үйү бардык студенттерибизге жана кызматкерлерибизге пайдаланууга берилген.

СОЦИАЛДЫК БАГЫТТАГЫ ИМАРАТ ЖАНА СТУДЕНТТЕР ҮЙҮ

4.742 чарчы метрдик жабык аянтка ээ болгон социалдык багыттагы имарат 2012-жылдын август айында пайдаланууга берилген. Ал эми 12.697 чарчы метрдик жабык аянтка ээ болгон студенттер үйү 2013-жылдын сентябрь айында пайдаланууга берилип, бардыгы болуп 680 студентке, анын ичинен 472 кыздарга жана 208 уландарга кызмат көрсөтүп келүүдө.

РЕКТОРАТ, ТАБИГЫЙ ИЛИМДЕР ФАКУЛЬТЕТИ ЖАНА ИНЖЕНЕРДИК ФАКУЛЬТЕТИНИ ИМАРАТЫ

Бул имарат 11.256,37 чарчы метрдик жабык аянтка ээ болгон 2 эки блоктон турат. Ректорат жайгашкан блоктун 1-кабатында курулуш иштери, административдик-чарбалык ишти камсыздоо жана маалыматтык технологиялар башкармалыктарынын кеңселери, көргөзмө

залы, ал эми 2-кабатында Ректордун, Биринчи проректордун жана Проректорлордун кабинеттери, башкы катчылык, тышкы байланыш бюросу, басма сөз жана коом менен байланыш бюросу, Ректордун канцеляриясы, 232 орундук конференц-залы жана окумуштуулар кеңешинин залы жайгашкан.

Табигый илимдер факультети жана инженердик факультет жайгашкан блокта 18 аудитория, 21 лаборатория, 62 кабинет, кантин, архив бөлмөсү жана техникалык бөлмөлөр жайгашкан.

ТЕОЛОГИЯЛЫК ФАКУЛЬТЕТТИН АБДУЛКЕРИМ САТУК БУГРА АТЫНДАГЫ ОКУУ-ПРАКТИКАЛЫК МЕЧИТИ

4.216,75 чарчы метрдик аянтка ээ болгон университеттин окуу-практикалык мечитинин куполунун диаметри 26 м, бийиктиги 34 м жана намаз окулуучу жердин жалпы аянты 2464 чарчы метрди түзөт. Бийиктиги 59 м болгон үч балкондуу эки мунарасы бар. Мечит намаз окулуучу жер, имамдын бөлмөсү, кызматкерлердин турак-жай бөлмөлөрү, башкаруу бөлмөсү, дааратканалар, өлүккана, маркум жуулчу жай, көп максаттуу салон, китепкана, окуу залы, семинар залы, складдар, мал союулуучу жай жана кызматкерлердин бөлмөлөрүнөн турат.

ЖАБЫК СПОРТ КОМПЛЕКСИ

2.995 чарчы метрдик жабык аянтка ээ болгон 550 орундук спорт комплексинде 3 аудитория, 1 көп максаттуу спорттук аянтча, 1 гимнастика залы, 5 кабинет, 1 сауна, душ бөлмөлөрү, укалоо сабагы боюнча бөлмөлөр, жетекчилердин кабинети, радио жана спикердин бөлмөсү жана спорттук шаймандар бөлмөлөрүнөн турат. Жабык спорт комплексинин чатыры тез тургузулчу конструкциялардан (металл конструкцияларынан) курулган. Анын туурасы 37,48 метр болуп, Кыргызстандагы өзгөчөлүү чатыр болуп эсептелет.

1.1. Кыймылсыз мүлктөр

1.1.1. Жабык аянттардын бөлүштүрүлүшү

Кыргыз-Түрк “Манас” университети башкы имаратта жана Ч. Айтматов атындагы кампуста бардыгы болуп болжол менен 90.599,88 чарчы метрдикжабык аянтта жана 13.500,25 чарчы метрдик ачык спорт объекттеринде кызмат көрсөтүүлөрдү жүргүзүп келет.

1-Таблица. “Манас” университетине таандык кыймылсыз мүлктөрдүн бөлүштүрүлүшү		
Имараттын аталышы	Жалпы (м ²)	Түшүндүрмө
Башкы имарат	8.713,62	Колдонулууда
Студенттер үйү А блок	12.697,57	Колдонулууда
Студенттер үйү В блок	4.746,17	Колдонулууда
Студенттер үйү С блок	1.432,30	Колдонулууда
Кесиптик жогорку мектеп	3.018,62	Колдонулууда
Кызматкерлердин турак-жайы 61 батирлуу	7.590,56	Колдонулууда
Кызматкерлердин турак-жайы 24 батирлуу	2.454,76	Колдонулууда
Жабык спорт комплекси	3.377,91	Колдонулууда
Факультеттердин кошумча эки кабаттуу имараттары-5 даана	1.603,45	Колдонулууда
Технология борбору	3.493,66	Колдонулууда
Коммуникация факультети	9.363,15	Колдонулууда
Экономика жана башкаруу факультети	11.053,68	Колдонулууда
Окуу залы	384,46	Колдонулууда
Социалдык багыттагы имарат	4.742,07	Колдонулууда
Ветеринардык клиника	454,78	Колдонулууда
Ректорат, табигый жана инженердик факультеттер	11.256,37	Колдонулууда
Теология факультетинин мечити	4.216,75	Колдонулууда
ЖАЛПЫ	90.599,88	

Булак : Курулуш иштери башкармалыгы

2-Таблица. 2016-жылында эксплуатацияга берилген кыймылсыз мүлктөр

Кампустун аталышы	Аянты (м ²)
2015-ж. аягында жалпы жабык аянты (м ²)	90.599,88
2016-жылында куурулган имараттардын жабык аянты (м ²)	-
2016-ж. аягында жалпы жабык аянты (м ²)	90.599,88

Булак : Курулуш иштери башкармалыгы

3-Таблица. Курулушу улантылып жаткан имараттар

Имараттын аталышы	м ²	Аяктоо датасы
Билим берүү жана илимий-изилдөө комплексине электр өткөрүү жана жылуулук системасын орнотуу	-	31.04.2017
Спорт комплексинин кошумча объектилери, унаа токтотуучу жай жана оңдоп-түзөтүү иштери	22.532,00	30.06.2017
Теология факультети	2.662,00	31.03.2017
ЖАЛПЫ	25.194,00	

Булак : Курулуш иштери башкармалыгы

1.1.2. Жабык имараттардын кызмат чөйрөсүнө карата бөлүштүрүлүшү

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинде академиялык жана административдик түзүмдөрдүн жалпы аянты болжол менен 66.666,83 чарчы метрди түзөт. Жалпы пайдалануудагы жерлердин (коридорлор, холлдор, тепкичтеги аянттар, балкондор, дааратканалар ж.б.) 23.933,05 чарчы метрдик аянтын кошуп эсептегенде, жабык аянттардын жалпы аянты 90.599,88 чарчы метрге жетет.

4-Таблица. Жабык имараттардын административдик түзүмдөргө карата бөлүштүрүлүшү			
Кызмат чөйрөсү	Башкы имарат (м ²)	Жал Кампусу (м ²)	Жалпы(м ²)
Ректорат	454,4	1.285,51	1.739,91
Башкы катчылык	322,19	1.092,22	1.414,41
Маалыматтык технологиялар башкармалыгы	59,5	269,82	329,32
Китепкана жана иш кагаздар башкармалыгы	395	884,69	1.279,69
Ден-соолук, маданият жана спорт башкармалыгы	597,79	27.431,07	28.028,86
Студенттик иштер башкармалыгы	36	139,00	175,00
Кадрлар башкармалыгы	82,16	0,00	82,16
Административдик-чарбалык иштерди камсыздоо башкармалыгы	298,15	970,17	1.268,32
Курулуш иштери башкармалыгы	472,35	2.078,96	2.551,31
Стратегияны өркүндөтүү башкармалыгы	163,98	62,76	226,74
Манас радиосу	0,00	880,29	880,29
Студенттерди таңдоо жана жайгаштыруу борбору	0,00	82,97	82,97
ЖАЛПЫ	2.881,52	35.177,46	38.058,98

Булак : Курулуш иштери башкармалыгы

5-Таблица. Жабык имараттардын академиялык түзүмдөргө карата бөлүштүрүлүшү

Кызмат чөйрөсү	Башкы имарат (м ²)	Жал Кампусу (м ²)	Жалпы(м ²)
Гуманитардык факультет	127,28	3.048,40	3.175,68
Табигый илимдер факультети	0,00	1611,72	1611,72
Көркөм өнөр факультети	18,00	1.777,98	1.795,98
Экономика жана башкаруу факультети	0,00	2056,14	2056,14
Коммуникация факультети	0,00	2.315,83	2.315,83
Инженердик факультет	0,00	2684,95	2684,95
Ветеринардык факультет	0,00	1.037,92	1.037,92
Айыл чарба факультети	0,00	836,44	836,44
Теология факультети	0,00	3.898,36	3.898,36
Табигый илимдер институту	0,00	40,50	40,50
Коомдук илимдер институтусу	0,00	210,50	210,50
Дене тарбия жана спорт жогорку мектеби	0,00	3285,18	3285,18
Туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектеби	518,39	577,35	1.095,74
Чет тилдер жогорку мектеби	2105,30	137,86	2243,16
Кесиптик жогорку мектеп	0,00	2.319,75	2.319,75
ЖАЛПЫ	2.768,97	25.838,88	28.607,85

Булак : Курулуш иштери башкармалыгы

6-Таблица. Бир студентке туура келген аянт (м²)

	Аянт (м ²)	Студенттердин саны	Бир студентке эсептелген аянт (м ²)
Ачык аянттар	850.188,00	5.292	160,66
Жабык аянттар	90.599,88	5.292	17,12
Окуу аянттары	28.607,85	5.292	5,41

Булак : Курулуш иштери башкармалыгы

1.2. Унаалар

7-Таблица. Унаалар			
Унаанын түрү	Номери	Сатып алынган күнү	Камсыздоо түрү
Жеңил автоунаа (жеке автоунаа)	4751 BC	19.08.2008	Сатып алуу
Жеңил автоунаа (жеке автоунаа)	1014 BC	19.08.2008	Сатып алуу
Жеңил автоунаа (жеке автоунаа)	3831 BC	19.06.2013	Сатып алуу
Жеңил автоунаа (кызматтык автоунаа)	3832 BC	19.06.2013	Сатып алуу
Жеңил автоунаа (кызматтык автоунаа)	3833 BC	19.06.2013	Сатып алуу
Жеңил автоунаа (кызматтык автоунаа)	4293 BC	18.09.2013	Сатып алуу
Жеңил автоунаа (кызматтык автоунаа)	4294 BC	4294 BC	Сатып алуу
Жеңил автоунаа (кызматтык автоунаа)	2078 BC	29.05.2008	Сатып алуу
Жеңил автоунаа (кызматтык автоунаа)	06LGS38	15.03.2001	Сатып алуу
Жеңил автоунаа (кызматтык автоунаа)	06FF8337	29.04.2004	Сатып алуу
Минибус (15 орундук кызматтык автоунаа)	KGBH 5276	17.08.2000	Сатып алуу
Минибус (15 орундук кызматтык автоунаа)	0096 BC	21.06.2013	Сатып алуу
Пикап (3 же 6 орундук кызматтык автоунаа)	0059 BC	20.03.2013	Сатып алуу
Пикап (3 же 6 орундук кызматтык автоунаа)	6933 BA	17.03.2001	Сатып алуу
Автобус (27 орундук кызматтык автоунаа)	7556 BA	31.01.2002	Сатып алуу
Тез жардам автоунаасы (медициналык жабдыктар иене жабдылган)	6903 BA	02.03.2001	Сатып алуу
мотоцикл	–	03.22.2016	Сатып алуу
механик велосипед	-	03.22.2016	Сатып алуу
Трактор	0736 TRSB	01.20.2016	Сатып алуу
ЖАЛПЫ	19		

Булак : Административдик-чарбалык иштерди камсыздоо башкармалыгы

1.3. Окуу бөлмөлөрү, дарсканалар

Кыргыз-Түрк “Манас” университетиндеги окуу бөлмөлөрүнүн сыйымдуулугуна жараша бөлүштүрүлүшү 8-таблицада берилген. Теориялык сабактар өтүлүүчү дарсканалардын жалпы саны 148ге жетет.

8-Таблица. Окуу бөлмөлөрү, дарсканалар					
Окуу бөлмөсү (даана)	Лекциялык зал	Дарскана	Компьютердик лаборатория	Башка лаборатория	Жалпы
0–25 орундук		76	12	32	121
26–50 орундук	1	58	7	2	68
51–75 орундук		4	0	0	4
76 жана андан көп орундук	8	1	0	1	10
Жалпы	9	139	19	35	203

Университеттин максатына ылайык, заманбап билим берүү жана илимий изилдөө иштеринин сапатын жогорулатуу көздөлүп, заманбап технология менен жабдылган жаңы лабораториялар курулуп, студенттерге практикалык көндүмдөрдү калыптандыруу, сапаттуу билим алуу жана илимий изилдөөлөрдү жүргүзүү үчүн шарттар түзүлгөн.

Бул жаатта факультеттердеги жана жогорку мектептердеги 54 лабораториялар техникалык жабдуулар менен жабдылган. Заманбап технологияларын колдонгон тамак-аш азыктарын анализдөө лабораториясы, биологиялык жана ветеринардык лабораториялар

табигый илимдер багыты боюнча окуган студенттердин өнүгүүсүнө өбөлгө түзүүдө. Ошондой эле HD сапаттагы Касым Карахан атындагы интерактивдик класс, көркөм өнөр факультетиндеги театралдык сахна, Конфуций атындагы мультимедиялык аудитория жана өнөрканалар ачылган.

Ректораттын тапшырмасы боюнча Радио-ТВ мүдүрлүгүнүн жүргүзгөн иштеринин арымы 2016-жылы кыйла арткан. Университет 2016-жылда радио жана телеберүү жаатында өнүгүүсүн далилдей алган. “Media Manas” менен кызматташуунун аркасында басма сөз кызматынын байланыштарынын кеңейишине, университет тууралуу кабарлардын тез-тез берилип турушуна, университеттин жетекчилигинин Кыргызстандагы жана Түркиядагы эң белгилүү жалпыга маалымдоо каражаттарында чыгып туруусуна жол

ачылды. Университеттин таанытуу роликтери Кыргызстандын бардык облустарындагы радио жана телеберүүлөрүндө жарыяланган. Маалыматтык база жаңыланган. ЖМКга жана бул чөйрөдөгү өкүлдөргө, уюмдарга, мекемелерге университет тууралуу маалымат берилип келет. “Media Manas” шаарда өткөрүлгөн маданият жана көркөм өнөр жаатындагы иш-чараларга маалыматтык колдоо көрсөтүп, бул иш-чараларга катышкан өнөрпоздорду өз студиясына чакырган. TÜRKSOY өткөргөн концерттер сыяктуу башка эл аралык жана жергиликтүү кызыктуу концерттер түзүмдөрү жарыяланган. “Кыргызстан — кыска метраждуу тасмалар өлкөсү” сыяктуу эл аралык тасма фестивалдарына маалыматтык колдоо көрсөткөн “Media Manas” белгилүү режиссер Эрнест Абдыжапаровдун тасма тартуу студиясына, угуусу жагынан мүмкүнчүлүгү чектелүү жарандар жөнүндө Кыргызстандагы алгачкы тасманын бет ачарына жана балдар тасмаларына көмөк көрсөткөн. “Media Manas” даярдаган кабарлар TRT Avaz, TRT Haber жана KTRK Ala-Too-24 каналдарында берилип келатат. Айрыкча ТiKA сыяктуу кадыр-барктуу мекемелерге маалыматтык колдоо көрсөтүлгөн. Университеттин бардык түзүмдөрү ички жана тышкы чөйрө менен жемиштүү иш алып баруу үчүн университеттин максатына ылайык ЖМКлар менен үзүрлүү иштешип келүүдө.

1.4. Социалдык багыттагы имараттар

Университеттин студенттерине, кызматкерлерине жана конокторуна кызмат көрсөткөн ашкана, кантин, студенттер үйү ж.б.у.с. объекттер төмөнкү таблицаларда көрсөтүлгөн. Университеттин аймагында 1.374 орундуу кыздар жана уландар үчүн студенттер үйү, 8 батирлүү коноктор үйү, 1 VIP конок үйү, 80 батирлүү кызматтык турак үй, ТРнын башталгыч мектеби жана “Анадолу” лицейи, ачык спорт комплекси (футбол талаасы, баскетбол жана волейбол аянтчалары, теннистик корт, балка ыргытуу, чуркоо аянты ж.б.) жайгашкан.

1.4.1. Ашкана жана кантин-кафетериялар

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин студенттери менен академиялык жана административдик кызматкерлеринин тамактанууга болгон керектөөсүн камсыздоо үчүн ар бир кампуста ашкана жайгашкан. Бул ашканаларда күн сайын ысык тамак берилип турат. Ошондой эле университеттин академиялык жана административдик кызматкерлери көрсөткөн материалдык жардамдын негизинде муктаж студенттерге акысыз тамак берилет.

9-Таблица. Ашкана жана кантин-кафетериялар

Түзүмдөр	Даана	Жабык аянт (м ²)	Сыйымдуулугу (орундук)
Университеттин башкы имаратындагы студенттик ашкана	1	208	238
Социалдык багыттагы имаратта студенттик ашкана	1	725	454
Университеттин башкы имаратындагы кызматкерлер үчүн ашкана	1	110	100
Социалдык багыттагы имаратта кызматкерлер үчүн ашкана	1	725	300
Көп функционалдуу жыйын залы	1	286	104
VIP конок үйү	1	73	35
Мини-маркет	1	15	–
Университеттин башкы имаратындагы кантин	1	67	56
Кесиптик жогорку мектептин имаратындагы кантин	1	190	45
Студенттер үйүндөгү (А корпусу) кантин	1	131	60
Студенттер үйүндөгү (Б корпусу) кантин	1	127	85
Экономика жана башкаруу факультетинин имаратындагы кантин	1	174	104
Инженердик факультеттин имаратындагы кантин	1	628	60
ЖАЛПЫ	13	3.459,00	1.641

1.4.2. Конок үйү

Университеттин коноктор үйү 8 батирден жана 1 VIP конок үйүнөн турат. Бардык коноктор үйүндө санариптик телеберүү, чач кургатуучу жабдык жана 24 саат бою ысык суу берилет. Бөлмөлөрдө кабелсиз интернет (wireless) бар. Коноктор үйүндө эс алган коноктор университеттин ашкана, кантин ж.б. мүмкүнчүлүктөрүн колдоно алышат. Коноктор үйү университеттин меймандарына, кызматкерлерине жана алардын үй-бүлөсүнө кызмат көрсөтөт.

10-Таблица. Конок үйү

Конок үйү	Даана	Жабык аянт (м ²)	Сыйымдуулугу (орундук)
	8+1 коттедж	960,90	35

1.4.3. Кызматкерлердин турак-жайы

66.204,90 чарчы метрдик аянтта 5 блоктон турган 1+1, 2+1, 3+1 бөлмөлүү 61 батирлүү кызматтык турак үй 2010-жылдан бери кызматкерлердин кампустун ичинде коопсуз жана ыңгайлуу шарттарда жашашы үчүн кызмат көрсөтүп келүүдө. 61 батирлүү жана 24 батирлүү кызматтык турак үйдөн сырткары 9 кабаттуу имараттагы 3 батир да колдонулат. Университеттеги кызматтык турак үйлөрдүн жалпы саны 80ге жетет.

11-Таблица. Кызматкерлердин турак-жайы

Сыйымдуулугу	Бош эмес	Бош	Жабык аянт (м ²)
1 бөлмөлүү	2	1	99
2 бөлмөлүү	9	0	578,43
3 бөлмөлүү	36	0	3.450,49
4 бөлмөлүү	24	0	2.728,68
3 бөлмөлүү дуплекс	4	0	358,4
4 бөлмөлүү дуплекс	4	0	413,2
Жалпы	79	1	7.529,20

1.4.4. Студенттер үйү

3 даана студенттер үйү А-блок (680 орундуу), В-блок (460 орундуу) жана С-блок (234 орундуу) болуп бөлүнөт. А жана В-блокторунан турган студенттер үйүнө кыздар жана уландар үчүн өз өзүнчө киришет. С-блокунда болсо жалаң гана студент кыздар жашашат. Студенттер үйүндө кантин, чексиз интернет, окуу залдары, компьютердик залдар, 24 саат бою ысык суу, акысыз эртең мененки тамак, санариптик телеберүү, ар бир бөлмөдө ванна жана даараткана ж.б. бардык шарттар түзүлүп, аларга кызматкерлер жоопкерчилик жана ачык маанай менен күнү-түн кызмат кылышат.

Студенттер үйү

А-БЛОК

- Сыйымдуулугу:680
- Бөлмөлөрдүн саны:141
- Орундун толугу: 100 %

В-БЛОК

- Сыйымдуулугу:460
- Бөлмөлөрдүн саны:41
- Орундун толугу: 100 %

С-БЛОК

- Сыйымдуулугу:234
- Бөлмөлөрдүн саны:39
- Орундун толугу: 100 %

Студент кыздар жана уландар өз өзүнчө курулган студенттер үйүндө 4 жана 6 орундуу бөлмөлөрдө жашашат.

ОКУУ ЗАЛДАРЫ

Университетте 100 орундуу Б-блогунда 1 даана, А-блогунда 5 даана окуу залы жайгашкан. Окуузалдары кадыресе күндөрү 23:00го чейин, ал эми сынак тапшыруу мезгилинде 24 саат бою иштейт. Студенттер үйүндө кир жуучу жана үтүктөөчү атайын бөлмөлөр, о.э. студенттер үчүн Wi-Fi интернет түйүнү, видео көзөмөлдөө системасы, санариптик телекөрсөтүү менен камсыздалган жана социалдык кызмат көрсөткөн кантин бар.

12-Таблица. Студенттер үйү

Бир бөлмөдөгү орундардын саны	Саны	Сыйымдуулугу (орундук)		
		Кыз	Эркек	Жалпы
4 орундук	145	440	140	580
6 орундук	115	474	216	690
8 орундук	13	0	104	104
Жалпы	273	914	460	1.374

1.4.5. Спорттук объекттер

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинде студенттер менен академиялык жана административдик кызматкерлер тарабынан колдонулуп жүргөн жана жалпы аянты 17.418,37 м²ди түзгөн 3 даана ачык спорт комплекси жана 1 даана жабык спорт комплекси бар.

13-Таблица. Спорттук объекттер			
Объекттер	Саны (даана)	Аянт (м ²)	Түшүндүрмө
Ачык спорттук аянтчалары	3	13.530,25	Футбол талаасы, теннистик корт, баскетбол аянтчасы, чечинүү бөлмөсү
Жабык спорт комплекси	1	3.888,12	
Жалпы	4	17.418,37	

1.4.6. Жыйын залдары жана конференц-залдар

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинде басымдуу көпчүлүгү 0-50 орундуудаана жыйын залы менен ар кандай сыйымдуулукта 4 даана конференц-зал бар.

14-Таблица. Жыйын жана конференц залдары			
Сыйымдуулугу	Жыйын залы	Конференц-зал	Жалпы
0–50 орундук	8	0	8
151–250 орундук	0	3	3
251 жана андан көп орундук	0	1	1
Жалпы	10	4	12

1.5. Склад, архив жана устаканалар

Университеттин архивдөө бөлүмү КРсынын Улуттук архив фондунун Эксперттик-текшерүү усулдук комиссиясы тарабынан даярдалган жана Ректораттын буйругу менен бекитилген Жобого ылайык иш-чараларды ишке ашырат.

15-Таблица. Склад, архив жана устаканалар		
	Даана	Аянт (м ²)
Складдар	12	872,21
Архивдер	15	319,78
Устаканалар	9	867,6
Жалпы	35	2.059,59

1.6. Башка социалдык багыттагы имараттар

16-Таблица. Кинозал жана концерттик залдар			
	Даана	Аянт (м ²)	Сыйымдуулугу (орундук)
Кинозал	1	128 м ²	132

2. Уюштуруучулук түзүмү

Университеттин башкаруу органы

Кыргыз-Түрк “Манас” университети Кыргыз Республикасы жана Түркия Республикасынын Өкмөттөрү тарабынан 1995-жылдын 30-сентябрында Измир шаарында кол коюлган «Кыргызстандын борбору Бишкек шаарында Кыргыз-Түрк «Манас» университетин ачуу боюнча эл аралык келишимдин» негизинде ачылып, Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин Уставына ылайык аныкталган.

Камкорчулар кеңеши

Университеттин эң жогорку чечим чыгаруучу органы болуп Камкорчулар кеңеши саналат. Камкорчулар кеңеши университеттин жалпы башкаруусун алып баруу максатында биргелешип иштетүү – биргелешип башкаруу принцибине ылайык эки тараптуу 8 кишиден турат. Кеңештин төрагасы жана үч мүчөсү Түркия Республикасынын Өкмөтү (Президент, Премьер-министр жана министр) тарабынан кабыл алынган чечим менен дайындалат. Бул чечимдер Түркия Республикасынын Жогорку билим берүү кеңешинин Аткаруу комиссиясынын сунушу боюнча Түркия Республикасынын Улуттук билим берүү министрлиги тарабынан даярдалат.

Камкорчулар кеңешинин калган 4 мүчөсү Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин сунушу боюнча Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн чечими менен дайындалат. Кеңештин мүчөлүгүнүн мөөнөтү 5жыл. Мүчөлүк мөөнөтүнөн мурун аяктаган учурда мурдагыдай эле тартипте мүчө дайындалат. Камкорчулар кеңешинин мүчөлүгүнө дайындалган төрага жана мүчөлөр негизги жумуш ордунан бошотулганда Камкорчулук кеңешиндеги кызматы да аяктайт.

Текшерүү комиссиясы

Университеттин административдик, финансылык жана академиялык жактан текшерүү иштери эки өлкөнүн өкмөттөрү тарабынан дайындалган жана 4 мүчөдөн турган Текшерүү комиссиясы тарабынан жылда бир жолкудан

кем эмес өткөрүлөт. Текшерүү комиссиясынын мүчөлөрү Камкорчулар кеңеши аныктаган тартипте 5 жылдык мөөнөткө дайындалат. Текшерүү комиссиясынын төрагасы 2 жылда бир жолу Текшерүү комиссиясынын мүчөлөрүнүн ичинен кезеги менен эки өлкөнүн өкмөттөрү тарабынан дайындалат. Текшерүү комиссиясы Камкорчулар кеңешинин чыгымдарын ж.б. иш-чараларын да текшерет. Текшерүү комиссиясынын бирден мүчөсү эки өлкөнүн Өкмөттөрүнө караштуу Финансы министрлигинин бюджет бөлүмүнүн кызматкерлеринин ичинен шайланат.

Ректор – Биринчи проректор

Ректор жана Биринчи проректор (Ректордун биринчи орун басары) Келишимде аныкталган тартипте 4 жылдык мөөнөткө дайындалышат. Ректордун жана Биринчи проректордун кызмат мөөнөтү аяктаганда, алар кайрадан дайындалышы мүмкүн. Биринчи проректордон сырткары 2 проректор дайындалат. Проректорлор Биринчи проректордун макулдугу менен Ректор тарабынан 4 жылдык мөөнөткө дайындалышат. Ректордун кызмат мөөнөтү аяктаган кезде, проректорлордун да кызмат мөөнөтү аяктайт. Университеттин административдик, финансылык жана академиялык иш-чаралары Биринчи проректордун макулдугу менен Ректор тарабынан жүргүзүлөт.

Окумуштуулар кеңеши

Окумуштуулар кеңеши университеттин академиялык түзүмү болуп саналат. Ректор – окумуштуулар кеңешинин төрагасы. Окумуштуулар кеңешинин курамына проректорлор, декандар, институттардын жана жогорку мектептердин мүдүрлөрү менен ар бир факультеттин кеңеши тарабынан 3 жылдык мөөнөткө дайындалган профессордук- окутуучулук курамдын 1 мүчөсү кирет.

Университеттин башкаруу кеңеши

Ректордун төрагалыгындагы университеттин Башкаруу кеңеши институттардын, факультеттердин, жогорку мектептердин жана университетке караштуу башка окуу бөлүмдөрүнүн

өкүлдөрүнүн ичинен тандалган 5 профессордон түзүлүп, Окумуштуулар кеңеши тарабынан 5 жылдык мөөнөткө дайындалат. Биринчи проректор университеттин Башкаруу кеңешинин анык мүчөсү болот жана добуш берүү укугуна ээ. Ал эми проректорлор добуш берүү укугуна ээ эмес, бирок Башкаруу кеңешинин жыйынына катыша алышат.

Факультеттер

Факультеттин башкаруу органдары – факультеттин деканаты, факультеттин кеңеши жана факультеттин башкаруу кеңеши болуп саналат. Факультеттин жана ага караштуу бөлүмдөрдүн өкүлү болгон декандар Ректордун сунушу боюнча Камкорчулар кеңеши тарабынан 3 жылдык мөөнөткө дайындалат. Ар бир декандын университетте толук айлык акы менен иштеген окутуучулардын ичинен 3 жылдык мөөнөткө дайындалган 2 орун басары болот. Декандын орун басарлары декандын сунушу боюнча Биринчи проректордун макулдугу менен Ректор тарабынан дайындалат. Декандын кызмат мөөнөтү аяктаган кезде орун басарларынын дагы кызмат мөөнөтү аяктайт. Кызмат мөөнөтү аяктаган декандар кайрадан дайындалышы мүмкүн.

Институттар

Институттун башкаруу органдары – институттун мүдүрүлүгү, институттун кеңеши жана институттун башкаруу кеңеши болуп саналат. Институттун мүдүрү Ректордун сунушу боюнча Камкорчулар кеңеши тарабынан 3 жылдык мөөнөткө дайындалат. Кызмат мөөнөтү аяктаган институттун мүдүрү кайрадан дайындалышы мүмкүн. Ар бир институттун мүдүрүнүн университетте толук айлык акы менен иштеген окутуучулардын ичинен 3 жылдык мөөнөткө дайындалган 2 орун басары болот. Институттун мүдүрүнүн орун басарлары институттун мүдүрүнүн сунушу боюнча Биринчи проректордун макулдугу менен Ректор тарабынан дайындалат. Институттун мүдүрүнүн кызмат мөөнөтү аяктаган кезде орун басарларынын дагы кызмат мөөнөтү аяктайт.

Жогорку мектептер

Жогорку мектептин башкаруу органдары –

жогорку мектептин мүдүрүлүгү, жогорку мектептин кеңеши жана жогорку мектептин башкаруу кеңеши болуп саналат. Жогорку мектептин мүдүрү Биринчи проректордун макулдугу менен Ректор тарабынан 3 жылдык мөөнөткө дайындалат. Кызмат мөөнөтү аяктаган жогорку мектептин мүдүрлөрү кайрадан дайындалышы мүмкүн. Ар бир жогорку мектептин мүдүрүнүн университетте толук айлык акы менен иштеген окутуучулардын ичинен 3 жылдык мөөнөткө дайындалган 2 орун басары болот. Жогорку мектептин мүдүрүнүн орун басарлары жогорку мектептин мүдүрүнүн сунушу боюнча Биринчи проректордун макулдугу менен Ректор тарабынан дайындалат. Жогорку мектептин мүдүрүнүн кызмат мөөнөтү аяктаган кезде орун басарларынын дагы кызмат мөөнөтү аяктайт.

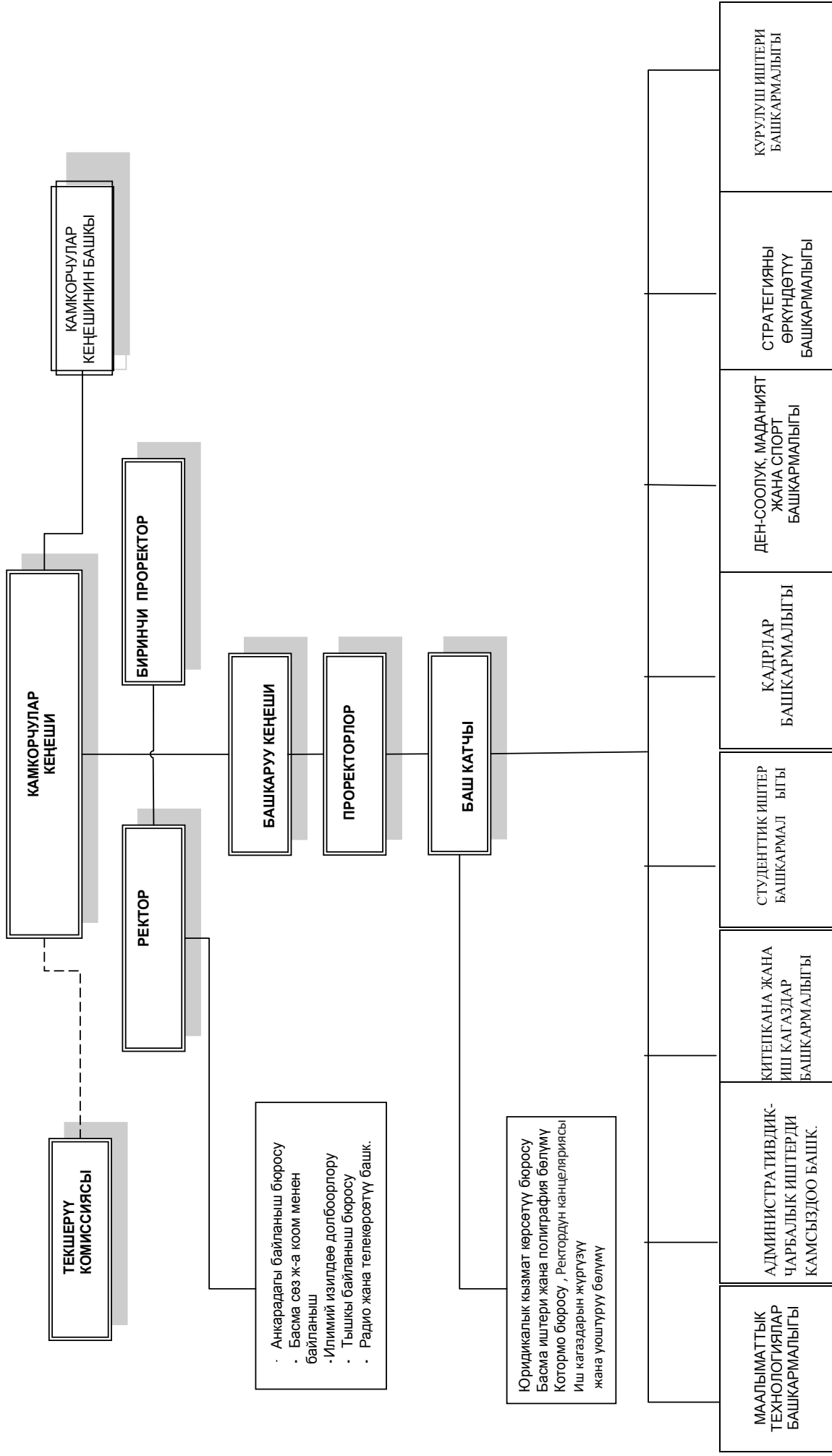
Бөлүмдөр

Бир факультетте же жогорку мектепте бирдей же ага окшош окуу программаларын ишке ашырган эки бөлүм болбойт. Бөлүмдөр бөлүм башчылары тарабынан жөнгө салынат. Бөлүмдүн башчылыгына профессорлор, бөлүмдө профессорлор болбогон кезде, алардын ордуна доценттер, доценттер болбогон учурда доценттин милдетин аткаруучулар факультеттерде декандын, ал эми жогорку мектептерде мүдүрдүн сунушу боюнча Биринчи проректордун макулдугу менен Ректор тарабынан 3 жылдык мөөнөткө дайындалат. Кызмат мөөнөтү аяктаган бөлүм башчылары кайрадан дайындалышы мүмкүн.

Илимий изилдөө борборлору

Илимий изилдөө борборлору университетин ичинде жана сыртында жергиликтүү жана эларалык уюмдар менен кызматташып турат. Аркандай коомдук катмарларга теориялык жана практикалык түрдө билим берүү, негизги жана практикалык изилдөөлөрдү жана долбоорлорду жүргүзүү үчүн бул борборлорго Ректорат тарабынан толук айлык акы менен иштеген профессордук-окутуучулук курамдын 3 мүчөсү мүдүр болуп дайындалат. Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин академиялык жана административдик түзүмдөрү 1-схемада жана 2-схемада көрсөтүлгөн.

КЫРГЫЗ-ТҮРК МАНАС УНИВЕРСИТЕТИ АДМИНИСТРАТИВДИК ТҮЗҮМ СХЕМА

3. Маалыматтык жана технологиялык ресурстар

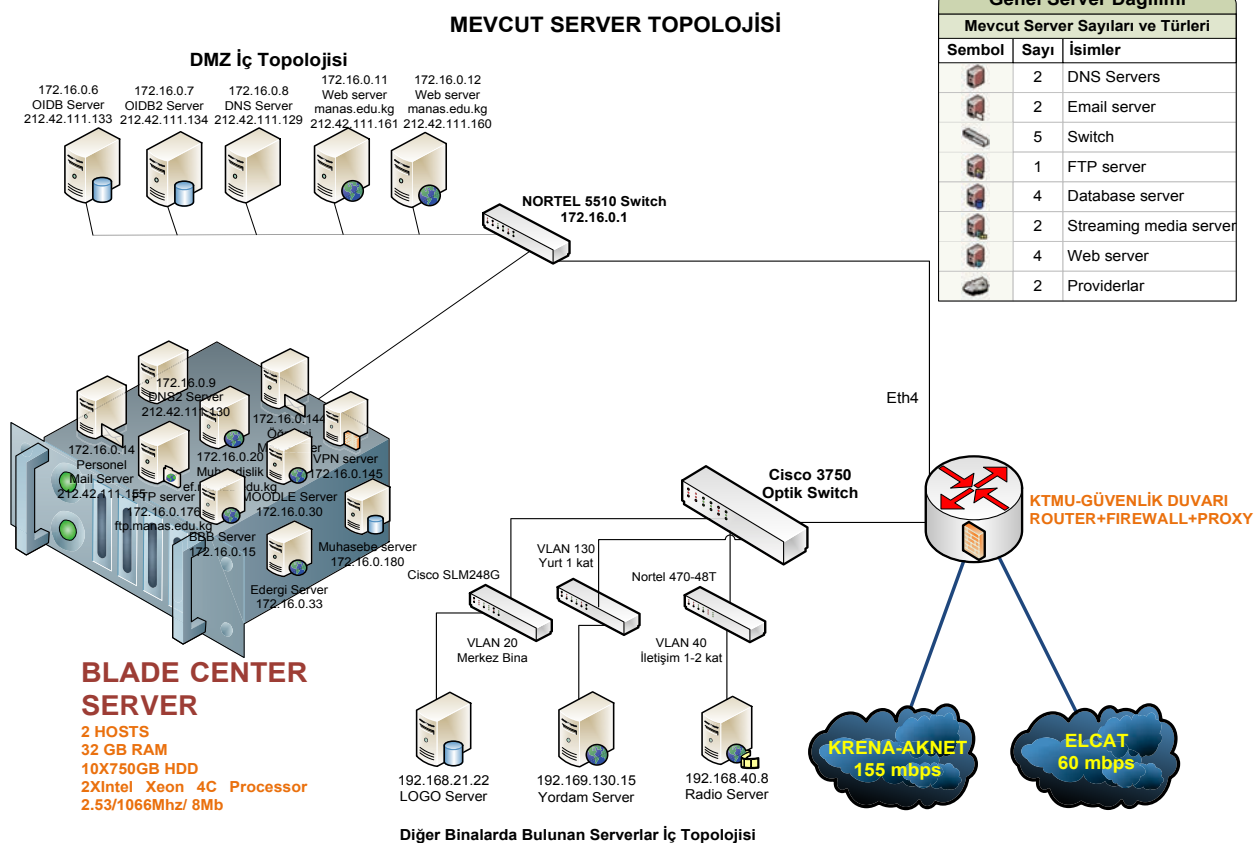
Университет маалыматтык жана технологиялык ресурстардын ар бир бөлүмдө колдонулушу үчүн керектүү шарттарды түзөт. Бир жылда бир жолу университеттин түзүмдөрү технологиялык жабдууларга болгон муктаждыктары үчүн атайын иштелип чыккан форманы толтурушат. Бул формалар маалыматтык технологиялар башкармалыгы жана технологиялык базаны өнүктүрүү боюнча комиссия тарабынан каралып чыгылат.

Маалыматтык технологияларды колдонууга киргизген маалыматтык технологиялар башкармалыгы илимий изилдөөлөрдүн жана окуу программаларынын ишке ашырылышы, административдик түзүмдөрдүн натыйжалуу иш алып барышы үчүн аларга керектүү болгон программалык жабдууларды, жабдыктарды, байланыш-катыш тармагы (network) сыяктуу борбордук маалыматтык

системаларды колдонуу мүмкүнчүлүгүн берип, колдонуучулардын маалыматтык керектөөлөрүн камсыздап турат. Окуу процессинин натыйжалуу жүрүшү үчүн керектүү лицензиялуу программалык жабдуулар (software) менен камсыздоо жана колдонуучуларга ыңгайлуу шарттарды түзүү иштери улантылып жатат.

Университет маалыматтык система жана байланыш-катыш тармагынын түзүлүшү боюнча өз саясатын аныктап, муктаж болгон түзүмдөргө тийиштүү маалыматтарды берип жана керектүү маалыматтык системаларын түзүп, алардын ишин багыттап жөнгө салып турат.

Чынгыз Айтматов атындагы кампустун Server бөлмөсүндө Cisco 3750 switch жана 1 даана Cisco 2960-S switch, ошондой эле коммуникация факультетинде 2 даана Nortel switch жана 2 даана Zyxelswitch, экономика жана башкаруу факультетинде 3 даана Nortel жана 1 даана Cisco-Linksys switch, университеттин башкы имаратында 1 даана

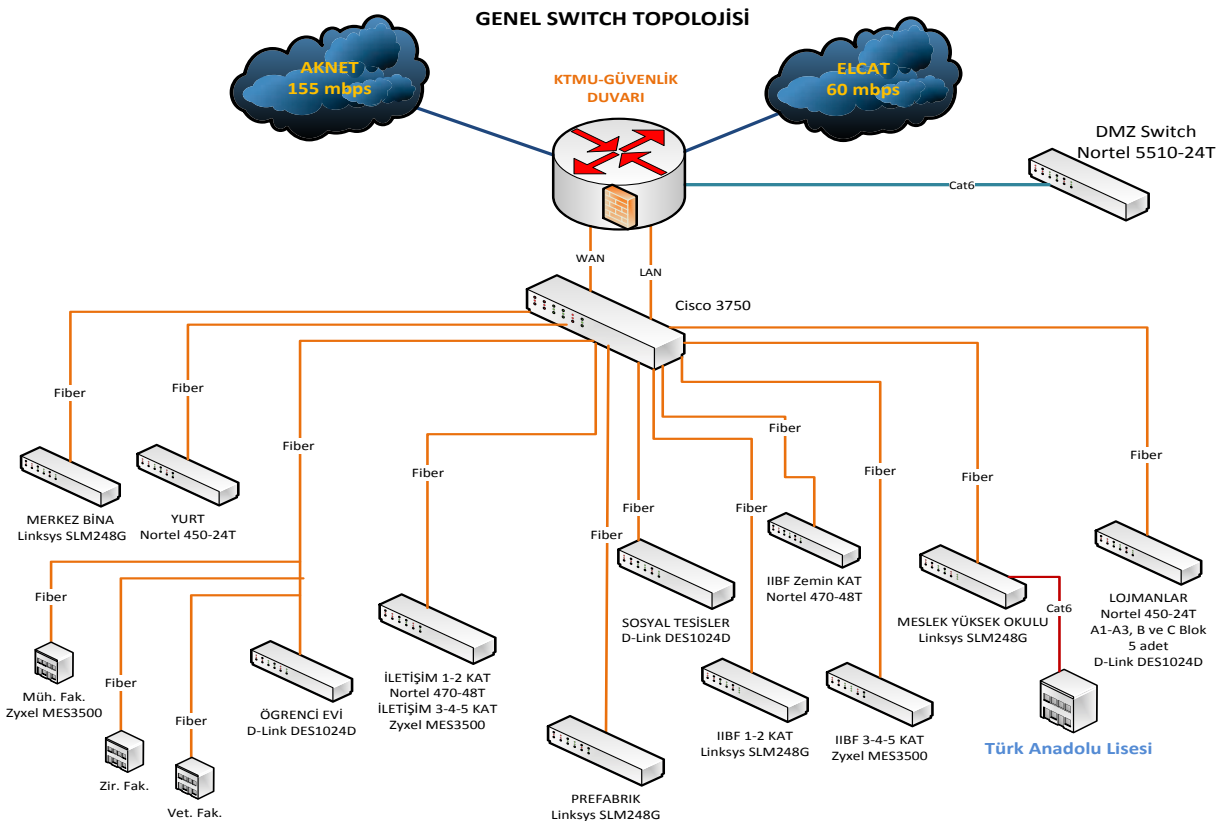
Cisco-Lynksysswitch, интернет тармагынын коопсуздугун камсыздоо үчүн мындан мурун колдонулган 1 даана Labris L8 антивирустук программанын ордуна университеттин кызматкерлери тарабынан иштелип чыккан DEBIAN операциялык системанын жардамы менен иштеген Linux өзөгүнүн негизинде Open Source KTMÜ– DEBIAN аттуу программалык жабдуулар колдонулат. Персоналдык компьютерлерде колдонулган антивирустук программа катары Microsoft фирмасынын Security Essential программасы колдонулууда. Кампустардын ар түрдүү жерлеринде (университеттин башкы имараты, Чынгыз Айтматов атындагы кампус, кызматкерлердин турак жайы жана студенттер үйлөрү) WI-FI интернет түйүнү орнотулган.

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин маалыматтык технологиялар башкармалыгы байланыш-катыш (network) программалык жабдууларды иштетүү жана башкаруу, була-оптикалык байланыш линиясын куруу

сыяктуу маалыматтык тейлөө кызматтарын көрсөтүп, ушул кызматтардын сапатын жогорулатуу үчүн инфратүзүмдү жакшыртуу иштерин улантып келүүдө.

Бул иштерди үзгүлтүксүз жана натыйжалуу жүргүзүү үчүн серверлерди бир жерде топтоп, бир нече сервердин (компьютердин) физикалык мүмкүнчүлүктөрүн, электр энергияны жана жерди үнөмдөө максатында 1 даана 24 Гб оперативдик эс–тутум (RAM), 7.5 Тб катуу диск (HDD) 4 даана Intel Xeon 4C 2.53 Ghz CPU процессордук блогу бар IBM Blade Center Server, лицензиялуу Windows Server 2012 R2 операцияндук система жана Open Source Linux операцияндук система орнотулуп, активдүү иштетилип жатат.

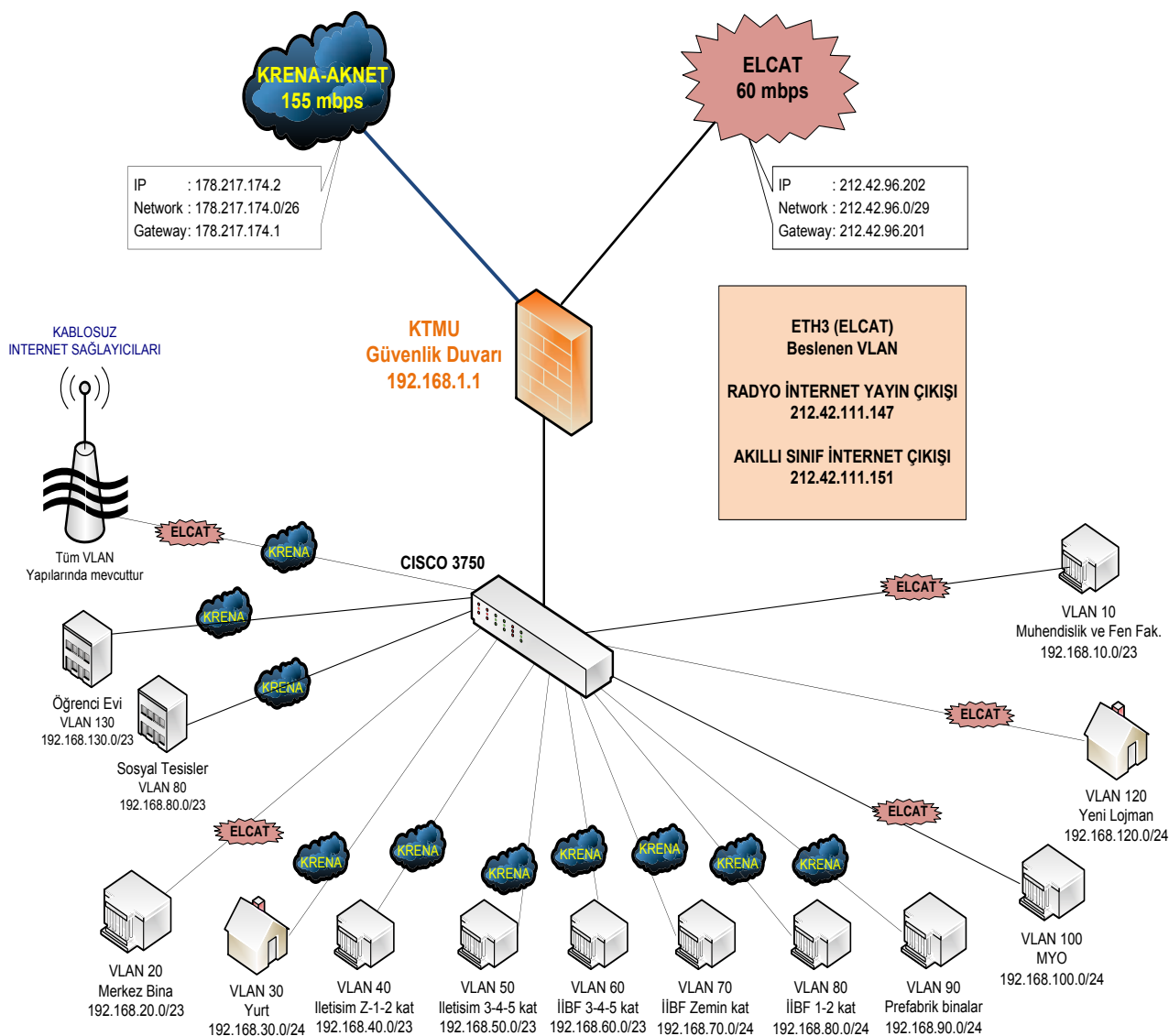
Ошону менен катар кампусту кеңейтүү планы боюнча жаңы курулган имараттарда интернет түйүнү орнотулуп, курула турган жаңы имараттар үчүн материалдык-техникалык жактан камсыздоо боюнча

иш-чаралар улантылууда. Бул өңүттө жакында эле эксплуатацияга берилген Ректораттын административдик имаратында, инженердик жана табигый илимдер факультеттеринин имаратында, жабык спорт комплексинде, ТРсынын Улуттук билим берүү министрлигине караштуу Бишкек башталгыч мектеп жана орто мектептин имаратында, теологиялык факультеттин имаратында була-оптикалык байланыш линиясын куруу иштери бүтүрүлгөн.

Интернет тармагында жасалган өнүгүүлөргө катарлаш көрсөтүлгөн кызматтар: университеттин максатына ылайык веб-сервер, электрондук почта системасына кошумча катары колдонулган 26га жакын маалыматтык системалар ManasBIS (“Манас” университетинин маалыматтык системасы) аттуу системанын жардамы менен бирдиктүү интерфейстен маалымат алуу мүмкүнчүлүгү камсыздалып, өнүктүрүү иштери улантылууда.

Электрондук университет болуу максатында интернет тармагында жасалган өнүгүүлөргө катарлаш көрсөтүлгөн кызматтар төмөндө көрсөтүлгөн программалык жабдуулар менен камсыздалып, маалыматтык система кеңири колдонулууда.

3.1. Программалык жабдыктар жана компьютерлер:

Бир жылда бир жолу университеттин түзүмдөрү технологиялык жабдууларга болгон муктаждыктары үчүн атайын форма толтурушат. Бул формалар маалыматтык технологиялар башкармалыгы жана технологиялык базаны өнүктүрүү боюнча комиссия тарабынан каралып чыгылат. Компьютерлердин жана программалык жабдуулардын болжол менен 15 %ы жаңыланып турат.

17-Таблица. Программалык жабдыктар жана компьютерлер

Түрү	Административдик максаттагы	Билим максаттагы	Жалпы
Программалык жабдык	12	6	16
Компьютер	325	707	1.032
Ноутбук	27	120	147

3.2. Китепкана кызматтары жана окуу борборлору:

1998-жылдан бери университетте кызмат көрсөтүп келе жаткан китепкана азыркы замандын талабына жооп берүү менен бирге эл аралык деңгээлде маалыматтык булактар менен камсыздап келет. Китепкананын негизги максаты – ар кыл тармактарда эмгектенген окумуштуулардын, изилдөөчүлөрдүн жана студенттердин окуп үйрөнүүсүнө жана илимий изилдөө жүргүзүүсүнө колдоо көрсөтүү, о.э. маданий керектөөлөрүн канааттандыруу. Китепкананын китеп фонду сатып алынган жана белекке берилген китептер менен тынымсыз толукталып турат. КТМУнун китепканасында 94.880 даана китеп, мезгилдүү басылмалар жана аудио-визуалдык материалдар бар. Окуу жайыбыз ар бир тармактагы өнөктөштөр менен кызматташтык түзүп, бул кызматташтыкты кеңейтүү жана андагы ишенимди жогорулатуу, маалыматтык булактар менен камсыздоо максатында жыйындарды, социалдык жана маданий иш-чараларды уюштуруу жана биргелешкен долбоорлорду жүргүзүүгө өзгөчө маани берет.

Электрондук китеп – мультимедиа мүмкүнчүлүктөрү

Китепкананын электрондук каталогу окурмандарга 2005-жылдын 1-ноябрынан бери кызмат көрсөтүү менен, 2009-2015-жылдар арасында 381.914 колдонуу катталган, ал эми 2016-жылда 40.197 колдонуу жүргүзүлгөн. Жалпы жонунан алганда, китепканада 422.111 окурман китепкана кызматын колдонгон. Бул каталогдо колдонуу интернет аркылуу жүргүзүлүп, дүйнө жүзүнө <http://www.yordam.manas.edu.kg> дареги аркылуу байланышса болот. 2016-жылдын февраль айынан тарта

китепкананын электрондук каталогунун “Чөнтөктөгү китепканам” деген аталыштагы мобилдүү версиясы колдонууга сунушталган. Китепкана колдонуучулары акылдуу телефондордон булак издөө, китепти убактылуу колдонууга алуу залы, предметтик китептер боюнча бөлүм, колдонуу мөөнөтүн узартуу, кайрымдуулук үчүн берилген китептер, китепти өткөзүү, архив жана мүчөлөр тууралуу маалыматтарды алууга жана электрондук китептерди алып окуу мүмкүнчүлүгү берилет. 2016-жылдын март айынан баштап Online Anket, темалар боюнча

каталог, авторлор боюнча берилиштер топтому, ыктыярдуу топ модулужана университеттин окутуучу-профессорлору жана изилдөөчүлөрү бир жерде чогулуп, колдонуучулар үчүн жеңилдиктерди түзүү максатында ISI, Scopus, РИНЦ тарабынан жүргүзүлгөн мониторинг аркылуу университеттин бардык басылмалары чогултулуп, классификацияланып, илимий

каталогдон колдонууга сунушталган. 2016-жылдын аягына чейин илимий каталогго 422 макала катталган. 2016-жылдын январь айында “Sage Premier”, “IOP Science”, “Edward Elgar Journals & eBooks”, “New England Journal of Medicine”; март айында “e-Duke Journals Scholarly Collection”; май айында “ARDI” берилиштер топтомуна долбоорлор аркылуу акысыз

абонементтикти алуу, октябрь айында болсо “Emerald”, “Communication Source”, “Political Science Complete (PSC)”, “Middle Eastern and Central Asian Studies”, “One Belt One Road Reference Source” берилиштер топтомуна пилоттук түрдө кирүү мүмкүнчүлүгү берилди. Ректораттын R.30.KDD-2016-жылдын 2-июнундагы 201/123 номерлүү чечими жана “Китепкана боюнча нускаманын 22-беренесине ылайык, китепкананын балансындагы материалдарды текшерүү иши жүргүзүлүп

чыкты. Иштин жыйынтыгында 33 китеп жоголуп, 21 китеп тытылып, 89 даана китептин ичиндеги барактар жоголгондуктан улам, колдонууга жараксыз деп табылган. Окурмандар тарабынан 2015-2016-окуу жылында китепкана материалдарынын ичинен 55 (элүү беш) даана китеп жоголгон жана зарыл себептерден улам 204 (эки жүз төрт) инвентардык каттоодон чыгарылган. 2016-жылдын декабрь айында “Түркистан жыйнагынын” (Туркестанский сборник) архивинин электрондук варианты сатылып алынды жана бардык томдору индекстери менен кошо (604 том) flip pdf версиясына которулуп, ‘Manas ELibrary’ берилиштер топтомуна берилген. Бул жыйнактардын бардык макалалардын библиографиясы

yordam автоматташтырылган системасына катталып, (жалпы 17941 макала) колдонууга сунушталган.

18-таблица. Китепкана булактары									
Бөлүмү	Китеп	Материалдар (CD, DVD, Карта, v.b.)	Мезгилдүү басма сөз		Электрондук басылма	Дисертация	Жалпы		
			Жергиликтүү басма	чет өлкөлүк Басма					
Техника ж-а табигый илимдер	9.885	36	0	7	1.465	137	11.530		
Экономика ж-а башкаруу	8.480	7	2	10	403	144	9.046		
Коомдук илимдер	2.4951	334	10	5	984	209	26.493		
Журналистика	1.364	5	0	5	36	24	1.434		
Айыл чарба ж-а Ветеринария	2.379	1	0	0	126	5	2.511		
Грамматика	16.057	137	5	0	292	63	16.554		
Туризм ж-а мейманкана иштетүү	2.020	6	0	1	109	9	2.145		
Дене тарбия ж-а спорт	479	0	1	5	118	0	603		
Искусство	2.240	38	0	1	100	14	2.393		
Медицина	715	0	0	0	67	0	782		
Башкалар	20.283	32	40	5	1.005	24	21389		
Жалпы	88.853	596	58	39	4.705	629	94.880		

3.3. Башка маалыматтар жана технологиялык булактар

19-таблица. Башка маалыматтар жана технологиялык булактар

Түрү	Административдик жана билим берүү максатындагы (Саны)			
	1995-2014(*)	2015	2016	Жалпы
Проектор	99	6	16	121
Слайд	1	0	0	1
Кодоскоп	4	0	0	4
Принтерлер	222	28	19	269
Басма машинелери	1	1	0	2
Ксерокөчүрмө	13	0	1	14
Факс	15	1	0	16
Фотоаппарат	63	1	2	66
Камералар	36	0	0	36
Телевизорлор	228	4	1	233
Сканерлер	9	0	0	9
Музыкалык центр	65	0	0	65
Микроскоптор	82	1	5	88
DVD	34	0	0	34
Кондиционерлер	48	1	2	51
Телефон	743	45	2	790
Спутникалык антенна	24	0	0	24
Муздаткычтар	99	5	2	106
Сейф	20	0	0	20
Ресивер (спутникалык телевидениенин системасы)	123	4	2	129
Терминал	10	0	0	10
Жалпы	1.939	97	52	2.088

Колдонуу мөөнөтү бүткөн буюм-тайымдардын колдонуудан чыгарылышы.

20-таблица. Маалыматтык жана технологиялык булактардын бөлүштүрүлүшү

Бөлүмү							
Административдик	325	89	27	9	36	54	6
Академиялык	662	95	97	62	10	28	7
Жалпы	987	184	124	71	46	82	13

21-таблица. Лабораториялар (Бардык академиялык бөлүмдөр б-ча)

Лаборатория/Устакана Аты		Колдонулган жер
1	Конфичюс институту лабораториясы	Гуманитардык факультет
2	Синрондук котормо тил лабораториясы	Гуманитардык факультет
3	Сихологиялык кеңеш жана көмөк лабораториясы	Гуманитардык факультет
4	Компьютердик лаборатория	Көркөм өнөр факультети
5	Театр сахнасы	Көркөм өнөр факультети
6	Живопис Устаканасы	Көркөм өнөр факультети
7	Живопис Устаканасы	Көркөм өнөр факультети
8	Графика Устаканасы	Көркөм өнөр факультети
9	Графика Устаканасы	Көркөм өнөр факультети
10	Графика Устаканасы	Көркөм өнөр факультети
11	Сервис Лабораториясы	Туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектеби
12	Бар Лабораториясы	Туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектеби
13	Тамак-Аш Өндүрүш Лабораториясы	Туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектеби
14	Компьютердик класс	Экономика жана башкаруу факультети
15	Смарт класс (Проф. Касым Карахан Лекциялык залы)	Экономика жана башкаруу факультети
16	Графика Лабораториясы	Коммуникация факультети
17	Монтаж Лабораториясы	Коммуникация факультети
18	Анимация Лабораториясы	Коммуникация факультети
19	Сүрөт студиясы	Коммуникация факультети
20	Изилдөө Жана Долбоорлоо Лабораториясы	Инженерия факультети
21	Программалоо Лабораториясы	Инженерия факультети
22	Cisco Тармак Технологиялары Лабораториясы	Инженерия факультети
23	Смарт класс Лабораториясы	Инженерия факультети
24	Компьютердик лаборатория	Инженерия факультети
25	Экомониторинг Лабораториясы	Инженерия факультети
26	Экология Инженерлиги Лабораториясы	Инженерия факультети
27	Радиоэкология Лабораториясы	Инженерия факультети
28	Илимий Изилдөө Лабораториясы	Инженерия факультети
29	Илимий Изилдөө Лабораториясы	Инженерия факультети
30	Тамак-Аш Технология Лабораториясы	Инженерия факультети
31	Тамак-Аш Анализи Лабораториясы	Инженерия факультети
32	Микробиология Лабораториясы	Инженерия факультети
33	Жалпы химия Лабораториясы	Инженерия факультети
34	Органикалык Химия Лабораториясы	Инженерия факультети

35	Дене химия лабораториясы	Инженерия факультети
36	Илимий Изилдөө Лабораториясы	Инженерия факультети
37	Илимий Изилдөө Лабораториясы (5 даана)	Ветеринария факультети
38	Компьютер Лабораториясы	Ветеринария факультети
39	Компьютер Лабораториясы	Табигый илимдер институту
40	Физика лабораториясы	Табигый илимдер институту
41	Биохимия лабораториясы	Табигый илимдер институту
42	Цитология / Гистология Лабораториясы	Табигый илимдер институту
43	Молекулярдык-Биология/Микробиология Лабораториясы	Табигый илимдер институту
44	Зоотехния лабораториясы	Айыл чарба факультети
45	Тют анализ лабораториясы	Айыл чарба факультети
46	Бакча жана талаа өсүмдүктөрү лабораториясы	Айыл чарба факультети
47	Энтомология жана нематология лабораториясы	Айыл чарба факультети
48	Фитопатология лабораториясы	Айыл чарба факультети
49	Авто унаа лабораториясы	Кесиптик жогорку мектеп
50	Бетон иштетүү лабораториясы	Кесиптик жогорку мектеп
51	Компьютердик лаборатория-CAD лабораториясы	Кесиптик жогорку мектеп
52	Компьютердик Графика Лабораториясы	Кесиптик жогорку мектеп
53	Техникалык чийме устаканасы	Кесиптик жогорку мектеп
54	Заманбап кеңсе лабораториясы	Кесиптик жогорку мектеп
55	Рыш жана бетон иштери устаканасы	Кесиптик жогорку мектеп
56	Жыгач устаканасы	Кесиптик жогорку мектеп
Жалпы		56

4. АДАМ РЕСУРСТАРЫ

Университет, адам ресурстары жаатында үзгүлтүксүз түрдө өнүгүүгө багытталган ачык башкаруу жолун тандайт. Бул көз караштан алганда, университеттин кызматкерлеринин натыйжалуу иш алып чөйрөнү жаратып, өнүккөн технологияга ылайык долбоорлорду сунуштоо максатын көздөйт.

2010-жылдан бери 168 2547 номерлүү жогорку билим берүү жөнүндөгү мыйзамдын 39-беренесине ылайык, Түркия Республикасынын 54 университетинен жалпы жонунан алганда 313 академиялык, 73 административдик кызматкер жумуш менен камсыздалган. Муну менен кошо эле, 254 академиялык, 90 административдик кызматкер, тагыраак айтканда, бардыгы 344 кызматкер ар кандай себептерден улам университеттеги кызматынан бошотулган.

Маселенин экинчи тарабы жөнүндө айта турган болсок, Камкорчулар кеңешинин чечеимдерине ылайык, университетти сапаттуу профессордук-окутуучулук курам менен камсыздоо жаатындагы иш-чаралар улантылып келет. Бөлүмдөрдүн ишин жакшыртуу, өнүктүрүү максатында 2010-жылдан бери 30 кенже илимий кызматкер, 23 доценттин милдетин аткаруучу дайындалды.

22-таблица. Кызматкерлердин саны					
	2013	2014	2015	2016	2015-2016 % дык жогорулоо
Академиялык кызматкер	515	492	514	552	7,39
Административдик кызматкер	300	284	307	296	-3,58
Келишим м-н иштеген кызматкерлер	122	133	133	159	16,35
Убактылуу жумушчулар	135	140	156	160	2,56
Жалпы	1.082	1.049	1.110	1.167	5,13

% 47,30-
Академиялык
кызматкер

%25,36-
Административдик
кызматкер

% 13,62-
Келишим
м-н иштеген
кызматкерлер

% 13,71-
Убактылуу
жумушчулар

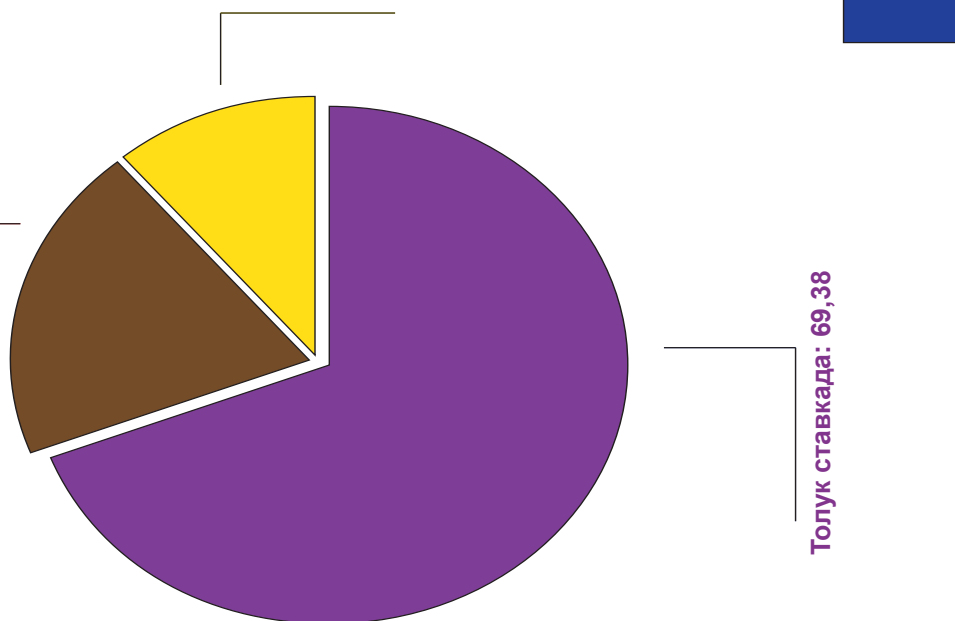
1-графика. Кадрлардын ишке алынышына карата бөлүнүшү

ЖАЛПЫ МААЛЫМАТ

Жарым ставкада: 11,06

Саат б-ча акы төлөнүүчү: 19,56

Толук ставкада: 69,38

23-таблица. Академиялык кызматкерлердин саны

Наамы	Ишке алынышына жараша			
	Толук ставка	Жарым ставка	Саат боюнча акы	Жалпы
Профессор	46	11	13	70
Доцент	47	8	39	94
Доцент м.а.	40	-	-	40
Ага окутуучу. Докт.	51	6	20	77
Ага окутуучу	53	22	26	101
Окутуучу	92	14	10	116
Адис	11	-	-	11
Кенже илим. кызмат	43	-	-	43
Жалпы	383	61	108	552

4.1. Кыргыз Республикасынын академиялык кызматкерлери

Университетте 388 КР жараны болгон академиялык кызматкер эмгектенет. Алардын ичинен 228и толук ставкада жана 60ы жарым ставкада, 100 кызматкер саат боюнча акы төлөнүүчү статуста эмгектенишүүдө.

24-таблица. Кыргыз жараны болгон академиялык кызматкерлер

Наамы	Штаттык кызмат орундарына жараша			
	Толук ставка	Жарым ставка	Саат боюнча акы	Жалпы
Профессор	20	11	13	44
Доцент	25	8	39	72
Доцент м.а.	18	-	-	18
Ага окутуучу. Докт.	45	6	19	70
Ага окутуучу	34	22	23	79
Окутуучу	44	13	6	63
Адис	5	-	-	5
Кенже илим. кызмат	37	-	-	37
Жалпы	228	60	100	388

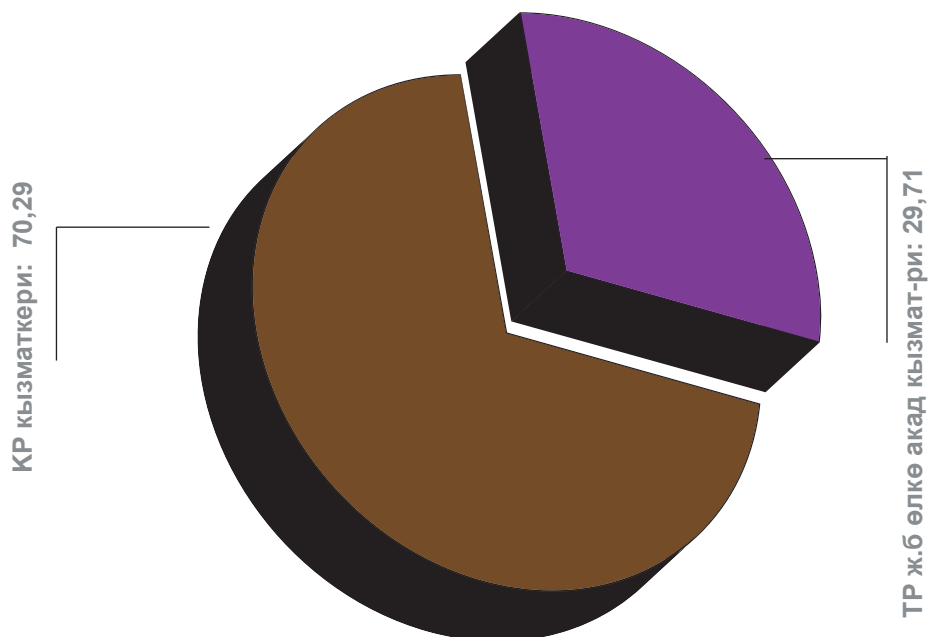
4.2. Түркия жана башка өлкөлөрдөн келген академиялык кызматкерлер

Университетте Түркиядан 155, Кытайдан 5, Германиядан 2 жана АКШдан келген 1 академиялык кызматкер болуп, бардыгы 164 чет өлкөлүк окутуучу-профессор эмгектенүүдө.

25-таблица. Түркия жана башка чет мамлекеттерден келген академ-к кызматкерлер

Наамы	Штаттык кызмат орундарына жараша			
	Толук ставка	Жарым ставка	Саат боюнча акы	Жалпы
Профессор	26	-	-	26
Доцент	22	-	-	22
Доцент м.а.	22	-	-	22
Ага окутуучу. Докт.	6	-	1	7
Ага окутуучу	19	-	3	22
Окутуучу	48	1	4	53
Адис	6	-	-	6
Кенже илим. кызмат	6	-	-	6
Жалпы	155	1	8	164

2-графика. Академиялык кызматкерлердин жарандыгына карата өлүштүрүлүшү

4.3. Башка университеттерден келип, Кыргыз-Түрк “Манас” университетинде иштеп жаткан академиялык кызматкерлер.

Жогорку билим берүү жөнүндөгү № 2547-мыйзамынын 39-беренесинин негизинде Кыргыз-Түрк “Манас” университетинде башка университеттин келип эмгектенип жаткан 53 академиялык кызматкер бар.

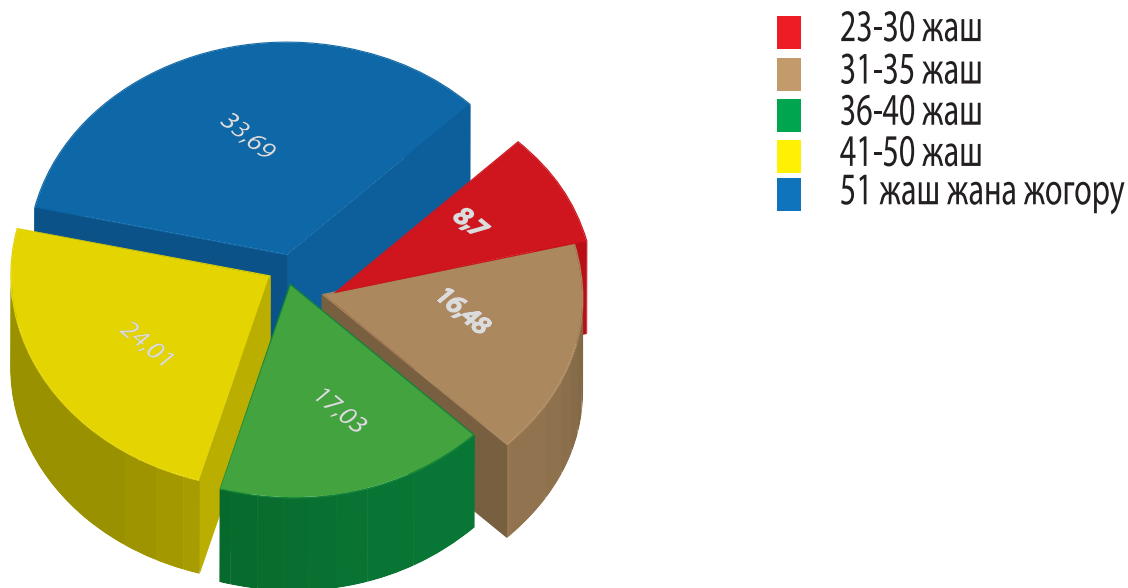
Таблица 26. Башка университеттерден келип иштеген академиялык кызматкерлер			
Наамы	Иштеген бөлүмү	Келген университети	Киши саны
Проф.	Гуманитардык фак./ Табигый илимдер фак./ Экономика жана башкаруу фак./ Теология фак./ Коммуникация фак./ Ветеринария фак./ Айыл-чарба фак./ Кесиптик жогорку мектеп	Эржиес унив./ Гази унив./ Селчук унив./ Балыкесир унив./ Режеп Тайип Эрдоган унив./ Мерсин унив./ Ондокуз Майыс унив./ Памуккале унив./ Фырат унив./ Анкара унив./ Жумхуриет унив.	17
Доцент	Гуманитардык фак./ Табигый илимдер фак./Көркөм өнөр фак./ İktisadi ve Экономика жана башкаруу фак./ Теология фак./ Коммуникация фак./ Ветеринария фак./Айыл-чарба фак./ Туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектеби / Кесиптик жогорку мектеп	Балыкесир унив./ Селчук унив./ Ататүрк унив./ Ондокуз Майыс унив./ Памуккале унив./ Кырыккале унив./ Акдениз унив./ Жумхуриет унив./Улудаг унив./ Газиосманпаша унив./Думлупынар унив.	21
Доцент. м.а.	Гуманитардык фак./Табигый илимдер фак./ Экономика жана башкаруу фак./ Теология фак./ Дене тарбия ж-а спорт жогорку мектеби./ Туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектеби / Кесиптик жогорку мектеп	Сакаря унив./ Ондокуз Майыс унив./ Памуккале унив./ Мармара унив./ Измир жогорку технология унив./ Гүмүшхане унив./Инөнү унив./ Мехмет Акиф Эрсой унив./ Ушак унив./ Мимар Синан көркөм өнөр унив./ Ялова унив./ Артвин Чорух унив.	15
Жалпы			53

4.4. Академиялык кызматкерлердин жаш курагына жараша бөлүнүшү

Академиялык кызматкерлердин жаш курагына жараша бөлүштүрүүдө 51 жаштан жогору жана 41-50 жаш ортосундагы адамдар башка 3 жаш аралыгындагы топтордун тең жарымын түзөт.

27-таблица. Академиялык кызматкерлердин жаш курагына жараша бөлүнүшү						
	23-30 жаш	31-35 жаш	36-40 жаш	41-50 жаш	51 жаштан жогору	Жалпы
Киши саны	48	91	94	133	186	552
% Көрсөткүч	8,7	16,48	17,03	24,1	33,69	100

3-графика. Академиялык кызматкерлердин жаш курагына жараша бөлүнүшү

28-таблица. Академиялык кызматкерлердин жаш курагына жараша бөлүштүрүлүшү

Наамы	23-30 жаш	31-35 жаш	36-40 жаш	41-50 жаш	51 жаштан жогору
Профессор	-	-	1	7	62
Доцент	-	-	7	34	53
Доценттин м.а.	-	13	14	10	3
Ага окутуучу, доктор	1	11	17	27	21
Ага окутуучу	7	14	19	24	37
Окутуучу	19	30	39	29	9
Адис	1	3	4	2	1
"Кенже илимий кызматкер"	20	20	3	-	-
Жалпы	48	91	94	133	186

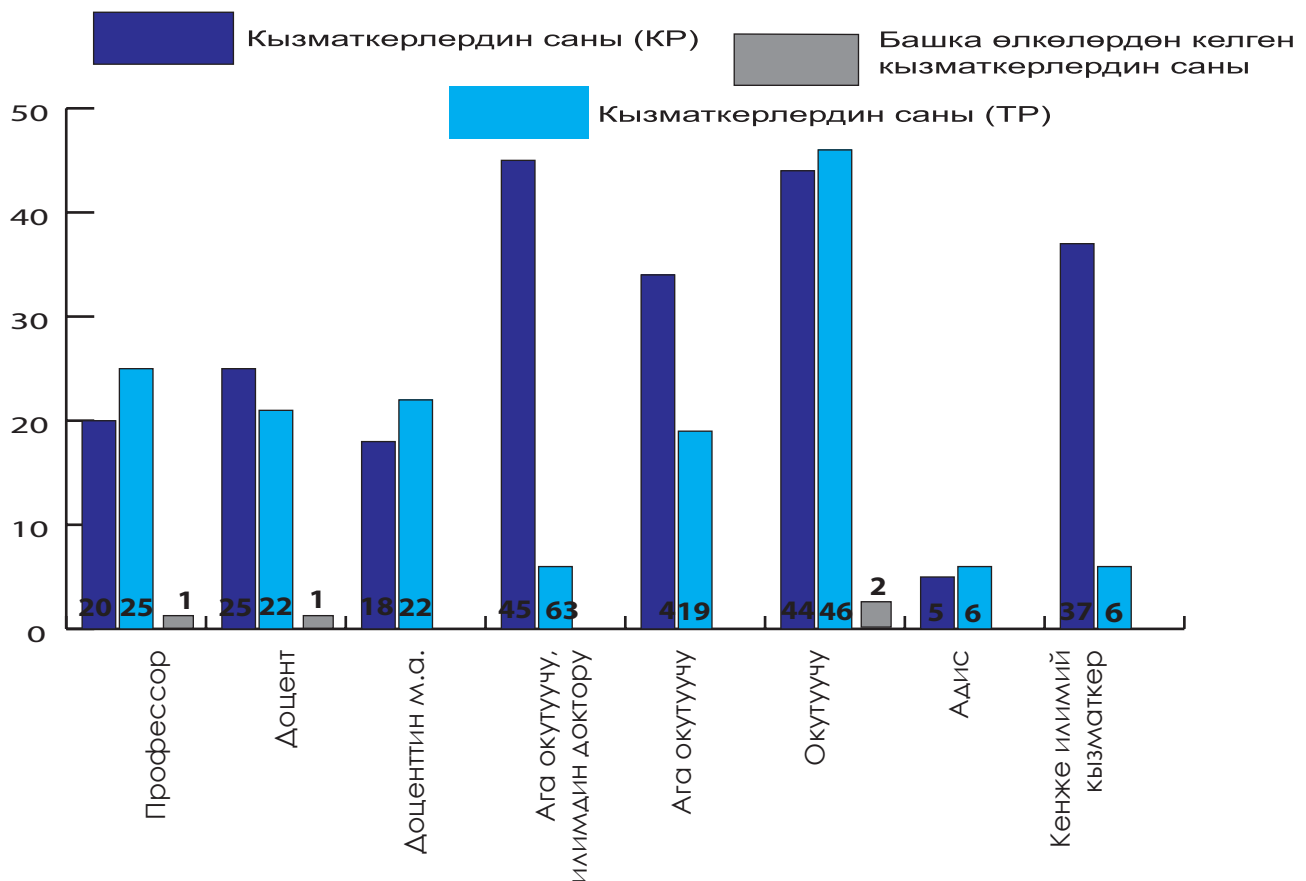

4.5. Эмгек келишиминин негизинде толук ставка статусунда иш алып барган академиялык кызматкерлер

Университетте толук ставка статусунда эмгектенген академиялык кызматкерлер төмөндөгү таблицада берилген.

Наамы	Академиялык кызматкерлер (КР)	Академиялык кызматкерлер (ТР)	Башка өлкөлөрдөн келген ак. кызматкерлер
Профессор	20	25	1
Доцент	25	21	1
Доценттин м.а.	18	22	-
Ага окутуучу, доктор	45	6	-
Ага окутуучу	34	19	-
Окутуучу	44	46	2
Адис	5	6	-
"Кенже илимий кызматкер"	37	6	-
Жалпы	228	151	4

4-графика. Штаттык курам боюнча академиялык кызматкерлердин бөлүштүрүлүшү

4.6. Академиялык кызматкерлерди дайындoo / кызматтан бошотуу

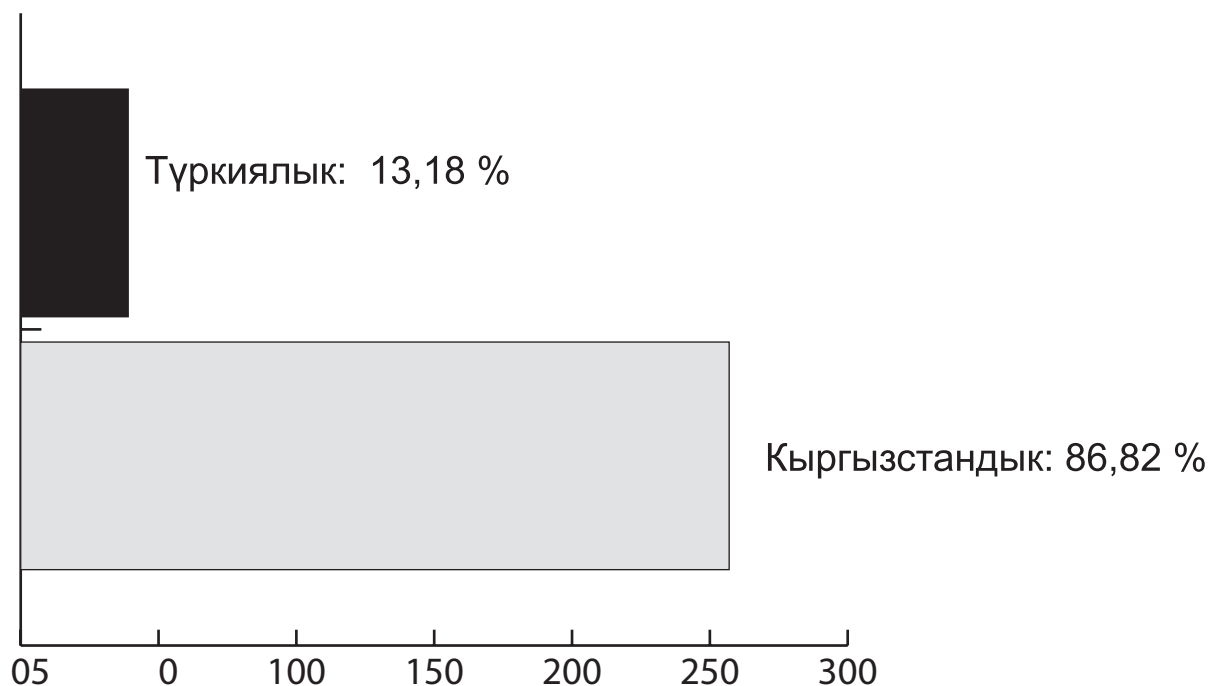
Университеттеги кадр маселесинде сапатка маани берүү принцибине таянып дайындалат жана профессордук-окутуучулук курамдын жетишкендиктерине баа берүү жыйынтыктарын эске алуу менен иш жүргүзүлөт.

2015		2016	
"Кызматка дайындалган"	"Кызматтан кеткен "	"Кызматка дайындалган"	"Кызматтан кеткен "
33	20	36	34

4.7.Административдик кызматкерлер

КТМУнун административдик структурасынын схемасы Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин Камкорчулар кеңешинин 2011-жылдын 30-сентябрындагы 2011-02 номерлүү жыйынында бекитилсе, административдик кызмат орундарынын саны жана административдик кызматкерлерге төлөнө турган айлык маяналардын өлчөмдөрү 2009-жылдын 15-декабрында 2009-2 номерлүү жыйынында аныкталып, бекитилген. Буга ылайык, университеттин административдик кызматкерлерин дайындoo иштери иреттүү жана уюштурулган формада жүргүзүлүшү камсыздалган.

5-графика. Административдик кызматкерлердин өлкөлөргө карата % катнашы

31-таблица. Административдик кызматкерлердин бөлүмдөргө карата бөлүштүрүлүшү

БӨЛҮМҮ	Кызматкерлердин саны (ТР)	Кызматкерлердин саны (КР)	Жалпы
Ректорлук ж-а Баш катчылык	7	31	38
Анкара байланыш бюросу	3	-	3
Кадрлар башкармалыгы	3	4	7
Стратегиялык пландаштыруу бөлүмү	7	6	13
"Китепкана жана документация башкармалыгы"	-	12	12
Студенттик иштер башкармалыгы	1	6	7
"Социалдык тиричилик жактан тейлөө башкармалыгы"	6	46	52
"Ден-соолук, маданият жана спорт башкармалыгы"	1	63	64
Маалыматтык технологиялар башкармалыгы	1	12	13
Курулуш иштери башкармалыгы	3	17	20
Табигый илимдер факультети	-	3	3
Гуманитардык факультети	-	8	8
Инженерия факультети	-	8	8
Коммуникация факультети	2	5	7
Экономика жана башкаруу факультети	-	4	4
Айыл чарба факультети	-	2	2
Ветеринария факультети	-	1	1
Көркөм өнөр факультети	-	2	2
Чет тилдер жогорку мектеби	1	3	4
"Туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектеби"	-	3	3
Теология факультети	-	2	2
Кесиптик жогорку мектеп	-	3	3
Дене тарбия жана спорт жогорку мектеби	3	6	9
Коомдук илимдер институту	-	7	7
Табигый илимдер институту	-	2	2
"Студент тандоо жана жайгаштыруу башкармалыгы"	1	-	1
"Орто Азия изилдөө жана илимий практикалык борбор"	-	1	1
Жалпы	39	257	296

4.8.Административдик кызматкерлердин билим деңгээли

32-таблица. Административдик кызматкерлердин билим деңгээли

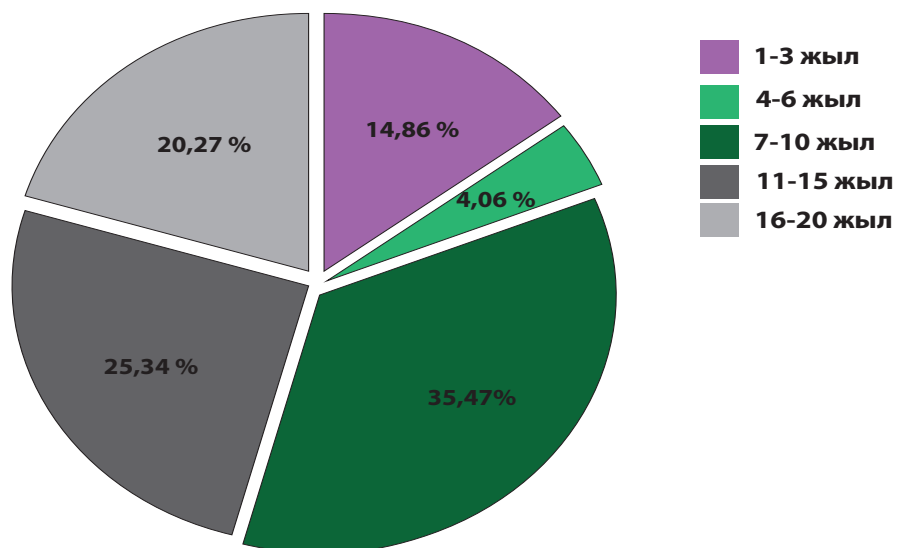
	"Башт-ч класс"	"Орто билим"	"Кесиптик билим"	Бакалав.	"Магистратура/ докторантура"	Бардыгы
Кишинин саны	2	60	32	164	38	296
%	0,68	20,27	10,81	55,41	12,83	100

4.9.Административдик кызматкерлердин эмгек стажылары

33-таблица. Административдик кызматкерлердин эмгектенген жылдарына жараша бөлүнүшү

	1-3 жыл	4-6 жыл	7-10 жыл	11-15 жыл	16-20 жыл	Бардыгы
Кишинин саны	44	12	105	75	60	296
% көрсөткүчү	14,86	4,06	35,47	25,34	20,27	100

6-график. Административдик кызматкерлердин эмгек стажысына жараша бөлүнүшү

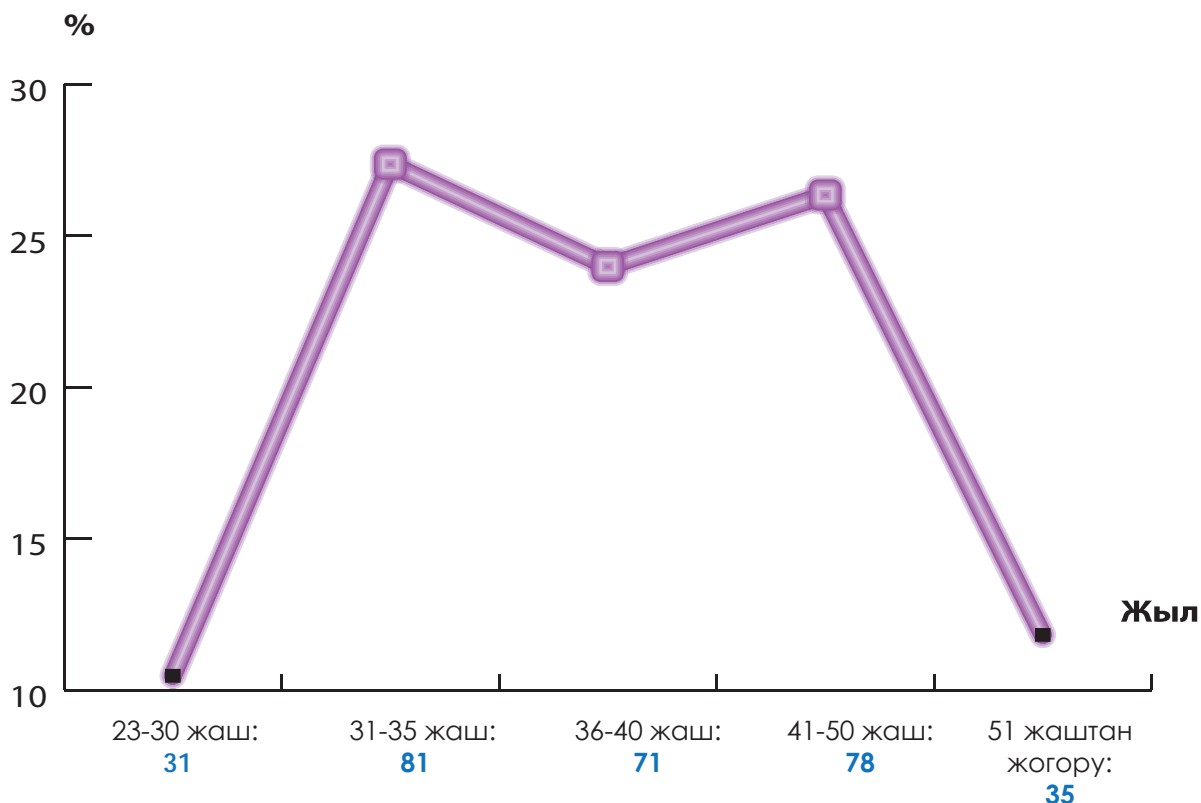

4.10. Административдик кызматкерлердин жаш курагына жараша бөлүнүшү

Административдик кызматкерлердин көпчүлүк бөлүгүн 31-50 жаш аралыгындагы кызматкерлер түзөөрүн төмөдө берилген таблицадан байкоого болот.

34-таблица. Административдик кызматкерлердин жаш курагына жараша бөлүнүшү						
	23-30 жаш	31-35 жаш	36-40 жаш	41-50 жаш	51 жаштан жогору	Жалпы
Кишинин саны	31	81	71	78	35	296
% көрсөткүчү	10,47	27,37	23,99	26,35	11,82	100

7-график. Административдик кызматкерлердин жаш курагына жараша бөлүнүшү

4.11. Административдик кызматкерлердин жумушка алынуусу / жумуштан кетиши

35-таблица. Административдик кызматкерлердин жумушка алынуусу / жумуштан кетиши			
2015		2016	
"Кызматка дайындалган"	"Кызматтан кеткен "	"Кызматка дайындалган"	"Кызматтан кеткен "
26	5	4	16

4.12. Келишимдик негизде иштеген кызматкерлер

36-таблица. Келишимдик негизде иштеген кызматкер (Иштеген позициясына жараша)

Кызматы	Саны
Юрист	2
Инженер-электрик	2
Архитектор	1
Адис	1
Кызматкер	39
Дарыгер	6
Медайым	5
Уста / Кызматкер	3
Техник	16
Машыктыруучу	5
Оркестр кызматкери	27
Ашкана жана кир жуучу жай жумушчулары / Тазалык кызматкери	26
Катчы	3
Коопсуздук кызматкери / Жарандык коргоо кызматкери	17
Жүк ташуучу	1
Чайчы	4
Психолог-кеңешчи	1
Жалпы	159

5. Көрсөтүлгөн кызматтар

5.1. Студенттерге көрсөтүлгөн кызматтар

5.1.1. Билим берүү кызматтары

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин бардык иш-аракеттеринде “билим берүүдө өзгөчө марка болуу” максатына ылайык иш алпаруу ниети белгиленген. Билим берүү жаатында киргизген бир кыйла жаңычылдыктары менен өз мүмкүнчүлүктөрүн далилдей алган “Манас” университети максаттарын көздөй кадамдарын ишенимдүү таштайт. Университетибизде инсанга багытталган окутуу жана өмүр бою үйрөнүү түшүнүгүнөн улам билим берүүдө технологиялык базанын негизинде бардык заманбап мүмкүнчүлүктөр сунушталган.

Университетте билим берүү түрк жана кыргыз тилдеринде жүргүзүлөт. Бирок, чет тилдер жогорку мектебинде чет тилдер бөлүмүнүн алкагында орус, англис жана кытай тилдери да окутулат.

2015-2016-окуу жылында 9 факультетте, 3 жогорку мектепте, 1 кесиптик жогорку мектепте 2 жылдык жана 4 жылдык билим берүү деңгээлинде билим берилсе 2 институтта магистратура жана докторантура программалары боюнча билим берилип, 4 изилдөө борборунда да билим берүү иш-чаралары жүргүзүлгөн.

5.1.1.1. 2 жана 4 жылдык билим берүү программалары

37-таблица. Факультет/жогорку мектеп ж-а кесиптик жогорку мектептер б-ча 2 жана 4 жылдык билим берүү программаларынын саны (2015-2016)	
Аталышы	Саны
Гуманитардык факультет	11
Табигый илимдер факультети	3
Көркөм өнөр факультети	4
Экономика жана башкаруу факультети	4
Теология факультети	2
Коммуникация факультети	3
Инженерия факультети	4
Ветеринардык факультет	1
Айыл чарба факультети	2
Дене тарбия жана спорт жогорку мектеби	2
Туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектеби	3
Чет тилдер жогорку мектеби	
Кесиптик жогорку мектеп	7
Жалпы	46

Университетибиз күчтүү материалдык-техникалык базанын негизинде билим берүү тармагында технологиялык каражаттарды колдонуу менен заманбап билим берүү мүмкүнчүлүктөрүн түзүп берүүдө. Айта кетсек, Manas TV жана радиосу аркылуу өз теле-радио программаларын жана бюллетендерин даярдап жатат. Университетибизде дистанттык билим берүү системасынын материалдык-техникалык базасы түзүлүп, орток сабактардын дистанттык система аркылуу борбор катары окутуу жүргүзүлө баштады. (<http://eders.manas.edu.kg/>). Түрк, кыргыз жана орус тилдерин бирдей ыкма менен кеңири үйрөтүү максатында курстар уюштурулуп, сертификаттарды тапшыруу иш-чаралары уюштурулууда. Баса белгилеп айта турган болсок, КТМУнун семинарлар курсу аркылуу кызматкерлерибиз менен студенттерибизге көптөгөн курстар уюштурулууда. Университеттин кош диплом негизиндеги программасы боюнча Конья жана Нежметтин Эрбакан университеттери менен кызматташтык келишимдери түзүлүү менен, түрдүү иш-чаралар жүргүзүлүүдө. Муну менен катар эле, окутуучулук-профессордук курамды даярдоо программасын өнүктүрүү жатындагы иш-чаралар жүргүзүлө баштады. Университеттер менен түзүлгөн кызматташтыктардын алкагында студент жана окутуучу-профессорлорубуз үчүн “алмашуу программасынан” пайдалануу мүмкүнчүлүктөрү түзүлгөн. Азыркы учурда 52 студент жана 10 окутуучу-профессордук курамдын мүчөсү чет өлкөдө окуп жана иштеп жатышат. Алмашуу программасынын алкагында 2016-жылдан тарта 86 студент университетибизге келсе, 189 студентибиз алмашуу программасы боюнча чет өлкөгө кетишкен. 2012-2016-жылдар аралыгы боюнча алмашуу программасы боюнча келген окутуучу-профессорлордун саны 97 болсо, чет өлкөгө кеткен окутуучуларыбыздын саны 26га жеткен. Муну менен катар эле, студенттерибиз үчүн психологиялык көмөк жана кеңеш берүү кызматтары, карьералык пландоо, өлкө ичинде жана чет өлкөдө практикадан өтүү мүмкүнчүлүктөрү сунушталат. Акыркы үч жыл ичинде 1200дөн ашык студентке чет өлкөдө практика өтүү мүмкүнчүлүгү сунушталат.

38-таблица. 2015-2016–окуу жылындагы жалпы студенттердин саны

Факультет жана бөлүмдөрдүн аталышы	Эркек	Кыз	Жалпы
ГУМАНИТАРДЫК ФАКУЛЬТЕТ	304	795	1099
"БАТЫШ ТИЛДЕРИ (АНГЛИС ТИЛИ ЖАНА АДАБИЯТЫ) БӨЛҮМҮ"	21	90	111
"ЧЫГЫШ ТИЛДЕРИ (КЫТАЙ ТИЛИ ЖАНА АДАБИЯТЫ) БӨЛҮМҮ"	26	61	87
"ЧЫГЫШ ТИЛДЕРИ (ОРУС ТИЛИ ЖАНА АДАБИЯТЫ) БӨЛҮМҮ"	31	46	77
ФИЛОСОФИЯ БӨЛҮМҮ	24	47	71
"СИНХРОНДУК КОТОРМО БӨЛҮМҮ (КЫРГЫЗЧА-АНГЛИСЧЕ)"	18	82	100
"СИНХРОНДУК КОТОРМО БӨЛҮМҮ (КЫРГЫЗЧА-ТҮРКЧӨ)"	13	77	90
СИНХРОНДУК КОТОРМО БӨЛҮМҮ (ТҮРКЧӨ-ОРУСЧА)	38	68	106
ПСИХОЛОГИЯЛЫК КЕҢЕШ ЖАНА КӨМӨК БӨЛҮМҮ	21	61	82
СОЦИОЛОГИЯ БӨЛҮМҮ	22	67	89
ТАРЫХ БӨЛҮМҮ	42	83	125
ТҮРКОЛОГИЯ БӨЛҮМҮ	48	113	161
ТАБИГЫЙ ИЛИМДЕР ФАКУЛЬТЕТИ	99	214	313
БИОЛОГИЯ БӨЛҮМҮ	10	90	100
МАТЕМАТИКА БӨЛҮМҮ	21	49	70
"КОЛДОНМО МАТЕМАТИКА ЖАНА ИНФОРМАТИКА БӨЛҮМҮ"	68	75	143
КӨРКӨМ ӨНӨР ФАКУЛЬТЕТИ	113	164	277
ГРАФИКА БӨЛҮМҮ	29	41	70
МУЗЫКАЛЫК ӨНӨР БӨЛҮМҮ	25	44	69
ЖИВОПИСЬ БӨЛҮМҮ	17	34	51
ТЕАТРАЛДЫК ӨНӨР БӨЛҮМҮ	42	45	87
ЭКОНОМИКА ЖАНА БАШКАРУУ ФАКУЛЬТЕТИ	275	362	637
ФИНАНСЫ ЖАНА БАНК ИШТЕРИ БӨЛҮМҮ	47	85	132
ЭКОНОМИКА БӨЛҮМҮ	67	100	167
МЕНЕДЖМЕНТ БӨЛҮМҮ	75	88	163
ФИНАНСЫ БӨЛҮМҮ	6	5	11
ЭЛ АРАЛЫК МАМИЛЕЛЕР БӨЛҮМҮ	80	84	164
ТЕОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТИ	81	119	200
ДИН БИЛИМДЕРИ БӨЛҮМҮ	32	48	80
ИСЛАМ ИЛИМИ БӨЛҮМҮ	49	71	120
КОММУНИКАЦИЯ ФАКУЛЬТЕТИ	211	339	550
ЖУРНАЛИСТИКА БӨЛҮМҮ	53	127	180
КООМ МЕНЕН БАЙЛАНЫШ ЖАНА РЕКЛАМА БӨЛҮМҮ	67	115	182
РАДИО, ТВ ЖАНА КИНО БӨЛҮМҮ	91	97	188
ИНЖЕНЕРИЯ ФАКУЛЬТЕТИ	232	234	466
КОМПЬЮТЕРДИК ИНЖЕНЕРИЯ БӨЛҮМҮ	116	35	151

Факультет жана бөлүмдөрдүн аталышы	Эркек	Кыз	Жалпы
ЭКОЛОГИЯЛЫК ИНЖЕНЕРИЯ БӨЛҮМҮ	43	53	96
ТАМАК-АШ ИНЖЕНЕРИЯСЫ БӨЛҮМҮ	37	82	119
ХИМИЯЛЫК ИНЖЕНЕРИЯ БӨЛҮМҮ	36	64	100
ВЕТЕРИНАРИЯ ФАКУЛЬТЕТИ	55	63	118
ВЕТЕРИНАРИЯ БӨЛҮМҮ	55	63	118
АЙЫЛ-ЧАРБА ФАКУЛЬТЕТИ	52	120	172
МӨМӨ-ЖЕМИШ ЖАНА ТАЛАА ӨСҮМДҮКТӨРҮ БӨЛҮМҮ	33	43	76
ӨСҮМДҮКТӨРДҮ КОРГОО БӨЛҮМҮ	17	74	91
ЗООТЕХНИКАЛЫК БӨЛҮМ	2	3	5
ДЕНЕ ТАРБИЯ ЖАНА СПОРТ ЖОГОРКУ МЕКТЕБИ	134	33	167
МАШЫКТЫРУУЧУЛАРДЫ ДАЯРДОО БӨЛҮМҮ	62	13	75
ДЕНЕ ТАРБИЯ ЖАНА СПОРТ МУГАЛИМИ БӨЛҮМҮ	72	20	92
"ТУРИЗМ ЖАНА МЕЙМАНКАНА ИШТЕТҮҮ ЖОГОРКУ МЕКТЕБИ"	170	316	486
РЕСТОРАН ИШИ ЖАНА КУЛИНАРДЫК ӨНӨР БӨЛҮМҮ	42	127	169
САЯКАТ ИШИ ЖАНА ГИД КЫЗМАТЫ БӨЛҮМҮ	51	74	125
ТУРИЗМ ЖАНА МЕЙМАНКАНА ИШТЕТҮҮ БӨЛҮМҮ	77	115	192
ЧЕТ ТИЛДЕР ЖОГОРКУ МЕКТЕБИ	77	22	99
ТИЛ БОЮНЧА ДАЯРДОО ПРОГРАММАСЫ	77	22	99
КЕСИПТИК ЖОГОРКУ МЕКТЕП	133	320	453
"ОФИС МЕНЕДЖМЕНТИ ЖАНА ЖЕТЕКЧИНИН АССИСТЕНТИ БӨЛҮМҮ"	10	51	61
МЕКТЕПКЕ ЧЕЙИНКИ БАЛДАРДЫ ТАРБИЯЛОО	1	67	68
КУРУЛУШ ПРОГРАММАСЫ	36	30	66
БУХГАЛТЕРДИК ЭСЕП ПРОГРАММАСЫ	10	49	59
"АВТОУНАЛАРДЫ ТЕЙЛӨӨ ЖАНА ОҢДОО ПРОГРАММАСЫ"	47	19	66
МАРКЕТИНГ ПРОГРАММАСЫ	16	49	65
"ТУРИЗМ ЖАНА МЕЙМАНКАНА ИШТЕТҮҮ ПРОГРАММАСЫ"	13	55	68
ЖАЛПЫ	1936	3101	5037

2015-2016 окуу жылындагы студенттердин;

" %61,56 КЫЗ "

" %38,44 ЭРКЕК "

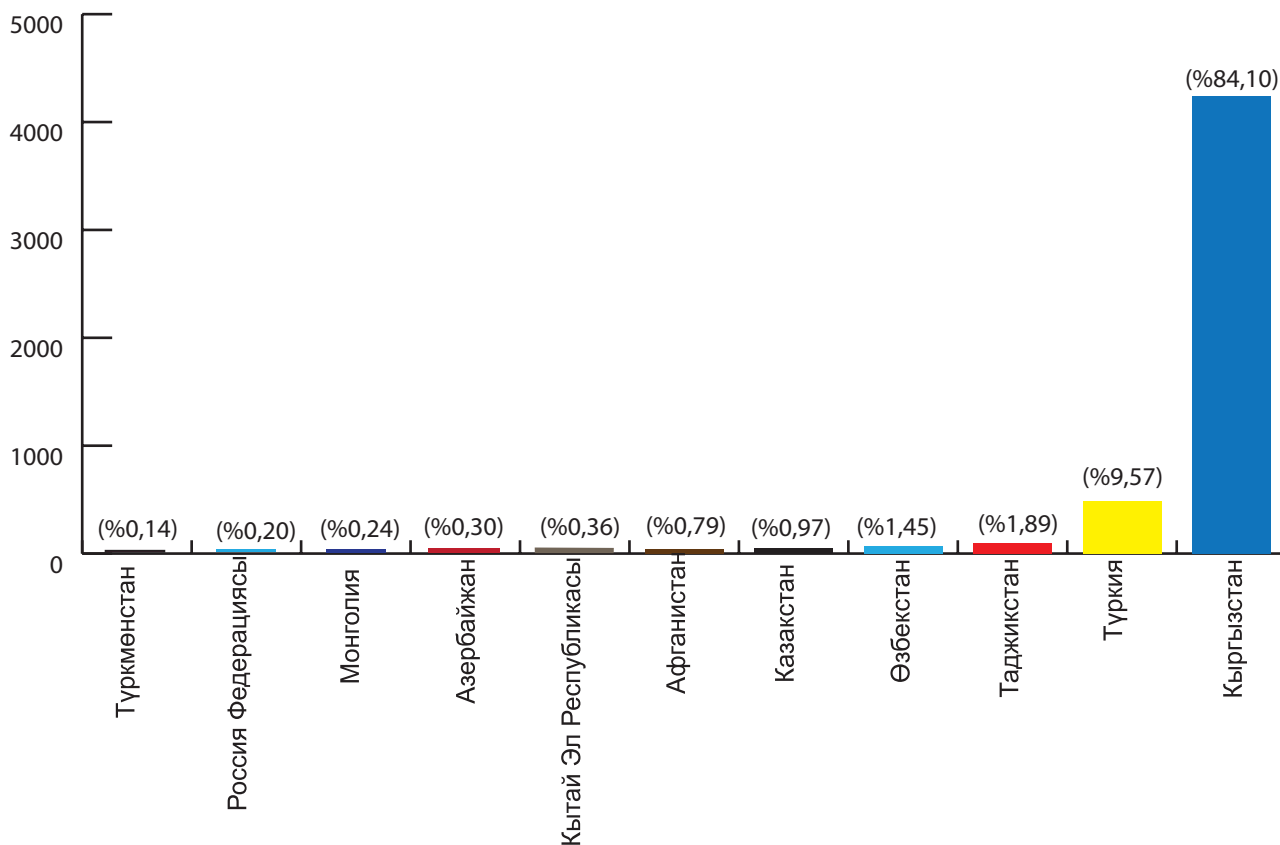

39-таблица. Өлкөлөргө карата студенттердин саны 2015-2016

Катар номери	Өлкө	Студенттин саны
1.	Афганистан	40
2.	Азербайжан	15
3.	Кытай Эл Республикасы	18
4.	ЧАД	-
5.	Казакстан	49
6.	Кыргызстан	4236
7.	Косова	-
8.	Ливан	-
9.	Монголия	12
10.	Өзбекстан	73
11.	Россия Федерациясы	10
12.	Таджикстан	95
13.	Түркия	482
14.	Түркмөнстан	7
Бардыгы		5037

8-графика. Студенттердин жарандыгына карата бөлүштүрүлүшү

Студенттердин саны

40-таблица. Студенттерге бөлүнгөн орундардын саны жана ал орундардын толушу

	Квота	Катталган	"Толгон орундардын %дык көрсөткүчү"
Факультеттер	1124	1006	89,50%
Жогорку мектептер	386	267	69,17%
Кесиптик жогорку мектеби	210	196	93,33%
ЖАЛПЫ	1720	1469	85,41%

2015-2016-окуу жылында жатаканада жашаган студенттердин сандык катышы мурдагы жылдарда болгон сыяктуу бирдей деңгээлде болгондугу аныкталды.

41-таблица. 2015-2016–окуу жылында университеттен кеткен студенттердин саны

Өз каалоосу менен	Сабактардын каттоолорун ыртпагандыктан	Сабактагы гендиктеринен улам	Сабактарга тышпагандыгы үчүн	Дисциплина жазасы	Башка себептерден	Бардыгы	Студенттердин саны	Коеффициенти %
254	71	11	91	1	7	435	5037	8,64%

42-таблица. Окуу жылында университетке которулуп келген, университеттен кеткен, университеттин ичинде бир бөлүмдөн башка бир бөлүмгө которулган студенттердин саны.

Сырттан келген		Университеттин ичинде	
Келген	Кеткен	Келген	Кеткен
0	6	292	292

2015-2016-окуу жылында университетибизден 6 студент башка окуу жайына которулуу ниети менен университетибизден которулуп кеткен. 292 студент университеттин ичинде Манас-СТЖБ аркылуу башка программаларга которулган.

"43-таблица. 2015-2016-окуу жылында дисциплина жазасы алган студенттердин саны жана алган жазалары"

"Жогорку окуу жайынан чыгаруу"	"2 жарым жылдык мөөнөткө унив-тен алыстатуу"	"жарым жылдык мөөнөткө унив-тен алыстатуу"	"1 аптадан 1 айлык мөөнөткө унив-тен алыстатуу"	Айыптоо	Эскертүү	Жалпы
1		5	5	1	3	15

1. Кируу сынагына ылайык берилген стипендия: Бул стипендия даярдоо курсунда жана биринчи курстун биринчи жарымында аныктала турган стипендия болуп саналат. Студент бул баскычтардын бирөөнөн гана стипендия алат. Кируу сынагына ылайык берилген стипендия

алган студенттер биринчи курстун экинчи жарым жылдыгынан академиялык жетишкендиктери үчүн стипендияга ээ болот.

а) Биринчи баскыч: Манас СТЖБ упай түрүндө (гуманитардык/ так илимдер/ табигый так илимдер бирдей/) Кыргызстандын ЖРТ жыйынтыгы боюнча алгачкы 50 абитуриенттин катарына кирген Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министирлиги тарабынан өткөрүлгөн олимпиадаларда ар бир тармак боюнча 1,2,3-орундун ээлери менен ТРСТЖБнын 15% эң мыктыларга берилет.

б) Экинчи баскыч: Манас СТЖБда упай түрүндөгү баалоодо (гуманитардык / так илимдер/ табигый так илимдер бирдей/) жана Кыргыз Республикасы тарабынан уюштурулуучу ЖРТда экинчи 50 (51-100) упайалган, ТРСТЖБнын алгачкы 20%дык алдыңкы катарындагы студенттер катары каттоого кирген студенттерге берилген стипендия.

2. Жөлөк стипендия: Университетке Түркия жана Кыргызстандан сырткары кабыл алынган студенттерге “академиялык жетишкендиктери үчүн стипендиянын” биринчи баскычына ылайык даярдоо курсунда жана биринчи курстун биринчи жарым жылдыгынын аягына чейин берилет. Жөлөкпул стипендиясын алган студенттер биринчи курстун экинчи жарым жылдыгынан баштап академиялык жетишкендиктери үчүн стипендиянын критериялары боюнча каралып баштайт.

3. Академиялык жетишкендиктери үчүн стипендия: биринчи курстун экинчи жарым жылдыгынан тарта жана ар бир жарым жылдыктын аягында студенттердин академиялык жетишкендиктери эсепке алынып берилген стипендия.

а) Биринчи баскыч: Жалпы академиялык баалардын орточо эсеби 3.50-4.00 арасында болгон студенттерге берилген стипендия.

б) Экинчи баскыч: Жалпы академиялык баалардын орточо эсеби 3.00-3.49 арасында болгон студенттерге берилген стипендия.

4. Улуттук спортсмен стипендиясы: Кыргыз Республикасы жана Түркия Республикасынын улуттук командаларын курамында өкүл болуп, улуттук спортчу наамын алган студентке кирүү сынагынын биринчи баскычына жараша даярдоо курсунда жана биринчи курстун биринчи жарым жылдыгынын аягына чейин берилет. Бул стипендия биринчи курстун экинчи жарым жылдыгынан тарта жалпы академиялык баалардын орточо эсеби 2.50дөн жогору болгон студенттерге стипендия бериле берет. Улуттук спортчу стипендиясын алган студенттер универсиадага Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин атынан катышууга милдеттүү. Аталган шартты аткарбай турган учурда стипендия берилбейт. Бул стипендияга ээ болуу үчүн студент тийиштүү министирлик же спорт федерациясы тарабынан ала турган акыркы үч жылга таандык улуттук спортсмен күбөлүгү менен тийиштүү арыз менен кайрылуусу керек жана ал университеттин Башкаруу кеңешинин чечими менен берилет.

44-таблица. Стипендия алган студенттердин саны

Стипендиянын түрү	Өлчөмү (Сом)	Студенттин саны
Кирүү сынагы боюнча стипендия (1-баскыч)	2500	87
Кирүү сынагы боюнча стипендия (2-баскыч)	1500	77
Жөлөк стипендиясы	1600	186
Академиялык жетишкендиги б-ча стипендия (1-баскыч)	1600	220

Академиялык жетишкендиги б-ча стипендия (2-баскыч)	1300	582
Улуттук спортчу стипендиясы	2500	1
"КР ЖРТ жыйынтыгы боюнча келген студенттер *КР тарабынан каржыланат"	800	7
Жалпы		1160

2015-2016-окуу жылында билим алган студенттердин 23,03%с стипендия алып билим алышкан.

Университеттин Башкаруу кеңеши тарабынан кабыл алынган чечимге ылайык “Студент алмашуу программасынын” алкагында башка университеттен билим ала турган студенттер үчүн айлык 250 АКШ доллары 1 студентке берилген. Ал студент программанын алкагында Түркияга жөнөтүлгөн..

45-таблица. Бүтүрүүчүлөрдүн саны

	ТР	КР	Башка	Жалпы
2009-2010	28	225	36	289
2010-2011	33	237	34	304
2011-2012	42	346	31	419
2012-2013	90	470	12	572
2013-2014	49	465	16	570
2014-2015	66	534	17	617
2015-2016	66	614	17	697

46-таблица. Жылдарга карата окутуучуга туура келген студенттердин саны

"Академиялык жыл"	"Программа саны"	"Студенттин саны"	Окутуучу	"Окутуучуга туура келген студенттин саны % "
		(А)	(Б)	(А/Б)
2011	42	3.418	541	6,32
2012	43	3.784	520	7,28
2013	49	4.173	525	7,95
2014	46	4.482	492	9,11
2015	46	4.802	514	9,34
2016	46	5.037	552	9,13

Бүгүнкү күнгө чейин университеттин факультеттери менен жогорку мектептерин бүтүргөн студенттердин жалпы саны - 5440, ал эми институттарындагы магистратура жана докторантура программаларын аяктаган студенттердин саны 607 болгон.

47-таблица. 2015-2016-окуу жылына карата профессордук-окутуучулук курамга туура келген студент саны

"Академиялык жыл"	"Программа саны"	"Студенттин саны"	Проф.-окутуучулук курам	"Проф.-окутуучулук курамга туура келген студент (А/В)"
		(А)	(В)	(А/В)
2015-2016	46	5.037	204	24,69

48-таблица. 2015-2016 окуу жылында студент алмашуу программасынын алкагында келген студенттер

Келген университети	Бөлүмү	"Студенттин саны"
КАСТАМОНУ УНИВЕРСИТЕТИ	МАШЫКТЫРУУЧУЛАРДЫ ДАЯРДОО	1
АДНАН МЕНДЕРЕС УНИВЕРСИТЕТИ	ТАРЫХ	1
АРДАХАН УНИВЕРСИТЕТИ	ТАРЫХ	1
МУГЛА УНИВЕРСИТЕТИ	ТҮРКОЛОГИЯ	1
АРДАХАН УНИВЕРСИТЕТИ	ТҮРКОЛОГИЯ	1
КАВКАЗ УНИВЕРСИТЕТИ	"ЧЫГЫШ ТИЛДЕРИ (ОРУС ТИЛИ Ж-А АДАБИЯТЫ)"	2
КИЛИС 7 АРАЛЫК УНИВЕРСИТЕТИ	БИОЛОГИЯ	1
КОЖАТЕПЕ УНИВЕРСИТЕТИ	ЖИВОПИСЬ	1
СУЛЕЙМАН ДЕМИРЕЛ УНИВЕРСИТЕТИ	ГРАФИКА	1
КАВКАЗ УНИВЕРСИТЕТИ	ЭКОНОМИКА	1
ЖУМХУРИЕТ УНИВЕРСИТЕТИ	ЭЛ АРАЛЫК МАМИЛЕЛЕР	2
ТРАКЯ УНИВЕРСИТЕТИ	ЭЛ АРАЛЫК МАМИЛЕЛЕР	2
ЖЕЛАЛ БАЯР УНИВЕРСИТЕТИ	ЭЛ АРАЛЫК МАМИЛЕЛЕР	1
ЭРЖИЕС УНИВЕРСИТЕТИ	РАДИО, ТВ ЖАНА КИНО	1
ДУЗЖЕ УНИВЕРСИТЕТИ	ТУРИЗМ ЖАНА МЕЙМАНКАНА ИШТЕТҮҮ	1
КАСТАМОНУ УНИВЕРСИТЕТИ	САЯКАТ ИШИ ЖАНА ГИД КЫЗМАТЫ	1
НЕЖМЕТТИН ЭРБАКАН УНИВЕРСИТЕТИ	РЕСТОРАН ИШИ ЖАНА КУЛИНАРДЫК ӨНӨР	1
ЖАЛПЫ		20

49-Таблица. 2015-2016-окуу жылында студент алмашуу программасынын алкагында кеткен студенттер

Барган университети	Бөлүмү	"Студенттин саны"
СУЛЕЙМАН ДЕМИРЕЛ УНИВЕРСИТЕТИ	"ЧЫГЫШ ТИЛДЕРИ (АНГЛИС ТИЛИ Ж-А АДАБИЯТЫ)"	1
ИСТАНБУЛ УНИВЕРСИТЕТИ	"ЧЫГЫШ ТИЛДЕРИ (ОРУС ТИЛИ Ж-А АДАБИЯТЫ)"	1
СЕЛЧУК УНИВЕРСИТЕТИ	"ЧЫГЫШ ТИЛДЕРИ (ОРУС ТИЛИ Ж-А АДАБИЯТЫ)"	2
КАСТАМОНУ УНИВЕРСИТЕТИ	"СИНХРОНДУК КОТОРМО (КЫРГЫЗЧА-ТҮРКЧӨ)"	2
ОНДОКУЗ МАЙЫС УНИВЕРСИТЕТИ	ПСИХОЛОГИЯЛЫК КЕҢЕШ ЖАНА КӨМӨК	1
МЕРСИН УНИВЕРСИТЕТИ	ПСИХОЛОГИЯЛЫК КЕҢЕШ ЖАНА КӨМӨК	2
ЭСКИШЕХИР ОСМАНГАЗИ УНИВЕРСИТЕТИ	ПСИХОЛОГИЯЛЫК КЕҢЕШ ЖАНА КӨМӨК	1
АДНАН МЕНДЕРЕС УНИВЕРСИТЕТИ	ПСИХОЛОГИЯЛЫК КЕҢЕШ ЖАНА КӨМӨК	1
СЕЛЧУК УНИВЕРСИТЕТИ	СОЦИОЛОГИЯ	1
ОНДОКУЗ МАЙЫС УНИВЕРСИТЕТИ	СОЦИОЛОГИЯ	1
БУЛЕНТ ЭЖЕВИТ УНИВЕРСИТЕТИ	ТАРЫХ	1
ТРАКЯ УНИВЕРСИТЕТИ	ТҮРКОЛОГИЯ	2
АРДАХАН УНИВЕРСИТЕТИ	ТҮРКОЛОГИЯ	1
МУГЛА УНИВЕРСИТЕТИ	БИОЛОГИЯ	1
ОРТА ДОГУ ТЕКНИК УНИВЕРСИТЕТИ	КОЛДОНМО МАТЕМАТИКА ЖАНА ИНФОРМАТИКА	1
ГАЗИ УНИВЕРСИТЕТИ	ФИНАНСЫ ЖАНА БАНК ИШТЕРИ	2
АДНАН МЕНДЕРЕС УНИВЕРСИТЕТИ	ФИНАНСЫ ЖАНА БАНК ИШТЕРИ	1
ТРАКЯ УНИВЕРСИТЕТИ	ФИНАНСЫ ЖАНА БАНК ИШТЕРИ	1
ПАМУККАЛЕ УНИВЕРСИТЕТИ	ФИНАНСЫ ЖАНА БАНК ИШТЕРИ	1
АНАДОЛУ УНИВЕРСИТЕТИ	ЭКОНОМИКА	2
ОРТА ДОГУ ТЕКНИК УНИВЕРСИТЕТИ	МЕНЕДЖМЕНТ	3
АБАНТ ИЗЗЕТ БАЙСАЛ УНИВЕРСИТЕТИ	МЕНЕДЖМЕНТ	1
АФЙОН КОЖАТЕПЕ УНИВЕРСИТЕТИ	МЕНЕДЖМЕНТ	1
НЕЖМЕТТИН ЭРБАКАН УНИВЕРСИТЕТИ	МЕНЕДЖМЕНТ	2
АНАДОЛУ УНИВЕРСИТЕТИ	МЕНЕДЖМЕНТ	1
ОРТА ДОГУ ТЕКНИК УНИВЕРСИТЕТИ	ЭЛ АРАЛЫК МАМИЛЕЛЕР	1
МУГЛА УНИВЕРСИТЕТИ	ЭЛ АРАЛЫК МАМИЛЕЛЕР	1
СЕЛЧУК УНИВЕРСИТЕТИ	ЭЛ АРАЛЫК МАМИЛЕЛЕР	1
ЭРЖИЕС УНИВЕРСИТЕТИ	ЖУРНАЛИСТИКА	1
СЕЛЧУК УНИВЕРСИТЕТИ	ЖУРНАЛИСТИКА	2
МЕРСИН УНИВЕРСИТЕТИ	ЖУРНАЛИСТИКА	2
СЕЛЧУК УНИВЕРСИТЕТИ	КООМ МЕНЕН БАЙЛАНЫШ ЖАНА РЕКЛАМА	2
АҚДЕНИЗ УНИВЕРСИТЕТИ	КООМ МЕНЕН БАЙЛАНЫШ ЖАНА РЕКЛАМА	1
СЕЛЧУК УНИВЕРСИТЕТИ	РАДИО, ТВ ЖАНА КИНО	1
БУЛЕНТ ЭЖЕВИТ УНИВЕРСИТЕТИ	ТУРИЗМ ЖАНА МЕЙМАНКАНА ИШТЕТҮҮ (орто кесиптик билим берүү)	3
АҚДЕНИЗ УНИВЕРСИТЕТИ	ТАМАК-АШ ИНЖЕНЕРИЯСЫ	1
ЭСКИШЕХИР ОСМАНГАЗИ УНИВЕРСИТЕТИ	ХИМИЯЛЫК ИНЖЕНЕРИЯ	1
АДНАН МЕНДЕРЕС УНИВЕРСИТЕТИ	САЯКАТ ИШИ ЖАНА ГИД КЫЗМАТЫ	1
МУГЛА УНИВЕРСИТЕТИ	САЯКАТ ИШИ ЖАНА ГИД КЫЗМАТЫ	1
АҚДЕНИЗ УНИВЕРСИТЕТИ	ТУРИЗМ ЖАНА МЕЙМАНКАНА ИШТЕТҮҮ	1
АНКАРА УНИВЕРСИТЕТИ	ВЕТЕРИНАРИЯ	1
ГЕРМАНИЯ	ӨСҮМДҮКТӨРДҮ КОРГОО	1
ЖАЛПЫ		56

5.1.1.2. Магистратура жана докторантура программалары боюнча билим берүү программалары

5.1.1.2.1. Коомдук илимдер институту

Кыргыз-Түрк «Манас» университетинин Коомдук илимдер институту 2001-жылда тарых жана түркология багытында ачылган магистратура программалары аркылуу иш-чараларын баштаган. Кийинки жылдарда экономика, менеджмент, финансы, коммуникация бөлүмдөрү боюнча магистратура жана докторантура, ал эми педагогика багытында магистратура программасын ачкан. Эл аралык мамилелер жана Туризм менеджменти боюнча магистратура жана докторантура программасын ачуу жаатында иш-чаралар жүргүзүлүп жатат. Институт азыркы учурда 14 илимий багытта 14 магистратура, 7 докторантура программасы болуп, бардыгы 21 магистратура жана докторантура программасы боюнча билим берилет. Институтту 2015-2016-окуу жылынын жазгы семестринде 16 магистрант жана 13 докторант аяктаган. Институтта 2015-2016-окуу жылынын жазгы семестринде 173ү магистрант жана

59ү докторант болуп бардыгы 232 студент билим алышкан. Бул студенттердин 135и Кыргыз Республикасынын, 63ү Түркия Республикасынын 13ү башка мамлекеттердин жараны болуп саналышат.

Институтта билим алган 55 студентке стипендия берилет. Стипендия алган студенттер, Кыргыз-Түрк «Манас» университетинин стипендияларды ыйгаруу инструкциясына ылайык магистратура жана докторантура программаларына тапшырган сынактардын жыйынтыгына жараша тандалат. Магистратура программасындагы «стипендиаттарга» 50 АКШ доллары, докторантура программаларында болсо 75 АКШ доллары берилет. Муну менен катар эле, институттан 6 студент өз кааалосу менен, 14 студент катоосун жаңыртпагандыгы үчүн жана 9 студент окуудагы жетишпегендиктери үчүн окуудан чыгарылган.

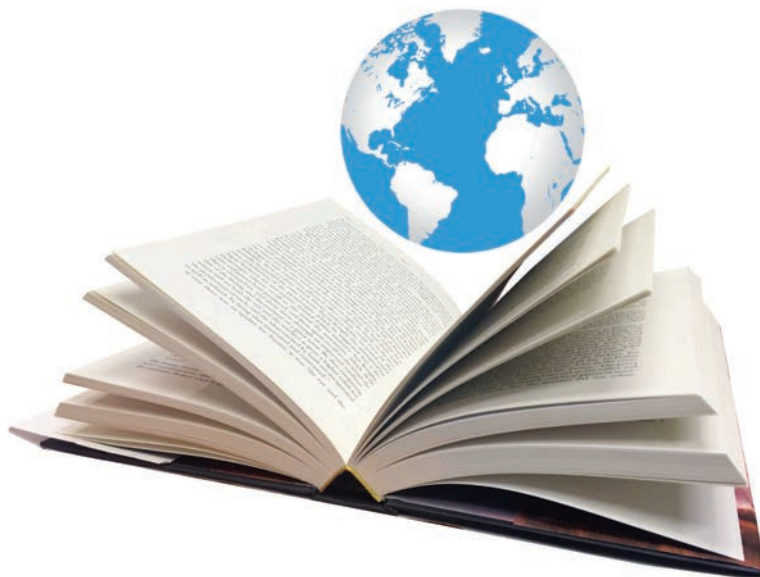

50-таблица. Студенттердин магистратура (диссертация жакталган/диссертация жакталбаган) жана докторантура программаларына карата бөлүнүшү. (Коомдук илимдер институту мисалында)

Багыты	Магистратура	Докторантура	Жалпы
Педагогика	12	6	18
Экономика	10	6	16
Коммуникация	15	14	29
Менеджмент	16	5	21
Финансы	0	2	2
Тарых	16	7	23
Түркология	24	19	43
"Билим берүүнү башкаруу ж-а инспекциялоо"	4	0	4
Ислам таануу	22	0	22
Эл аралык мамилелер	22	0	22
Синхрондук котормо	9	0	9
Философия	11	0	11
Туризм жана мейманкана иштетүү	12	0	12
Жалпы	173	59	232

*2016- декабрьдын аягындагы маалыматтар берилиптир (Булак: Коомдук илимдер институту катчысы)

5.1.1.2.2. Табигый илимдер институту

Табигый илимдер институту Кыргызстан жана Орто Азия аймагындагы башка окуу жайлар үчүн окутуучу-профессордук курамды даярдоочу бир мекеме болуп калды. Жүргүзгөн илимий иш чаралары жана коомчулукка көрсөткөн кызматтары менен түрк дүйнөсүнө жана адам баласына жол көрсөтө алган, эл аралык деңгээлде абройлуу жана таанымал марка болуу максатын көздөгөн университетибиз бул жалпы максаттардын алкагында бардык программаларын негизги баалуулуктарга, жана баалуулуктардын негизинде алдыга койгон максаттарга жана эл аралык стандарттарга ылайык пландаштыруу менен иш алпарууда. Айрыкча, жождон кийинки билим берүү программасы, илим изилдөө иш-чаралары жана жасалган жыйынтыктар аркылуу күчтүү уюмдук жогорку маданияты, өнүккөн инфраструктурасы, академиялык курамы жана уюштуруу түзүмү аркылуу иш-аракеттерин жүргүзүп жатат.

Табигый илимдер институтунда 11 профессор, илимдин доктору, 15 доцент, илимдин кандидаты жана 8 (PhD) илимдин докторунун жардамы менен билим берүү иш-аракеттери жүргүзүп келет. Студенттердин билим алуу муктаждыктарына колдоо көрсөтүү максатында 2011-2012-окуу жылынан бери ар бир программа боюнча 3 магистрантка 50 АКШ доллары, докторантуранын студенттерине 75 АКШ доллары стипендия катары берилип келет. 2015-2016-окуу жылында 13 киши стипендияга ээ болгон. Ошону менен катар эле, 2015-2016-жылдын күзгү семестринде 1 түрк жараны, 6 кыргыз жараны болуп, жалпы 7 студент институтту бүтүргөн.

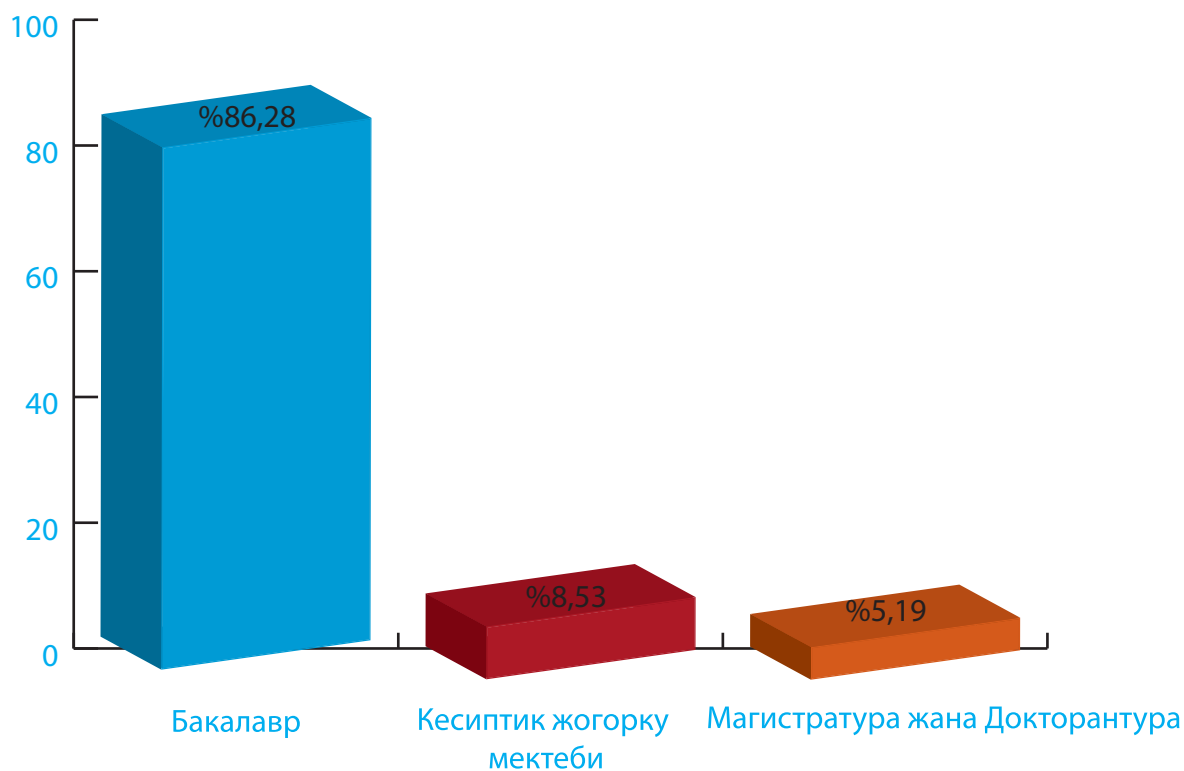

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинде түрдүү багыттар боюнча 7 орто кесиптик билим берүү программасы, 39 бакалавр, 20 магистратура жана 8 докторантура программасы боюнча билим берүү ишке ашырылды. 2015-2016-окуу жылында 453 студентке 2 орто кесиптик, 4.584 студентке бакалавр жана 276 студентке магистратура жана докторантура программасынын деңгээлинде билим берилди.

Багыт	Магистратура	Докторантура	Бардыгы
Биология	4	-	4
Компьютердик инженерия	10	3	13
Экологиялык инженерия	7	-	7
Тамак-аш инженериясы	3	5	8
Химиялык инженерия	2	-	2
Математика	6	4	10
ЖАЛПЫ	32	12	44

*2016 декабрьдын аягындагы малыматтар берилиптир. (Булак: Табигый илимдер институту катчысы)

9-график. 2015-2016-окуу жылындагы студенттердин саны

5.1.1.3. Илим изилдөө жана практика борбору

5.1.1.3.1. Биотехнология–биокөптүрдүүлүк илим изилдөө жана практика борбору

Кыргызстандын жаратылыш байлыктарынын арасында өзгөчө жаңгак токойлору, мисте, бадам, каперс (кавар) сыяктуу Европада жана башка көптөгөн өлкөлөрдө кеңири колдонулган өсүмдүктөрдү таануу, алардын келечеги жана корукка алуу сыяктуу маселелер каралып жатат. Кыргызстанда эндемикалык өсүмдүктөрдү корукка алуу максатында өсүмдүктүн тамыры, сөңгөгү сыяктуу органдарынан алынып, университеттин биокөптүрдүүлүк борбору тарабынан түзүлө турган атайын өстүрүүчү жерлерде көбөйтүлөт. Бул иш-аракеттер 2017-жылы да улантылмачы. Экономикалык мааниге ээ пейзаж сымал экспортко чыгуу мүмкүнчүлүгү болгон бадал жана бактардын тамыр, сөңгөк жана жалбырактын тамырлануусу аркылуу алуу мүмкүнчүлүгүн изилдөө, көбөйтүүнүн башка жолдорун колдонуп көрүү менен, Кыргызстандын экономикалык өнүгүүсүнө салым кошуу жана бул кирешелерди туруктуу экологиялык шарттарда колдонуу пикириндебиз. Ушул максатта Нурзат Акунова аттуу студентке аталган маселе дипломдук иш катары берилген жана бул иш 2017-жылдын июнь айында бүтүшү күтүлүүдө. Биокөптүрдүүлүктөгү байлык түрдүү изилдөөлөр, китеп, басылмалар жана эң негизгиси өсүмдүк жана зоомузейлердин жардамы менен табылат. Бул максатта борборубуз биология бөлүмү менен кызматташуу менен илимий негизде гербарий (кургатылган өсүмдүктөрдүн музейи) жана зоологиялык музей түзүлөт. Бул иш-аракеттер 2017-жылы да улантылмачы. Биокөптүрдүүлүк жана биотехнология борборунда 2014-2015-окуу жылында үзгүлтүксүз билим берүү борбору менен биргелеше “Багбандарды даярдоо жана лицензиялоо курстарын ачуу маселеси каралган. Биокөптүрдүүлүк жана биотехнология борборунда 2014-2015-окуу жылында Дистанттык билим берүү борбору менен биргелеше “Багбандарды окутуу жана лицензиялоо” курстарын ачуу маселеси

менен кайрылышкан. Бирок бул адис ээлери өтө төмөн кирешеге ээ болгондуктан окутуунун баасы кымбат деп табылган. Ошондуктан улам, бул курсту бекер өткөрүү пландаштырылган. Университетте колдонуудан чыгып калган эки теплица оңдоп-түзөтүлүп колдонууга киргизилген. 20000 гүл, 10000 бутакка ылайыкташтырууга мүмкүн болгон. Өзгөчө көчөт өстүрүү иштерин жүргүзүү үчүн үчүнчү нейлон теплица жасалган. Бул күнөсканада да болжолдуу түрдө 1000 самшит, 7000 бирючина, 2000 даана кызыл кустарниктер сортунан алынып күнөсканада бүчүрлөндүрүп жалпы 10 000 көчөт алынган. 5000 даана роза көчөтүн болгон. Азыркы күнгө чейин бүчүр байлаган өсүмдүктөрдүн 2000ге жакыны отургузулган. Сирень, сыяктуу декоративдүү кооздук берүүчү өсүмдүктөрдүн да көчөттөрү өстүрүлүп университеттин айлана-чөйрөсүндөгү көркүнө көрк кошуп өз кооздугу менен кубантып турмачы.

Кыргызстандагы түп байлоочу жей турган жана желбей турган өсүмдүктөрдү өстүрүүчү чүн топурак толтуруу пландаштырылууда. Кыргызстанда өсүүчү өсүмдүктөрдү өстүрө турган 1, эндемикалык өсүмдүктөрдү өстүрүүчү 2, жок болуп бара жаткан өсүмдүктөрдү өстүрүүчү 1 корук аймак түзүү иштери башталган. Кыргызстанда ийне жалбырактуу дарактар акыркы учурда туш болуп жаткан маанилүү 2 оорунун түрүн аныктоо жана аларды дарылоо ыкмалары боюнча долбоор жазыла баштаган жана бир студентке дипломдук иш катары берилген.

ВІYAM катары Өзбекстанда “Vegetation of Central Asia and Environs” аттуу иш алкагында Кыргызстандын өсүмдүктөрү тууралуу китеп басып чыгаруу үчүн маалымат сурашкан. Азыркы учурда китепте эки бөлүм катары макала жазылып, даярдалып жатат.

5.1.1.3.2. Орто Азия изилдөө борбору (ОАИБ)

Түркия менен Орто Азия географиялык аймагында бөлүшкөн орток маданият жана иденттүүлүктү изилдөө максатында Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин Камкорчулар кеңешинин 2010-жылдын 30-ноябрындагы алган чечимине ылайык уюштурулган.

Орто Азия географиялык бир аймак эле эмес, Тарыхый процесс учурунда түрк элдеринин өтө бай маданий баалуулуктарын жараткан, тарыхтын өткөнүн, бүгүнүн жана эртеңин ичине камтыган мезгилдин агымында маданий баалуулуктарды, элдердин мурасы катары каралган кенен тарыхый, маданий жана цивилизациялык аймак болуп саналат. Орто Азияда пайда болгон жана учурда доорун сүрүп жаткан бул тарых, маданият жана цивилизациянын мурасы өткөндө болгон нерселерди табуу үчүн эле эмес, азыркы күндө ушу территорияда бирге жашап жаткан элдердин да түпкү тарыхын излдөө менен, аймактагы элдердин өткөнү менен байланыш куруп, кызматташтыкты чыңдоо, бекемдөө боюнча өзгөчө мааниге ээ. ОАИБ Түркия жана Кыргызстан баш болуп, Орто Азиядагы түрк элдери жана коомчулуктары арасындагы коомдук, саясий, экономикалык мамилелерди бекемдөө менен орток маданиятты табуу, аны иштеп чыгуу, өнүктүрүү жолу менен аймактын жана дүйнө жүзүндөгү тынчтык үчүн кызмат кылууну алдына милдет кылган. Максаты Орто Азиянын маданий чөйрөгө багытталган стратегиялык тапшырмалар жана долбоорлорду иштеп чыгуу менен өз ара

алмашуу, колдонуу жана бирдиктүү максатты көздөй иш алпаргандар менен кызматташтык жүргүзүү жана көмөк көрсөтүү. ОАИБ кандайдыр бир саясий уюмдун же жеке адамдардын саясий кызыкчылыгын көздөбөгөн, тескерисинче туура жолду, тынчтык саясатын түзүүдө түпкү булакты даярдаган жана келечекти түзүүчү академиялык курамдын ой-пикири болгон уюм.

Муну менен бирге эле, Орто Азия изилдөө борбору эл аралык уюмдарга, Кыргызстан жана Түркиядагы мамлекеттик жана жеке ишканаларга аймактагы саясий, социологиялык, экономикалык жана педагогикалык жааттагы кеңеш берүү, эл аралык деңгээлде академиялык басылмаларды, отчетторду жана китептерди басып чыгаруу аракетин көздөйт. Башка максаттар катары Орто Азия жана башка мамлекеттер арасындагы орток стратегиялык иш-чараларды уюштуруу, илимий иш-аракеттер менен долбоорлорго колдоо көрсөтүп, алардын аткарылышына артыкчылык көрсөтүп, академиялык кызматкер жана студент алмашуу программалардын өнүгүшүнө өз салымын кошуу. Бул максаттарга карай, борбордук, Орто Азия жана коңшу мамлекеттердеги окуу жайлар, изилдөө борборлору, жарандык коом, мамлекеттик жана эл аралык уюмдар менен кызматташтык жүргүзүүдө жергиликтүү деңгээлде жана эл аралык масштабда конгресс, симпозиум, конференция, форум ж.б. академиялык иш-чараларды уюштурууга өз салымын кошуу болуп саналат.

5.1.1.3.3. Түрк цивилизациясын изилдөө борбору

Ар бир маданияттын баалуулук боюнча өзүнө таандык түшүнүгү жана бир маданиятты башка маданияттан өзгөчөлөп бөлүп турган өзгөчөлүктөрү болот. Орток баалуулуктарга ээ маданияттар, баалуулуктардын түйүнү чогулуп келип цивилизацияны түзөт. Цивилизациялар ошол жайгашкан аймактын географиялык шарттарына, климаттык өзгөчөлүгүнө жана маданий өзгөчөлүктөрүнө жараша бөлүнөт. Көчмөндөрдүн жашоо шартынан пайда болгон цивилизация менен отурукташкан элдер пайда кылган цивилизация бири-бирине эч коошпогон эки башка нерсе катары каралчу. Ошого карабастан, бул эки башка жашоо шарты бири бирине муктаж жана бири экинчисин толуктап тургансыйт. Отуракташкан элдердин цивилизациясы өкүлдөрү көчмөндөргө эт азыктары жана баалуу металдар боюнча муктаждыктарын камсыз кылса, көчмөндөр же ат күткөн элдер да отурукташкан элдер жасаган шаймандарды жана тамак-аш азыктарын алуу үчүн отурукташкан эл курган базарларга барууга аргасыз болушкан. Мына ушундан улам, бирөөнү түшүнүү үчүн башкасын да билиш керек. Түрк цивилизациясы көчмөндөр менен отурукташкан элдердин цивилизациясынын ортосундагы өнүккөн, эки маданияттын тең өзгөчөлүктөрүн

алып жүргөн цивилизация катары дүйнөлүк тарыхта өзгөчө орун ээлеп турат. Түрк цивилизациясы тараган кеңири территорияда Кытай, Иран, Индия, Араб жана Европа маданиятынын таасири астында калышы менен дүйнөлүк тарыхта өзгөчө мааниге ээ болуп отурат. Аталган изилдөө жана илимий-практикалык борбор адамзат тарыхын аскердик, саясий жана маданий жактан таасир этип, тарыхый өнүгүүгө өз салымын кошкон Түрк цивилизациясын атам замандан баштап бүгүнкү күнгө чейинки абалын ар тараптан изилдөө жана таанытуу максатында курулган. Ушул максаттарды улай, 2016-жылдын 19-январында Кыргыз-Түрк “Манас” университети жана Эл аралык Түрк академиясынын биргелешүүсү менен “Азыркы Орто Азия жана Жусуп Баласагындын мурасы” аттуу семинар уюштурулган. Семинарда аты аталган эки мекеменин басылмага даярдаган “Алтай Республикасындагы эски түрк жазууларынын альбомун” тааныштырган. Университетте Түрк цивилизациясына салымын кошо турган китептерди бастырып чыгаруу максатында борбордун алкагында иш-чаралар баштатылды. Алгач, университетибиздин бөлүмдөрү тарабынан ар бир тармак боюнча керектүү сөздүктөр даярдалып, студенттер

менен кызматкерлерибиздин колдонуусуна сунушталган. Керектүү оңдоп-түзөө иштери жүргүзүлүп, сөздүктө китеп түрүндө басылып чыкмакчы. Баса белгилеп айта кете турган дагы бир нерсе, 2016-жылдын 8-декабрында КТМУ Түрк цивилизациясы жана илим изилдөө борбору тарабынан “Тил жана дүйнө таануу” аттуу семинар уюштурулагн. Семинарда проф., док. Замира Дербишева, доц., док. Бурул Сагынбаева жана улук окутуучу Дерья Йелис доклад окушту.

5.1.1.3.4. Дистанттык билим берүү борбору

Кыргыз-Түрк Манас” университети дистанттык билим берүү изилдөө жана практикалык борбору университеттин орток сабактарын жана зарыл болгон тармактар боюнча бакалавриат жана магистратура программалары боюнча университеттен сырткаркы окутуучу профессорлор тарабынан берилген сабактардын өтүүсү камсыздап жатабыз. Университетте болжолдуу түрдө 2400 студент окуган орток сабак координаторлук тарабынан жүргүзүлөт. 2016-17-окуу жылынын күзгү семестринде 3 орток сабак жана 1 университеттер аралык сабак, жазгы семестрде болсо 7 орток сабак жана 4 дистанттык сабак борборубуздун координаторлугу тарабынан жүргүзүлгөн. Бул сабактардын 2өөсү магистратура программасынын сабагы, 9у бакалаврдык программанын сабактары. 2016-2017-окуу жылынын күзгү семестринде борбор тарабынан университетте берилген орток милдеттүү сабактар менен байланышкан жана 2015-жылдан баштап бакалавр орток сабактарынын бир топ жаңылыктар жана тажрыйбалар киргизилди.

Орток сабактарды өткөзгөн мугалимдери менен сабактын координаторлорунун сабак жүгү Окумуштуулар кеңеши тарабынан

кабыл алынган чечими менен кайрадан түзүлгөн. Ошондой эле, орток сабактардын сынактарында жаңы колдонууга киргизилген борбордук сынак системасы киргизилген.

Орток сынактардын сынак жыйынтыктары борбор тарабынан кыска убакыт ичинде жыйынтыкталып, тийиштүү координаторлуккаар бир сынак тапшыргандан кийин тапшырылат. Борбор тарабынан 2015-16-окуу жылы ичинде ишке ашырыла турган долбоорлорго даярдык иштери улантылууда. 2015-16 жана 2016-2017-окуу жылдарында борборубуз тарабынан жүргүзүлгөн орток сабактар менен катар эле сынак, сынак жыйынтыктары жана башка дистанттык билим берүү жолу аркылуу жүргүзүлгөн сабактар боюнча кемчилик жана жетишпегендиктерди оңдоо боюнча аракеттер улантылып жатат. Бул даярдыктардын маанилүү бөлүгүн борбордун интернет баракчасындагы интерфейсти өзгөртүү, илимий долбоор катары сунуштай турган жана сабак өтүү процессин текшерип тура турган интерфейс иш-аракетин, университеттен сырткары жүргүзө турган кызматташтык иш-чаралары түзөт.

КЫРГЫЗ-ТҮРК “МАНАС” УНИВЕРСИТЕТИ “Үзгүлтүксүз билим берүү борбору”

5.1.1.3.5. Үзгүлтүксүз билим берүү борбору

Үзгүлтүксүз билим алуу мүмкүнчүлүгөн улам, өлкөдөгү сапаттуу жумушчу күчүнө билим берүү муктаждыгын канааттандыруу үчүн коомчулуктун бардык бөлүгү колдоно ала турган тил үйрөтүү, чеберчиликти арттыруу жана кесиптик курстарды уюштуруу менен, КТМУ ҮБББ жалпысынан Кыргызстандагы мамлекеттик жана өкмөттүк эмес уюмдардан түшкөн билим берүү талабына жооп берүүдө. Атап айтканда, талаптардын негизинде билим алуу муктаждыктарын курстарды уюштуруу аркылуу өз иш-аракеттерин жүргүзүүдө.

Төмөндө университетибизде үйрөнүү процессине түздөн түз өз салымын кошкон тармактарда ачылып-бүтүрүүчүлөрүнө ээ болгон жана учурда да билим берүү улантылып жаткан түрк, кыргыз, орус, араб, англис, немец тилдерин үйрөтүү боюнча курстар, технология жаатында: PHP жана Laravel аркылуу интернет программасына киргизүү, санарип фильм монтажи, операторлуктун негиздери, сүрөтчүлүктүн негиздери, кино өндүрүшү жана режиссерлук, санариптик чагылдыруу курстары, спорт жана искусство тармагы боюнча: гитара, пианино, Эбру кыргыз кол өнөрчүлүгү курстары, жеке жана

кесиптик билим берүүдө: баалуулуктарды үйрөнүү, активдүү окуп-үйрөнүү, дикторлук жана алып баруучулук, багбанчылык, ландшафт кызматы боюнча адистерди даярдоо курстары ачылган.

Үзгүлтүксүз билим берүү борбору катары 2015-2016-окуу жылы ичинде эки түрдүү тармактар боюнча 246 кишиге жеке жана кесиптик квалификацияны жогорулатуу боюнча курстар уюштурулду. Төмөндө бул курстарды ийгиликтүү аяктаган студенттердин саны жана курс жөнүндө маалыматтар берилмекчи.

Булар менен бирге эле, Кыргыз-Түрк “Манас” университети 2016-жылдын 6-30-июль күндөрү университетибиздин кызматкерлеринин 6-12 жаш арасындагы балдары үчүн оригами, бий, сүрөт, магнит жасоочу, спорт оюндарын камтыган жайкы мектептин программалары уюштурулган. Жайкы мектеп программасын 28 балдар ийгиликтүү аяктаган.

5.1.1.3.6. Студенттерди тандоо жана жайгаштыруу борбору

Университетке студенттерди кабыл алуу жана чет тили сынагын өткөргөн Манас СТЖБ жетекчилиги 2013-жылдын ноябрь айында кол коюлган протоколдун негизинде Түркия Республикасынын өлчөө, тандоо жана жайгаштыруу борборунун Бишкектеги сынак координаторлугу катары уюштурулган. Аталган башкармалыктын курамына кызматтык топ, тест иштеп чыгуу жана даярдоо, маалыматтарды иштеп чыгуу системасы, баалоо жана жайгаштыруу тобу, доо арыздарды териштирүү тобунан турган жумушчу топ менен катар эле, аткаруу комитети, борбордун төрагасы жана кызматкерлеринен турган кызматкерлер менен иш алпарып келет.

Манас СТЖБ жетекчилиги астында өткөрүлгөн сынактар:

Студенттерди кабыл алуу жана жайгаштыруу сынагы (Манас СТЖБ)

Чет тилдерди билүү деңгээлин аныктоо сынагы (Манас ЧТС)

Түрк тилдүү мамлекеттерден жана боордош элдерден келген студенттерди бөлүмдөргө карата бөлүштүрүү сынагы (Манас БКБС)

МАНАС СТЖБ

Университетке кабыл алуунун жолдору

Университетке кабыл алына турган студенттердин тандоо жана абитуриенттердин тандоолоруна жараша жайгаштыруу иш-аракеттери, “Манас” университетинин Студенттерди тандоо жана жайгаштыруу борбору (Манас СТЖБ) тарабынан аткарылып, ал эми Студенттерди тандоо жана жайгаштыруу сынагы (Манас СТЖС) жылына бир жолу өткөрүлөт. Мына ошентип, абитуриенттерге адилеттүү атаандаштыкка негизделген, баалоодогу субъективдүүлүктөн толугу менен алыс болгон сынактан өтүү мүмкүнчүлүгү берилген.

Сынакка кимдер катыша алат?

А. Кыргыз Республикасындан

- Кыргызстан жарандары менен лицей же ошол деңгээлдеги орто окуу жайларды аяктагандыгы тууралуу күбөлүк же дипломдорду КР Билим берүү ж-а илим министрлиги тарабынан таанылган башка мамлекеттердин жарандары,

- Кесиптик-техникалык окуу жайлардын же орто мектептердин бүтүрүүчүлөрү,

- Кесиптик-техникалык окуу жайлардын жана орто мектептердин акыркы курс же 11-класстын окуучулары,

- Башка университеттерде билим алып жаткан студенттер,

- Башка университеттердин каттоосунда болгон студенттер. А бирок бул студенттер, Студенттерди тандоо сынагы аркылуу өтүп, Кыргыз-Түрк «Манас» университетине катталыш үчүн башка университеттин каттосунан чыгышы керек.

В. Түркия Республикасындан

Түркия Республикасынын жарандары, университетке, ТР Жогорку билим берүү комитетинин Баалоо, тандоо жана жайгаштыруу борборунун Башкармалыгы тарабынан бакалавриатка жайгаштыруу сынактарынын жыйынтыгына жараша кабыл алынышат.

С. Түрк жумурияттары жана боордош түрк мамлекеттеринен

- Келишим түзүлгөн жогорку окуу жайлар аркылуу студенттерди университетке тандоо боюнча ыйгарым укугу берилген ошол мамлекеттердин жогорку окуу жайлары, университеттин квотасына жараша ыйгарым укугу берилген ошол мамлекеттердин жогорку окуу жайлары, университеттин квотасына жараша тандалган студенттерди университетке кабыл алышат.

- Комиссиянын чечими менен

Университеттин алдында түзүлгөн Түрк жумурияттары жана боордош түрк мамлекеттеринен Студенттерди тандоо боюнча атайын комиссиянын чечими менен ошол өлкөлөрдөн студенттер кабыл алынат. Комиссиянын сунуштоосу менен ошол мамлекеттерге атайын комиссия жөнөтүү жана өздөрү университетке тапшырган абитуриенттердин билим деңгээлдери ушул комиссия тарабынан бааланып, талапка жооп берген абитуриенттерди университетке кабыл алуу боюнча сунуштарын университеттин Окумуштуулар кеңешине жолдоо аркылуу бөлүнгөн квотага жараша студенттер кабыл алынат.

Сынактын өткөрүлүшү жана сынактын жыйынтыктарын баалоо

Сынакта беш варианттан турган жооптун бирөөсү туура болгон тесттин түрү колдонулат. Суроо китепчеси эки бөлүктөн турат. Биринчи бөлүгү кыргыз, экинчи бөлүгү орус тилинде түзүлгөн суроолорду камтыйт. Абитуриенттер өздөрү каалаган бөлүктүн суроолоруна жооп бере алышат. Сынактын жыйынтыктыгында гуманитардык, табигый, жалпы билим берүү жана тилдик болуп, төрт түрдүү багыт боюнча упай берилет. Абитуриенттер өздөрү каалаган бөлүмдөрүн катары менен “ТАНДАГАН БӨЛҮМДӨРҮ” деген жерге эң көп 5 (беш) бөлүмдүн атын жаза алышат. Студенттерди

жайгаштыруу процедурасы, абитуриенттердин упайлары, тандаган бөлүмдөрү жана бөлүмдөрдүн квотасы жана шарттары эске алынып, компьютердин жардамы аркылуу ишке ашырылат. Абитуриенттерге сынактын жыйынтыктары, сынак алуу борборлору (Бишкек жана Ош шаарларында) жана ошондой эле интернет баракчасына жарыялоо аркылуу билдирилет. Сынактын жыйынтык баасы жана бөлүмдөргө жайгаштырылышына нааразы болгон абитуриенттер 3 (үч) күндүн ичинде Студент тандоо жана жайгаштыруу борборунун башкармалыгына арыз менен кайрыла алышат.

52-таблица. Манас-СТЖС-2016 Абитуриенттердин статистикасы	
Тапшырган абитуриенттердин саны	8.714
Бөлүмдөрдү тандаган абитуриенттердин саны	3.169
Тизмеге алынган абитуриенттердин саны	1.103

Манас - Чет Тилин Билүү Деңгээлин Аныктоо Сынагы (түркчө: YDSTS)

Бул сынак, университеттин Окумуштуулар кеңеши тарабынан аныкталган күнү жылына эки жолу өткөрүлүп турат. Мындан сырткары, Ректораттын талабы боюнча, университетке кенже илимий кызматкер алуу үчүн кошумча сынактар өткөрүлүп турат.

Манас - Бөлүм Аныктоо Сынагы(БАС. түркчө: BBS)

Түрк жумурияттары жана боордош түрк

мамлекеттери менен башка өлкөлөрдөн келген абитуриенттерди университеттин бөлүм жана программаларына жайгаштыруу үчүн жыл сайын жылына бир жолу Бөлүм аныктоо сынагы өткөрүлүп турат. Жогоруда айтылган абитуриенттер үчүн белгилүү бир квота бөлүнөт. Университеттин Тил боюнча даярдоо курсун ийгиликтүү аяктаган, а бирок бөлүмү белгисиз абитуриенттер, өздөрү кирген сынактын жыйынтыгына жараша тандаган бөлүмдөргө жайгаштырылат.

2016-жылга карата Бөлүм аныктоо сынагы боюнча статистикалык маалыматтар:

2016-жылдын 28-май күнү өткөрүлгөн сынакка 88 талапкер катышкан.

Т.Р. СТЖБ Академиялык персонал үчүн дипломдон кийинки билимди жогорулатуу үчүн кирүү сынагы(ALES)

Т.Р. СТЖБ Башкармалыгы тарабынан жыл сайын аныктаган календарь боюнча жазгы/күзгү семестр болуп, жылына 2 жолу өткөрүлгөн сынак, Бишкекте Сынакты өткөрүү боюнча Координаторлугундагы университеттин кызматкерлери жана Т.Р. СТЖБ өкүлдөрү менен биргеликте өткөрүлүп келет.

2016-жылга карата (ALES) сынагы боюнча статистикалык маалыматтар:

ALES – 2016-жылдын жазгы семестри:

Бишкекте Сынакты өткөрүү боюнча Координаторлукка сынак үчүн 60 талапкер катталган. Интернет аркылуу жеке кайрылгандардын санын кошкондо жалпысынан 120 талапкер катталган.

ALES – 2016-жылдын күзгү семестри:

Бишкекте Сынакты өткөрүү боюнча Координаторлукка сынак үчүн 53 талапкер катталган. Интернет аркылуу жеке кайрылгандардын санын кошкондо жалпысынан 88 талапкер катталган.

2. Т.Р. СТЖБ Чет тилин билүү деңгээлин аныктоо сынагы (YDS)

Т.Р. СТЖБ Башкармалыгы тарабынан жыл сайын аныктаган календарь боюнча жазгы/күзгү семестр болуп, жылына 2 жолу өткөрүлгөн сынак, Бишкекте Сынакты өткөрүү боюнча Координаторлуктагы университеттин кызматкерлери жана Т.Р. СТЖБ өкүлдөрү менен биргеликте өткөрүлүп келет.

2016-жылга карата (YDS) сынагы боюнча статистикалык маалыматтар:

YDS – 2016-жылдын жазгы семестри:

Бишкекте Сынакты өткөрүү боюнча

Координаторлукка сынак үчүн 120 талапкер катталган. Интернет аркылуу жеке кайрылгандардын санын кошкондо жалпысынан 186 талапкер катталган.

YDS – 2016-жылдын күзгү семестри:

Бишкекте Сынакты өткөрүү боюнча Координаторлукка сынак үчүн 75 талапкер катталган. Интернет аркылуу жеке кайрылгандардын санын кошкондо жалпысынан 111 талапкер катталган.

5.1.1.4. Психологиялык жардам жана багыт берүү кызматтары

Студенттерге кеңеш берүү жана өнүктүрүү борбору, 2000-2001-окуу жылынын жазгы семестринде Ректорлукка караштуу Психологиялык жардам жана багыт берүү борборунун Башкармалыгы катары ачылган. Андан кийинки жылдарда Ден-соолук, маданият жана спорт Башкармалыгы түзүлүп, аталган борбор ушул Башкармалыктын алдында Мүдүрлүк катары ишмердүүлүгүн уланткан. 2013-жылдын март айынан тартып, Студенттерге кеңеш берүү жана өнүктүрүү борбору деп аталышы өзгөртүлгөн (Öğrenci Gelişim ve Danışma Merkezi - ÖGEM). 2016-жылы Студенттерге кеңеш берүү жана өнүктүрүү борбору тарабынан жалпысынан алганда 2951 студентке кызмат көрсөтүлдү. Бул кызматтар төмөндөгү таблицада берилген:

53-таблица. Психологиялык кеңеш берүү жана багыт көрсөтүү кызматтары			
	Кыз	Эркек	Бардыгы
Жеке психологиялык кеңеш берүү кызматы	78	37	115
Кеңеш берүү кызматтары	376	184	560
Өнүктүрүүчү психологиялык программалар			852
Психологиялык кеңеш берүү жана багыт көрсөтүү боюнча басылмалардын таркатылышы			1.424
Профилактикалык кызматтар			41
ЖАЛПЫ	454	221	2.992

5.1.2. Медициналык кызматтар

Ден-соолук борбору, 2000-2001-окуу жылынын жазгы семестринде Ден-соолук, маданият жана спорт Башкармалыгынын алдында ачылган. Бул борбор жаңы ачылганда болгону 1 дарыгер жана 1 медайым, университеттин студенттерине, кызматкерлери менен алардын үй-бүлөлөрүнө медициналык кызмат көрсөтө башташкан. 2001-2003-жылдары борбордо жаңы штаттык бирдиктер ачылып, өз ишмердүүлүгүн уланткан. 2010-жылы, Ч.Айтматов атындагы Студенттик кампусунда жайгашкан өз алдынча турган эки кабаттуу үйлөрдөн бирөөсү Ден-соолук борборуна бөлүнүп берилген. Университеттен 3 башка жеринде (Башкы имарат, Студенттик үйлөр жана Ден-соолук борбору) 2011-жылдын аягына чейин медициналык кызматтарын көрсөтүп келишкен. 2011-жылдан тартып медициналык кызматтар Башкы имарат менен Ден-соолук борборунда күндө 24 саат аптада 7 күн медициналык кызмат көрсөтүлө баштаган. 2015-2016-окуу жылында 8 адис дарыгер жана 6 медайым тарабынан медициналык кызмат көрсөтүлүүдө. Ден-соолук борборунун максаты - эрте диагностика коюуп, дарылоону камсыздоо, ден-соолукка байланышкан бардык маселелерде алгачкы баа берип, жоопкерчилиги астындагы адамдар менен дайыма байланышта болуп, аларга көзөмөл жүргүзүү, алгачкы медициналык жардам көрсөтүү, өнөкөт оорулууларды дайыма көзөмөлдөп, керектүү дарылоону камсыздоо, адамдардын жашоо-турмушунун сапатын жогорулатып, саламаттыгын чыңдап, коомдун өнүгүшүнө салым кошуу болуп саналат.

54-таблица. Медициналык кызмат көрсөтүүлөр

Кызмат түрү	Аял	Эркек	Бардыгы
Тез жардам кызматы	-	-	11
Операция болгон бейтаптардын саны	-	-	52
	Кызматкер	Студент	
Поликлиникада дарыланган бейтаптардын саны	1.697	6.644	8.341
Педиатрия	-	-	1.127
ЖАЛПЫ		9.531	

5.1.3. Студенттер үчүн жатакана жана турмуш-тиричилик кызматтары

Ар түрдүү өлкөлөрдөн келип, Студенттик үйлөрдө жашоо мүмкүнчүлүгүнө ээ болгон студенттер, ар кыл маданий, көркөм өнөр жана спорттук иш-чараларга катышып, өздөрүн өнүктүрүү шарттары түзүлүп, чогуу жашоонун эрежелеринин алкагында турмуш курууга камданып келишет. Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин жатаканасы 2000-2001-окуу жылында колдонууга берилип, эне койнундай жылуулык берген атмосферага ээ жагымдуу үй. Бул жерде жашаган студенттерге үй-бүлө ичиндеги ынтымак, ишеним жана тынчтык тартууланган. Жаткананын ичинде түзүлгөн турмуш-тиричилик шарттарын жана мүмкүнчүлүктөрдү эске алганда эң мыкты жатакана катары көрсөтүлүп, үлгү болууда. Турмуш-тиричилик шарттары менен катар эле, студенттер өздөрү ар тараптан өнүктүрүү үчүн социалдык, маданий жана спорт жаатындагы мыкты шарттар түзүлгөн. Бул максатта маал-маалы менен ар кандай иш-чаралар; атап айтканда поэзия кечелери, дебат, көңүл ачуу программалары, театралдаштырган оюндар, куттуктоо кечеси, маалыматтык багыттагы жыйындар, экскурсия, спорттук иш-чаралар уюштурулуп турат. Окуу жайыбызда жатакана кызматтары “Студенттик үйлөр тууралуу инструкциянын” жоболоруна ылайык ишке ашырылат.

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин Ч. Айтматов атындагы кампустун территориясында жайгашкан ж-а 2000-2001-окуу жылынын башында эксплуатацияга берилген 6 кабаттуу Манас кыз жана эркек студенттик үйлөрү, 2013-2014-окуу жылында пайдаланууга берилген 684 орундуу А корпусу (Жаңы студенттик үй) студенттерге кызмат көрсөтүүдө. Мындан сырткары кампустун ичиндеги С корпусунун (9 кабаттуу имарат) ичинде дагы университет тарабынан сатылып алынган 39 батир студенттердин жашоосу үчүн бөлүнгөн. Университеттин студенттик үйлөрүндө жашоону каалаган студенттердин 44,63% суроо-талабы канааттандырылып, 2015-2016-окуу жылында учурда бакалавр ж-а кесиптик-техникалык программалары

Студенттик үйлөрдө жашаган студенттерибиз айына А корпусу үчүн– 1000 сом, ал эми В жана С корпусу үчүн айына – 500 сом төлөшөт. Мындан сырткары депозит катары ар бир студенттен 2000 сом. алынат.

5.1.4. Тамак-аш тейлөө кызматы:

Социалдык багыттагы объектилер менен буфет-кафетерий иштетүү мүдүрлүгүнүн максаты – университеттин студенттери менен академиялык-административдик кызмакерлеринин ден-соолукка пайдалуу, туура жана сапаттуу тамактануусун камсыздоо болуп саналат. Бардык тамактар Ч. Айтматов атындагы кампустун ичинде жайгашкан Социалдык багыттагы имаратынын ашкасында даярдалат. Студенттик ашканада студенттерге түшкү жана кечки тамак берилет. Тамактандыруу бөлүмү университеттин студенттери менен академиялык-административдик кызмакерлерине түшкү тамакты уюштурат. Тамактанган студенттердин жаш өзгөчүлүгүн эске алуу менен энергияга болгон

муктаждыктарын канааттандырган жана жыл мезгилинин өзгөчөлүктөрүнө жараша айлык меню пландаштырылат. Университеттин буфет-кафетерийлеринде күнүнө орточо эсеп менен 2000-3000 адам буфет-кафетерий кызматтарынан пайдаланып келишет. Күн сайын студенттерге жана кызматкерлерге 4 түр тамак түшкүсүн жана кечинде берилет. Университетке караштуу факультет жана жогорку мектептерибиздин бардыгындагы буфет-кафетерий кызматы көрсөтүлөт. Окуу жайдын буфеттеринин иштөө саат 08:00-17.30 чейин болуп, студенттердин шамшум этүүлөрү үчүн суусундук жана азыктар сатылат. Даяр болгон тамактардан күн сайын үлгү алынып, 72 саат бою тийиштүү шарттарда сакталат. Университеттин социалдык, спорттук жана маданий иш-чараларына катышкан студенттер үчүн иш-чаралардын өткөрүлүп жаткан маалда сухой паёк, эртең мененки, түшкү жана кечки тамак берилет. Ашкана-кафетерийдин кызматкерлери таза, тыкан униформа, баш кийим, беш салаа колкап, жең кап кийип алып иштешет. Түшкү жана кечки тамактын менюларынын жыл мезгилине жараша керектүү калориялары эсептелип, университеттин Тамак-аш инженериясы жана технологиясынын жардамы менен 1 айга меню түзүлүп, окуу жайдын веб баракчасында жарыяланып турат.

5.2. . Университеттин студенттик кеңеши

Студенттик кеңеш студенттер менен университеттин ортосунда байланыштарды түзүп, студенттердин демократиялык түрдө университеттин башкаруусуна катышуусун камсыздайт. Студенттик кеңештин мүчөлөрү факультеттердин жана бөлүмдөрдүн жыйындарына катыша алат, ал эми Студенттик кеңештин төрага/төрайымы болсо университеттин Окумуштуулар кеңешине катышып, өздөрүнүн жеке пикир жана сунуштарын университеттин жетекчилери менен бөлүшө алышат.

Студенттик уюмдар–кампуштагы турмуштун ажырагыс бөлүгү. Студенттик уюмдар–студенттердин өздөрүн өнүктүрүүгө, команда катары иштөөгө, илимий, социалдык, маданий жана спорттук муктаждыктарын камсыз кылуу максатында сабактан тышкаркы иш-чараларды өткөрүүгө багытталган уюмдар. 2015-2016- окуу жылында университетибизде студенттик клубдардын саны 526, клубга мүчө болгон студенттердин саны 4 872 ге жетти.

2015-2016- окуу жылында Студенттик кеңеш 7 долбоор, 49 коомдук, маданий жана илимий иш-чара ишке ашырды.

Эл аралык студенттик координаторлук

салым кошуу болуп саналат. Университетте 11 өлкөдөн жана 23 боордош мамлекеттен келип, билим алып жаткан көп улуттуу студенттердин арасынан ар бир өлкөдөн эки активдүү студент тандалып, алар Эл аралык студенттик координаторлукта ыктыярдуу түрдө иштешет.

2016-окуу жылында Эл аралык студенттик координаторлугу тарабынан чет мамлекеттен келген студенттердин проблемалары менен киргизген сунуштарынын үстүндө иштөө, жаңы долбоорлор тууралуу ой бөлүшүү, иш жүзүнө

менен бирге таанытуу иш-аракеттерине дагы абдан маанилүү салым кошуп келишүүдө.

Эл аралык студенттик координаторлугу ректорлуктун колдоосу менен 2015-жылдын 11-февраль күнү түзүлүп, анын максаты - университеттин көп улуттуу студенттеринин сапаттуу билим алууларына, социалдык, маданий жана спорттук иш-чараларга жигердүү катышууларына көмөк көрсөтүү, ар түрдүү маданияттар менен таанышууларына колдоо көрсөтүү жана окууну бүтүрүп кеткенден кийин университеттин ыктыярдуу элчилери катары иш алып барып кетүүсүнө

ашырылып жаткан долбоорлор тууралуу маалымат берүү максатында эки жумада бир жолу регулярдуу түрдө 25 жыйын өткөрүлүп, 6 жаңы ("Сенин музыкаң", "Spelling Bee", Түрк дүйнөсүнүн Жылдыздары", "Университетим - Манас", "өлкөнүн ашканасы") сыяктуу долбоор ишке ашырылды. Университетте өткөрүлгөн социалдык, маданий жана спорттук иш-чараларга активдүү катышуу

5.3.КТМУнун бүтүрүүчүлөр жана кызматкерлер ассоциациясы

Кыргыз-Түрк “Манас” университети алгачкы бүтүрүүчүлөрүн 2002-2003-окуу жылында өз уясынан учурган. 2002-20016-жылдары 12 өлкө жана 23 боордош мамлекеттен 5500 жакын студент университетти бүтүргөн. Окуу жайдын бүтүрүүчүлөрүн бириктирүү, керектүү маалымат, документ жана ой-пикирлер менен алмашуу, ар түрдүү себептер менен жолугушуп, чогулуп Манастын Рухун өчүрбөстөн бийик тутуу максатында түзүлгөн КТМУнун бүтүрүүчүлөрүнүн ассоциациясы, 2006-жылдын 21-апрель күнү Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигинин GR0042381 номерлүү буйругу менен расмий

түрдө ишмердүүлүгүнө баштаган. Ассоциация, бүтүрүүчүлөр менен болгон байланышын 2016-жылы да үзүрлүү ишке ашырды. Мындан сырткары 2002-2016-жылдарга карата бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик жана секторалдык абалына анализ жасалды. Кыргыз-Түрк “Манас” Манас университетинин бүтүрүүчүлөрүнүн ассоциациясы тарабынан 2016-жылы өткөргөн иш-чараларынын катарында салттуу түрдө уюштурулган кышкы экскурсиясы 2016-жылдын 30-январында “Зил” Лыжа базасында өткөрүлдү. Көңүлдүү өткөн экскурсияга 95ка жакын бүтүрүүчүбүз жана кызматкерибиз катышты.

Кыргыз-Түрк “Манас” Манас университетинин бүтүрүүчүлөрүнүн ассоциациясы тарабынан 2016-жылдын

23-апрель күнү Бүтүрүүчүлөрдүн жолугушуу кечеси өткөрүлдү. Байланыш жана кызматташтыкты бекемдөө максатында өткөрүлгөн Бүтүрүүчүлөрдүн жолугушуу кечесине олуттуу уюм жана мекемелерде иштеген же болбосо мамлекеттин жогорку кызматтарында эмгектенип жаткан 30га жакын бүтүрүүчү катышты. Кыргыз-Түрк “Манас” Манас университетинин бүтүрүүчүлөрү Жаңы Жылдык майрамда да окуу жайда жолугушуу өткөрүштү. 2016-жылдын 28-декабрь күнү Чыңгыз Айтматов атындагы кампуста жайгашкан Социалдык багыттагы имаратта Жаңы Жылдык майрамдык кече өткөрүлүп, университеттен сырткары жерлерде эмгектенип жаткан 70ке жакын бүтүрүүчү катышты. Университеттен сырткары жерлерде ишке орношкон бүтүрүүчүлөрүнүн окуу жайдын бардык мүмкүнчүлүктөрүнөн пайдалана ала тургандай Бүтүрүүчүнүн Күбөлүк карточкасы бериле баштады. Бүтүрүүчүнүн Күбөлүк карточкасы, бүтүрүүчүлөрдүн КТМУнун бардык мүмкүнчүлүктөрүнөн мөөнөтсүз пайдалануусун камсыздайт.

5.4. Иш чөйрөсү жана коомчулук менен байланыштар

Университеткоомчулукжанаишкердүйнөсүмененайкалышуусужанаөзүнүнөнөктөштөрүнө таанылуу максатында ар кыл мекеме жана уюмдарга барып, алар менен жакын таанышып, андан сырткары ошол өнөктөрүнүн жигердүү катышуусу менен социалдык, маданий, искусство жана спорттук иш-чаралар уюштурулуп келет. Ушунда улам студенттерибиздин ата-энелери менен байланыштарды бекемдөө максатында ата-эне жана үй-бүлөлүк кеңештер түзүлдү. Бул багытта үзгүлтүксүз, системалуу иш алып барууга негиз болуп бере турган “Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин консультациялык кеңеш-берүү комиссияларынын түзүлүшү, иштеши, процедура жана негиздери боюнча инструкциясы” жана “Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин ата-эне жана үй-бүлөлүк кеңештеринин түзүлүшү, иштеши, процедура жана негиздери боюнча инструкциясы” иштелип чыккан. Түзүлгөн ата-эне жана үй-бүлөлүк кеңештер жигердүү түрдө өз ишмердүүлүктөрүн жүргүзүүдө. Университетти таанытууда студенттердин активдүү роль алуусу үчүн студенттик кеңеш жана бул кеңештин астында түзүлгөн студенттик клубтардын окуу жайга жана коомчулукка багытталган иш-чараларына (акыл зирек таймаштары, карьера күндөрү, дебаттар, маанилүү даталарды белгилөө, эскерүү кечелери, таанытуу жана социалдык жардам көрсөтүү программалары ж.б.у.с.) дем берилип, колдоо көрсөтүлүп келет.

а. Ишкер чөйрөсү менен байланыштар жана кызматташтыктар

Жаңычыл жана демилгелүү университет болуу максатында ишкер чөйрөсү менен тыгыз, эки тарапка пайдалуу боло тургандай жана бүтүрүүчүлөрдүн иш менен камсыз болуусун жеңилдеткен кызматташтыктар түзүлүп жатат. Негизги максат - агартуу жана илимий изилдөө долбоорлорун иштеп чыгуу жана тийиштүү сектордун өкүлдөрүн бул долбоорлорго тартуу, бул долбоорлордун натыйжаларын ишкер дүйнөсүнө билдирүү. Бул иш-аракеттер, университеттин жаңы ресурстар менен камсыз болушуна жана бүтүрүүчүлөрдүн бул секторлордо оңой иш табууларын өбөлгө болмокчу. Жергиликтүү жарандык коом жана эл аралык уюмдарменен ишкер чөйрөсү менен түзүлгөн кызматташтыктар аркылуу университет ишкер чөйрөсү менен да бүтүндөшүп, коомчулуктун приоритеттүү муктаждыктарына жараша билим берүү ишмердүүлүгүн жүргүзүү үчүн керектүү тармактар да аныкталууда жана окуу программалары да жаңыланууда.

Мындан сырткары ишкер чөйрөсүнүн муктаж болгон тармактар боюнча орток долбоорлордун иштелип чыгышы, консультациялык кызматын көрсөтүү, жумушчу күчүнүн билим жана жөндөмдөрүн арттыруу максатында кыска жана тематикалык атайын курстардын уюштурулушу жана университеттин өзүнө таандык имарат, лаборатория жана жабдыктарды коом менен бөлүшүү үчүн атайын чараларды көрүп келет. Аткарылган ушул иш-аракеттердин негизинде студенттердин өндүрүштүк практикадан өтүүгө жана бүтүрүүчүлөрдүн иш менен камсыз болушуна шарттар түзүлүп, ишкер чөйрөсү менен билим жана тажрыйба алмашуулар ишке ашырылууда.

Кыргыз Республикасынын жарандары болгон жаштардын, Кыргызстан менен Түркияда ишке орношууларын камсыздоочу сапаттарга ээ кылуу максатында университеттин Үзгүлтүксүз Билим берүү борборунун негизинде баштатылган Сапаттуу жумушчу күчүн өнүктүрүү долбоору ошол эле учурда бир социалдык жоопкерчилик жана Түрк тилин үйрөтүүчү долбоору катары өз ишин улантууда (<http://nigep.manas.edu.kg/>).

Кыргыз Республикасынын Президентинин Аппараты тарабынан даярдалган 2013-2017

Улуттук стратегиялык планда көрсөтүлгөн 27 маселенин ичинен университет:

1. Микрокаржылоонун базасын өркүндөтүү жана насыянын үстөк пайыздарынын төмөндөтүлүшүнө байланышкан сунуштарды иштеп чыгуу,
2. Учурдагы финансылык анализ (бюджеттик-салык) жана Кыргызстандын Бирдиктүү экономикалык аймактын составында болушу үчүн бюджеттин тийиштүү параметрлерин даярдап чыгуу,
3. Кыргызстанда саламаттык системасынын анализи
4. Кыргыз Республикасында жарандык идентификация маселелери (социологиялык изилдөө),
5. Кыргызстанда диний абал жана тышкы факторлордун буга тийгизген таасири,
6. Мамлекеттик билим берүү мекемелеринде дин таануу боюнча сабактардын өткөрүлүшү тууралуу пикирлер,
7. Диний жогорку билим берүү мекемелеринде окутуу системасы,
8. 2020-2030-жылдарга карата диний абалдын анализи,
9. Кыргызстанда туризм секторунун өнүгүшүнө байланышкан стратегияны иштеп чыгуу боюнча долбоор даярдалган.

б. Өнөктөштөр

Университеттин ар бир сектордон көптөгөн өнөктөштөрү менен ортолорунда ишенимди арттырган байланыштарды бекемдеп, маалымат агыны менен кызматташтыкты камсыз кыла тургандай жыйындардын, ар түрдүү социалдык маданий иш-чаралардын уюштурулушуна жана орток долбоорлордун иштелип чыгышына маани берип келет.

с. Коомчулукка кызмат кылуу, социалдык жоопкерчилик иш-чаралары

Кыргыз-Түрк «Манас» университети өзүнүн чөйрөсүндөгүлөрдөн тартып, коомчулуктун бардык катмарларынын мүдөө-талаптарына жооп берүү, жашоо-турмуштарынын сапатын арттыруу максатында жергиликтү бийлик органдары, жарандык коом уюмдары, профсоюздар менен кызматташтыкта окуу семинарларын уюштуруп, көйгөйлөрдү изилдеп, таап, аларды чечүү жолдорун табууга аракет кылып келет.

Социалдык жоопкерчилик жана айлана-чөйрөгө аяр мамиле кылуу принцибин эске алып, студент жана окутуучулардын социалдык жана жеке инсандык өнүгүүлөрүнүн колдоого алынышы, алардын мотивацияларынын бекемделиши, тиешелүүлүк, ээлик кылуу, таандык болуу сезимдеринин өркүндөтүлүшү, коом жана ишкер чөйрө менен бүтүндөшүүгө багытталып, окуу календарына параллельдүү түрдө иш жүзүнө ашырылган социалдык, маданий, көркөм искусство жана спорттук иш-чараларга, профессордук-окутуучулук курам менен административдик кызматкерлердин колдоосу менен түзүлгөн Студенттик кеңеш жана

студенттик клубдардын жигердүү катышуусунун натыйжасында уюштурулган иш-чараларга өтө терең маани берилет.

Университет жыл бою жетим балдар менен карылар үйлөрүнө барып, жигердүү түрдө керектүү жардам жана колдоолорду көрсөтүп келет. Студенттик кеңеш менен факультеттер биргеликте бул багытта ар түрдүү иш-чараларды уюштурушуп келет.

Окуу жай тарабынан ар түрдүү тармактарда түзүлгөн кызматташтыктар менен ишканаларга пайда алып келүүдө. Университет, 2016-жылдын 11-15-январь күндөрү ишке ашырылган долбоордун негизинде Түркиянын Анталья шаарындагы мейманканаларда жүргүзүлгөн иштер менен тааныштыруу максатында Кыргызстанда иш алып барып жаткан 18 мейманканын жетекчилеринин барып келүүлөрүнө шарт түзүп берген. Жалпы жолу менен 20 киши катышкан бул долбоор абдан пайдалуу болгондугу айтылды. Мындан сырткары университеттин Туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектеби, 2016-жылдын 24-март күнү Бишкектеги Супара этноресторанынын кызматкерлерине курс өткөрдү.

Ветеринардык факультет, тармак боюнча кесиптик билим берген мекемелер менен болгон байланыштарын бекемдеп, коомчулукка пайда алып келүүдө. 2015-жылдын 1-декабрь күнүнөн тартып, 2016-жылдын 21-февраль күнүнө чейин жана 2016-жылдын 1-мартынан тартып, 2016-жылдын 9-февралына чейин үч-үчтөн топко бөлүштүрүп, 24 ветеринардык дарыгерлер үчүнүч күндүк клиникалык дарылоо боюнча окуу семинарларын уюштурду.

2016-жылдын 24-май күнү “Жашоо укугу” аттуу кожоюну жок, жолбун жаныбарларды коргоочу фонду менен болгон кызматташтыктын негизинде “Кыргызстандын борбор шаары Бишкекте багылган иттерде гинекологиялык жана патологиялык жактан изилдениши” деген аталыштагы долбоор жүзөгө ашырылды. Мындан сырткары Ветеринардык факультетке таандык клиникада социалдык жоопкерчилик түшүнүгүн эске алуу менен 1079 жаныбарга

дарылоо жана 195 итке стерилизация жасалды. Ушул эле Ветеринардык факультет, тармак боюнча кесиптик билим берген мекемелер менен түзүлгөн кызматташуу келишимдеринин негизинде жер-жерлерде иштеген 32ракий ветеринардык дарыгерлердин катышуусу менен мал тоюттарын анализдөөнүн ыкмалары боюнча илимий-практикалык семинарлар өткөрүлдү.

Экономика жана Башкаруу факультети тарабынан жыл сайын уюштурулуучу Карьера Күндөрү

аркылуу эмгек жолуна баштай турган студенттер менен ишкер чөйрөсүнүн ортосунда бир көпүрөөнүн курулушу көздөлүп, университеттин сырткы кардарлары болуп эсептелген жеке жана мамлекеттик мекеме-уюмдарга окуу жайды таанытуу, Кыргызстанда карьера жасоого мүмкүнчүлүк берген уюм-мекемелер менен студенттерди жолуктуруу, карьера боюнча пландоо иштеринде жол көрсөтүү, университет-өндүрүш кызматташтыгына багытталган иш-чраладны негизинде университеттин жетекчилиги менен жеке, мамлекеттик сектордун өкүлдөрү менен тыгыз байланышта болуусун камсыз кылуу ушул факультеттин негизги максаттары болуп саналат. Чыңгыз Айтматов атындагы кампуста өткөрүлгөн теориялык сабактар менен катар факультеттин лабораторияларында бул жаатта практика жүзүндө билим берилип келет. Мындан сырткары, таанышуу максатында КР мал чарба жана жайыт илим изилдөө институту жана Бишкектин тегерегинде жайгашкан жеке секторго таандык ар түрдүү мал чарба ишканаларына барып жолугушуулар өткөрүлдү. Бул жолугушуу учурунда мал багуу жана тоюттандыруу, үйүр саламаттагы боюнча консультациялык кеңештер берилип, малдын саламаттыгын текшерилди. Жыйынтыгында 693 даана мал дароолоодон өткөрүлдү.

Экономика жана Башкаруу факультети тарабынан жыл сайын уюштурулуучу Карьера Күндөрү аркылуу эмгек жолуна баштай турган студенттер менен ишкер чөйрөсүнүн ортосунда бир көпүрөөнүн курулушу көздөлүп, университеттин сырткы кардарлары болуп эсептелген жеке жана мамлекеттик мекеме-уюмдарга окуу жайды таанытуу, Кыргызстанда карьера жасоого мүмкүнчүлүк берген уюм-мекемелер менен студенттерди жолуктуруу, карьера боюнча пландоо иштеринде жол көрсөтүү, университет-өндүрүш кызматташтыгына багытталган иш-чраладны негизинде университеттин жетекчилиги менен жеке, мамлекеттик сектордун өкүлдөрү менен тыгыз байланышта болуусун камсыз кылуу ушул факультеттин негизги максаттары болуп саналат.

Эл аралык мамилелер жана кызматташтыктар

Университет, ааламдашуу процессинде дүйнөдөгү күчтүү жана атаандаштыкка туруштук бере алган мекеме структурасына ээ болуу үчүн алгач куруучу өлкөлөрдүн, аймактагы жана дүйнөдөгү тандалма жогорку окуу жайлар жана алдыңкы мекемелер менен эл аралык мамилелерди түзүп, кызматташтыкты бекемдеп келет.

Бул максатта учурда Түркия Республикасынан – 86, Кыргызстанстандан - 17, Россиядан – 11, Казакстандан-7, Кытайдан – 6, Азербайжандан – 5, Палестинадан – 4, АКШдан-3, Япониядан

– 3, Түндүк Кипр Түрк Республикасынан – 3, Индиядан – 2, Германиядан – 2, Афганистандан – 2, Украинадан – 2, Англиядан – 2, Грузиядан – 1, Монголиядан -1, Франциядан – 1, Түштүк Кореядан – 1, Португалиядан – 1, Тажикстандан – 1, Румыниядан -1, Македониядан – 1 болуп, жалпысынан алганда 163 эл аралык кызматташтык протоколуна (<http://iro.manas.edu.kg/index.php/homepage,menu>) кол коюлуп, мындан сырткары Мевляна алмашуу программасынын алкагында 78 университет менен кызматташтык келишиминин негизинде (<http://mdp.manas.edu.kg/>) студенттер жана профессордук-окутуучулук курам менен алмашуу программалары жүзөгө ашырылып келет.

е. Сыйлыктар

Ректор, проф. докт. Себахаттин Балжы менен Биринчи проректор, проф.докт. Асылбек Кулмырзаевдин лидерлигинде университет коомдук жоопкерчилик түшүнүгү менен жаштарга билим берип, колдоо көрсөткөндүгү, Кыргызстандын ар тарабында бир катар кайрымдуулук акцияларын өткөргөндүгү жана эл аралык деңгээлдеги кызматташтыктарга кошкон зор салымы үчүн университет көп сандаган ардак грамота сыйлыктарына татыды.

Бир катар эл аралык уюм жана мекемелер менен кызматташтык байланыштарын түзгөн же болбосо лидерлик кылган. Бул иш-аракеттерди жүзөгө ашырып жатканда бир катар массалык маалымат жана басма-сөз каражаттары менен кызматташтыктар түзүлдү.

Кыргыз-Түрк “Манас” университети (КТМУ), Кыргыз Республикасынын “Тарых жана маданият жылы” деп жарыялангандыгына байланыштуу өткөрүлгөн иш-чаралар кошкон салымы үчүн атайын сыйлыкка татыды. Тарых жана маданият жылын” өткөрүү боюнча Мамлекеттик дирекциясынын жетекчиси Султан Раев, окуу жайда өткөрүлгөн салтанаттуу азем учурунда өлкөдө “Тарых жана маданият жылы” деп жарыялангандыгын кабарлады жана ушуга байланыштуу уюштурулган ар түрдүү иш-чараларга колдоо көрсөткөндүгү үчүн “эң мыкты университет” деп баалап, КТМУне терең ыраазычылык билдирди.

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин (КТМУ) ректору, проф. докт. Себахаттин Балжыга Кыргыз Республикасынын Улуттук олимпиадалык комитети тарабынан Ыраазычылык баракчасы тапшырылды. Бул Ыраазычылык баракчасы КТМУнин Кыргызстандагы дене тарбия окуу программасынын сапатын жакшыртууга жана Кыргызстандын спорт тармагындагы ийгиликтерин арттырууга кошкон салымы, окуу жайда эл аралык деңгээлдеги таймаштарга катыша ала турган спортчуларды даярдагандыгы жана ошондой эле Ректорлуктун “Кыргызстандын атынан эл аралык деңгээлдеги таймаштарга катышкан улуттук спортчулардын натыйжалуулуктарынын анализдери” аттуу илимий долбоорго колдоо көрсөткөндүгү үчүн берилген. Мындан сырткары Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин

демилгеси менен баштатылган гуманитардык жардам көрсөтүүнүн жыйынтыгында Түрк Кызыл Жарым ай коому, Алеппо шаарына көрсөтүлгөн гуманитардык жардамга салым кошкондугу үчүн Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин коллективине ыраазычылык билдирди.

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин (КТМУ) Коммуникация факультетинин Радио-ТВ жана Кинематография бөлүмүн 2016-жылы бүтүргөн Касиет Жолдошбекова,

Сияр Фонду тарабынан бул жылы үчүнчүсү уюштурулган “Ааламдарга ырайымдуулук” эл аралык кыска метраждуу фильмдердин конкурсунда “Жалгыздык” аттуу тасмасы менен биринчи орунга ээ болду. Аталган тасмада дүйнөнү көрктөндүрүүнүн жалгыз гана жолу катары жакшылык менен мээримдүүлүк экендигин билдиргис и режиссер келген. Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин (КТМУ) Коммуникация факультетинин студенттери, “Айтыш” Коомдук фондунун тарабынан 2016-жылдын 12-15-декабрь күндөрү өткөрүлгөн “Кыргызстан-Кыска метраждуу фильмдердин өлкөсү” аттуу VI эл аралык фильм фестивалинде 4 сыйлык жеңип алышты. Анимациялык фильмдердин номинациясы боюнча улуттук категорияда – 3, ал эми эл аралык категорияда 1 сыйлыкка ээ болушту.

USAIDдин колдоосу менен Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин “Туберкулезду жеңебиз!” долбоорунун алкагында өткөрүлгөн конкурска катышкан “Манас” радиосу (Медиа Манас) командасынын атынан Аида Молдалиева жана лишер Ибрагимовго 2016-жылдын 28-ноябрь күнү салтанаттуу азем учурунда сыйлыктары тапшырылды. Медиа Манас, жакынкы эле күндөрү Кыргыз Республикасынын Дин иштери боюнча комитети тарабынан жактырылган бир таанытуу тасмасын тартып, бул долбоор үчүн да Ыраазычылык баракчысына ээ болгон. Учурда Медиа Манасын Юстиция министрлиги менен биргеликте бул багытта да иш-аракеттери улантылууда.

Ашпозчулардын Дүйнөлүк Ассоциациясына мүчө болгон Кыргызстандын Ашпозчуларынын Биримдиги тарабынан бул жылы Бишкекте экинчиси уюштурулган Улуттук ашкана боюнча конкурста Туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектебинин Гастрономия жана ашкана чеберчилиги бөлүмүнүн 4 студенти сыйлыкка ээ болушту. Бул конкурс 2016-жылдын 28-ноябрь күнү өткөрүлүп, конкурстун жюри мүчөлөрүн, Казакстандын Ашпозчуларынын Биримдигинин өкүлдөрү түзүшкөн. КТМУнун Көркөм-өнөр факультетинин Сахна чеберчилиги бөлүмүнүн студенттери 2016-жылдын 22-25-декабрь күндөрү университеттер аралык “Жаңы ысымдар” деп аталган театралдык фестивалда 7 сыйлыкка ээ болушту. Сыйлыктар Бишкектеги Куурчак ткатрында 2016-жылдын 26-декабрында өткөрүлгөн салтанаттуу аземде жеңүүчүлөргө тапшырылды.

Кыргызстанда мейманкана, ресторан жана коомдук тамактануу тармагында иш алып барган ишканаларды бириктирип, алардын ишмердүүлүгүн координациялаган жана ушул сектордогу соңку маалыматтар менен бөлүшүп келген Horeca (Hotel&Restaurant&Catering) аттуу медиа түзүлүшү, 2016 – жылдын 15 – декабрь күнү Jannat Regency мейманканасында өткөрүлгөн атаый кечеде университеттин Туризм жана Мейманкана иштетүү жогорку мектеби, өз тармагында мыкты консультациялык кеңештерди берген жана “Туризм тармагында эң мыкты билим берген окуу жай” деп тандалып алынды.

5.5.. Спорт жаатындагы кызмат көрсөтүүлөр

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин Дене-соолук, маданият жана спорт башкармалыгы менен Дене тарбия жана спорт жогорку мектебине караштуу спорттук имараттарда университеттин студенттерине жана кызматкерлерине апта аягында жана эс алуу күндөрүндө да жети күн кызмат көрсөтүлөт. Университеттин ачык аба спорт комплекси 2001-2002-окуу жылынан баштап иштей баштаган. Спорттук комплекс: 1 стадион, 1 футбол, 1 чоң теннис, 2 волейбол, 2 баскетбол, 1 ачык асман алдындагы гимнастика спорттук аянтчалардан турат. Ушуну менен катар 1 күрөш, 1 фитнес, 1 штанга көтөрүү, 1 дзюдо, 1 самбо, 1 чатыраш (шахмат), 1 тогуз коргоол залдары жайгашкан. Спорттук комплекс зарыл болгон бардык жабдуулар жана шаймандар менен толук жабдылган. Мындан сырткары олимпиадалык оюндар өткөрүлүүчү жабык спорт комплекси 2015-жылдын октябрь айында Дене тарбия жана спорт жогорку мектебинин алдында пайдаланууга берилип, иш-чаралар башталган. Аталган спорт комплексинен университеттин бардык студенттери менен кызматкерлери пайдаланып келет.

55-таблица. Спортчулар жөнүндө маалымат

	Катышкан спорт тармагынын саны	Мелдештерге катышкан кишинин саны	Медалга ээ болгондордун саны	Бардыгы
Студент	17	350	22	389
Кызматкер	1	12	0	13
ЖАЛПЫ	18	362	22	402

Спорттук имараттарда, спорт аянтчаларынан сырткары студенттердин кийинип чечинүү бөлмөлөрү жана кызматкерлер үчүн кеңселер орун алган.

Мындан сырткары элдик оюндар, музыкалык аспаптар, заманбап бий ж.б.у.с. ийримдерге катышып, студенттер өздөрүн өнүктүрүүдө жана ушул ийримдерге катышуу менен санаалаш, досторду таап, ар дайым социалдык чөйрө менен карым-катнашта болушууда.

56-таблица. Сыйлыктар

Сыйлык түрү	Саны
Илим жана техника тармагындагы сыйлык	8
Илим жана техника тармагында эмгек сиңиргендиги үчүн сыйлык	7
Илим жана техника тармагында мотивациялоо багытында берилген сыйлык	3
Искусство тармагындагы сыйлык	12
Искусство тармагында эмгек сиңиргендиги үчүн сыйлык	2
Искусство тармагында мотивациялоо багытында берилген сыйлык	0
Илимий-изилдөө тармагындагы сыйлык	2
ЖАЛПЫ	34

57-таблица. Спорт жаатындагы сыйлыктар

Факультет/Жогорку Мектеп/Институт	Саны
Дене тарбия жана спорт жогорку мектеби	65
ЖАЛПЫ	65

Түрк тектүү мамлекеттер менен түрк коомчулуктарынын университетке тапшыра турчу курактагы жаштардын башын бириктирип, эл аралык заманбап билимдин талаптарына ылайык билим алуулары менен катар улуттук жана руханий баалуулуктарын ыйык туткан жаштарды тарбиялоо максатында курулган университетибиз, бул максатты ишке ашыруу үчүн маданий иш-чараларга да өзгөчө маани берип келет.

Студенттик үйлөрдө ар жуманын бейшемби күдөрү кечкисин “маектер” өткөрүлүп турат. Бул иш-чарага профессордук-окутуучулук курам чакырылып, үй-бүлөлүк атмосферада маектер өткөрүлөт. Аталган иш-чара кыматкерлер менен студенттердин тыгыз байланышта болушуна өбөлгө түзүлөт.

Мындан сырткары бул программанын алкагында поэзия кечелери, экскурсия жана маанай көтөрүүчү иш-чаралар өткөрүлүп, театралдык пьесалар да коюлуп келет.

Нооруз майрамы-2016

Жазгы шаң майрамдары, тил жана маданий фестивалдары-2016

18-март Чанаккале (Дарданелл) жеңиш майрамынын 101 жылдыгы

Кароосуз калган жана физикалык мүмкүнчүлүктөрү чектелген балдар менен жолугушуулар

ЖАЛПЫ МААЛЫМАТ

Студенттердин дил – маек жыйындары

23-апрель Улуттук боштондук жана балдардын майрамы

19-май Ататүрктү эскерүү, жаштар жана спорт майрамы

5-июль, Орозо айт майрамы

Дарак отургузуу

5.7.Административдик кызматтар

Баш катчылык

Башкы катчы университеттин административдик структурасынын жетекчи органы болуп саналат. Аткарган иш-чаралары боюнча Ректор жана Биринчи проректордун алдында жооптуу болот. Окумуштуулар жана Башкаруу кеңештерине добуш берүү укугуна ээ болбостон катышып, референт-мүчөсү болуп саналат.

Башкы катчынын милдеттери, ыйгарым укуктары жана жоопкерчиликтери төмөндө көрсөтүлгөн:

- Университеттин административдик структурасында орун алган түзүмдөрдүн тийиштүү мыйзам, устав, инструкция, жобо, негиздерге ылайык натыйжалуу, үзгүлтүксүз жана шайкеш иштөөсүн камсыз кылуу;
- Окумуштуулар жана Башкаруу кеңештерине добуш берүү укугуна ээ болбостон катышуу жана референт болуу;
- Университеттин окумуштуулар кеңеши менен башкаруу кеңешинин жыйналыштарынын күн тартибин даярдап, тийиштүү кишилерге өз убактысында жиберүү;
- Университеттин окумуштуулар кеңеши менен башкаруу кеңеши тарабынан кабыл алынган чечимдерди жазуу, коргоо, сактоо жана университетке караштуу түзүмдөргө жана тийиштүү кишилерге жиберүү;
- Университеттин окумуштуулар кеңеши менен башкаруу кеңеши тарабынан кабыл алынган чечимдерди университеттин веб-баракчасында жарыялоо;
- Ректорлуктун тышкы жана ички иш кагаздарын жүргүзүү;
- Университеттин административдик түзүмдөрү менен жеке жана мамлекеттик мекемелер ортосундагы мамилелердин натыйжалуу жана ырааттуу өнүгүүсүн камсыз кылуу;

- Факультет/жогорку мектеп/ институттун катчыларынын иш алып баруусун координациялоо жана жакшыртуу, кызматташтыкты камсыздоо, алардын натыйжалуу жана ырааттуу иштөөсүн камсыз кылуу;
- Баш катчылыкка караштуу болгон түзүмдөрдү байкоо, контролдоо жана текшерүү иштерин жүргүзүү, дисциплинаны камсыз кылуу;
- Университеттин ар түрдүү административдик-чарбалык иштеринин камсыздалышын уюштуруу;
- Университетте иштеген административдик кызматкерлердин квалификациясын жогорулатуу боюнча керектөөлөрдү аныктоо жана бул керектөөлөргө ылайык окуу программасын камсыз кылуу;
- Университеттин ар түрдүү юридикалык маселелерин көзөмөлгө алуу жана бир жыйынтыкка келтирүү;
- Университеттин басма-полиграфиялык тейлөө кызматтарынын ирээттүү иштешин камсыздоо;
- Университеттин административдик структурасында дайындала турган кызматкерлерди Ректор жана Биринчи проректорго сунуш кылуу;
- Университеттин балансында турган кыймылдуу жана кыймылсыз мүлктөрдү коргоо боюнча чараларды көрүү;
- Ректораттын протокол, визит жана азем өткөрүү иштеринде административдик-чарбалык иштин камсыздалышын жана уюштурулушун жөнгө салуу,
- Мүчө болгон кеңеш жана комиссияларга катышуу жана/же төрагалык кылуу;
- Система жана нормативдик-укуктук документтерди иштеп чыгуу;
- Университетте ар түрдүү коопсуздук чараларды көрүү;
- Университеттин бардык мүлктөрүн тариздөө, уюштуруу жана архивдөө иштерин жүргүзүү;
- Кызматкерлердин социалдык коопсуздугунун камсыздалышында тийиштүү иш-чараларды жүргүзүү;
- Ресурстардын натыйжалуу колдонулушун камсыз кылуу;
- Баш катчылыктын жана ага караштуу түзүмдөрдүн аткарган бардык иш-чараларын контролдоо, көзөмөлдөө, текшерүү жана бул иш-чаралардын жыйынтыктарын алуу боюнча Ректораттын алдында жооптуу болуп саналат;
- Ректор жана Биринчи проректор тарабынан берилген башка тапшырмаларды аткаруу.

Маалыматтык технологиялар башкармалыгы

- Башкармалыктар үчүн аныкталган Университеттин максаты, мүдөөсү, стратегиясы жана принциптерине ылайык милдет жана жоопкерчиликтерди аткаруу;
- Университетте маалымат алмашуу иш-чараларын пландаштыруу, уюштуруу жана жүргүзүү;

- Университеттин жергиликтүү байланыш-катыш тармагына (Network) техникалык кызмат көрсөтүү жана иштетүү;
- Жергиликтүү жана эл аралык байланыш-катыш тармактары менен локалдык тармак байланышын үзгүлтүксүз жана тоскоолсуз камсыздоо;
- Академиялык жана административдик түзүмдөр маалыматтык технологияларды колдонуу менен кызмат көрсөтүүлөрү үчүн техникалык көмөк көрсөтүү;
- Университеттин веб баракчасын даярдоо ишин координациялоо, түзүмдөрдөн келген сунуш жана маалыматтарга ылайык веб-баракчадагы маалыматты жаңыртуу, аткарылган иш-чаралар жөнүндө маалыматты веб баракчада жарыялоо;
- Университеттин лицензияланган программалык жабдууларга болгон керектөөсүн камсыз кылуу жана алардын жаңыланып туруусун камсыздоо;
- Университеттин академиялык жана административдик түзүмдөрдүн компьютердин жардамы менен өткөрө турган сабак/ жыйындар үчүн компьютердик лабораторияларды техникалык жактан даярдоо;
- Университет тарабынан уюштурулган ар түрдүү жыйындарда колдонула турган компьютер жана прожекторлорду камсыз кылуу жана бетачар/билдирүү/баяндамалардын (презентациялардын) өткөрүлүшүн камсыз кылуу;
- Университеттин балансында турган бардык компьютердик системаларды, персоналдык компьютерлерди жана кошумча жабдыктарды периодикалык түрдө жана түшкөн талаптарга ылайык оңдоп-түзөө жана техникалык кызмат көрсөтүү иштерин жүргүзүү;
- Университет муктаж болгон ар түрдүү компьютер жана компьютердик жабдыктарды сатып алууга байланыштуу сатып алуу жана жана текшерүү комиссиясына техникалык маселелери боюнча комиссияга мүчө катары катышуу;
- Кызматына байланыштуу жетекчилер тарабынан берилген башка тапшырмаларды аткаруу.

Административдик-чарбалык иштерди камсыздоо башкармалыгы

- Башкармалыктар үчүн аныкталган Университеттин максаты, мүдөөсү, стратегиясы жана принциптерине ылайык милдет жана жоопкерчиликтерди аткаруу;
- Университеттин балансында турган же колдонуусунда болгон кыймылдуу жана кыймылсыз мүлктөргө байланыштуу таблицалардын жыйынтыктарын даярдоо;
- Керектүү каражат жана материалдардын камсыздалышы боюнча кызмат көрсөтүүлөрдү жүргүзүү;
- Имараттарды тазалоо, жарыктандыруу, жылытуу, оңдоп-түзөө ж.б.у.с. кызмат көрсөтүүлөрдү жүргүзүү;
- Университетке келген конокторго жардам көрсөтүү жана тийиштүү кишилер менен жолугушуулардын өтүшүн камсыз кылуу;
- Университеттин жашыл аянттарынын тазалыгын сактоо жана сугаруу ж.б.у.с. иш-чараларды өткөрүү, күнүгө көзөмөл жана текшерүүлөрдү жүргүзүү;

- Жол кыймылынын коопсуздугу жөнүндө мыйзамга ылайык университеттин балансында турган унааларга байланыштуу страховка, оңдоп-түзөө, номер алуу жана каттоо боюнча иштерин жүргүзүү;

- Коопсуздук жана айлана-чөйрөгө көзөмөл жүргүзүү иштерин аткаруу;

- Университеттин имараттары, кызматкерлердин турак-жайы жана жатаканалардын коопсуздугу үчүн ички иштер органдары менен келишимдердин даярдалышын камсыздоо, бул келишимдерди жетекчилерге жөнөтүү жана келишимге ылайык коопсуздук кызматынын ишке ашырылышын жана текшерилишин камсыз кылуу;

- Каттышкан жана/же жоопкерчилик алган процесстерде иштерди жакшыртуу боюнча мүмкүнчүлүктөрдү изилдеп чыгып, тиешелүү сунуштарды киргизүү;

- Кызматына байланыштуу жетекчилер тарабынан берилген башка тапшырмаларды аткаруу.

Китепкана жана иш кагаздар башкармалыгы

- Башкармалыктар үчүн аныкталган Университеттин максаты, мүдөөсү, стратегиясы жана принциптерине ылайык милдет жана жоопкерчиликтерди аткаруу;

- Университеттин китепканаларынын ар түрдүү керектөөлөрүн камсыздоо;

- Басылма, фильм, видеолента, микрофильм, каттоо каталогдорун даярдоо;

- Профессордук-окуучулук курамдын булактарды издөө боюнча талап жана керектөөлөрүн камсыздоо;

- Библиографиялык маалыматтарды издөө иштерин жүргүзүү;

- Китепканалар ортосундагы кызматташтык боюнча иш-чараларды жүргүзүү;

- Аныкталган принциптерге ылайык коомго китепканалык кызмат көрсөтүү;

- Академиялык түзүмдөр менен биргелешип китепкананын керектөөлөрү боюнча бюджетти даярдоо;

- Университеттин басылмаларын (публикацияларын), диссертацияларды, китеп ж.б.у.с. илимий эмгектерди коомчулукка таанытуу, алардын автордук укугун коргоо жана көзөмөлдөө;

- Кызматына байланыштуу жетекчилер тарабынан берилген башка тапшырмаларды аткаруу.

Студенттик иштер боюнча башкармалык

- Башкармалыктар үчүн аныкталган Университеттин максаты, мүдөөсү, стратегиясы жана принциптерине ылайык милдет жана жоопкерчиликтерди аткаруу;

- Милдет жана жоопкерчиликтерине кирген бардык процедураларды тез, туура, так аткаруу жана коопсуздугун камсыздоо;

- Академиялык (окуу) календардын толук жүзөгө ашырылышын камсыз кылуу;

- Академиялык түзүмдөр тарабынан кабыл алынган чечимдерди тез арада туура жана так

жүзөгө ашыруу;

- Университеттин студенттик иштерине байланыштуу буйруктарды тийиштүү түзүмдөргө жана кишилерге билдирүү;

- Маалыматтык технологиялар башкармалыгы менен бирге Студенттик иштер башкармалыгынын маалыматтык системаларынын туура иштөөсүн жана коопсуздугун камсыздоо;

- Студенттерди каттоо иштерин жүргүзүү, сабактарга байланыштуу процедуралардын каттосун жүргүзүү жана сактоо;

- Диплом, студенттик билет, стипендия, бүтүрүүчүлөргө көзөмөл жүргүзүү боюнча иштерди аткаруу, аттестат жана дипломдун каттоолорун жүргүзүү жана каттоолорду сактоо;

- Эркек студенттердин аскердик кызмат өтөө иштерин жүргүзүү;

- Кызматына байланыштуу жетекчилер тарабынан берилген башка тапшырмаларды аткаруу.

Кадрлар башкармалыгы

- Башкармалыктар үчүн аныкталган Университеттин максаты, мүдөөсү, стратегиясы жана принциптерине ылайык милдет жана жоопкерчиликтерди аткаруу;

- Университеттин адам ресурстарына болгон керектөөлөрүн камсыздоо үчүн пландарды иштеп чыгуу жана аларды жүзөгө ашыруу үчүн иш-чараларды уюштуруу;

- Университетте академиялык жана административдик кызматкерлерди кызмат ордуна дайындоо, өздүк делолору жана пенсиялык камсыздоосуна байланыштуу иш-чараларды уюштуруу;

- Административдик кызматкерлер үчүн даярдоо жана квалификацияны жогорулатуу курстарын уюштуруу жана ишке ашыруу;

- Биринчи жолу ишке алына турган, башка уюм жана мекемелерден которулуу жолу менен дайындалган жана туруктуу иштей турган ар бир баскычтагы кызматкерге тийиштүү процедуралардын мыйзам, устав же инструкцияларга ылайык иш жүргүзүлүшүн жана кызматкердин ишке баштоосун камсыздоо;

- Ай сайын келишим түзүлгөн кызматкерлердин ар бир ай ичинде аткарган иш-чараларын талдоо жана маалыматтардын улам жаңыланып туруусун камсыздоо;

- Катышкан жана/же жоопкерчилик алган процесстерде иштерди жакшыртуу боюнча мүмкүнчүлүктөрдү изилдеп чыгып тиешелүү сунуштарды киргизүү, жетекчилик тарабынан бекитип, жаңы иш-чараларды жүзөгө ашыруу;

- Кызматына байланыштуу жетекчилер тарабынан берилген башка тапшырмаларды аткаруу.

Ден-соолук, маданият жана спорт башкармалыгы

- Башкармалыктар үчүн аныкталган Университеттин максаты, мүдөөсү, стратегиясы жана принциптерине ылайык милдет жана жоопкерчиликтерди аткаруу;

- Студенттерге жана кызматкерлерге дарылоо-денсоолукту чыңдоо боюнча кызмат көрсөтүү;
- Психологиялык кеңеш берүү боюнча кызмат көрсөтүүлөрдүн толук аткарылышын камсыздоо;
- Студенттердин жана кызматкерлердин турак-жай жана тамактанууга болгон керектөөлөрүн камсыздоо;
- Студенттердин жана кызматкерлердин спорттук, маданий жана социалдык керектөөлөрүн камсыздоо үчүн керектүү иш-чараларды уюштуруу;
- Тийиштүү түзүмдөр менен бирге кызматкерлердин турак-жайын жана конок үйлөрүн үзгүлтүксүз иштетүү;
- Спорттук аянтчаларды иштетүү жана кармоо;
- Кызматына байланыштуу жетекчилер тарабынан берилген башка тапшырмаларды аткаруу.

Стратегияны өркүндөтүү башкармалыгы

- Башкармалыктар үчүн аныкталган Университеттин максаты, мүдөөсү, стратегиясы жана принциптерине ылайык милдет жана жоопкерчиликтерди аткаруу;
- Отчеттук жылдан кийинки 2 жылдын бюджеттик болжолдоосун камтыган административдик бюджетти стратегиялык план жана жыл ичинде аткарылган иштердин натыйжалуугу жөнүндө программага ылайык даярдоо жана административдик иш-чаралардын коюлган талаптарга ылайык келгендигин талдоо жана баалоо;
- Университеттин нормативдик-укуктук документтерине ылайык аныкталган бюджеттик принцип жана негиздеринин чектеринде чыгымдар тууралуу деталдуу программаны даярдоо жана кызмат көрсөтүүлөргө керектөө талабын эске алуу менен төлөмдөрдүн тийиштүү түзүмдөргө жөнөтүлүшүн камсыздоо;
- Бюджеттик эсептерди уюштуруу, бюджеттик каражаттарды колдонуу жыйынтыктары боюнча маалыматтарды топтоо, баалоо жана акыркы бюджеттик эсеп менен финансылык статистикалык маалыматтарды даярдоо;
- Университеттин нормативдик-укуктук документтеринин чектеринде кирешелерди эсептөө, киреше жана карыздардын түшүшүн көзөмөлдөө жана жыйноо иштерин жүргүзүү;
- Бюджеттик каражаттарды пайдаланган түзүмдөрдүн отчетторун эске алуу менен административдик иш-чаралардын отчетун түзүү;
- Университеттин инвестиция программасын даярдоо ишин координациялоо, программаны жүзөгө ашыруу жыйынтыктарын талдоо жана жылдык инвестицияларды баалоо отчетун түзүү;
- Университеттин башка администрациялар менен болгон финансылык иш-чараларын жана процедураларын жүргүзүү жана жыйынтыктоо,
- Финансылык мыйзамдарга байланыштуу башка мыйзамдардын жүзөгө ашырылышы тууралуу жетекчиликке жана финансы иштери боюнча жооптууларга керектүү маалымат жана кеңеш берүү;

- Кызматына байланыштуу жетекчилер тарабынан берилген башка тапшырмаларды аткаруу.

Курулуш иштер башкармалыгы

- Башкармалыктар үчүн аныкталган Университеттин максаты, мүдөөсү, стратегиясы жана принциптерине ылайык милдет жана жоопкерчиликтерди аткаруу;

- Имараттын курулуш иштери жана материалдар менен байланыштуу технологиялык өнүгүүлөрдү жакындап байкап, жаңы технологиялардын колдонулушун камсыздоо;

- Университеттин түзүмүндө жана системаларында колдонула турган стандарт жана негиздерди аныктоо;

- Жаңы курула турган имарат/объекттердин технологиялык өнүгүүлөргө ылайык планын жана долбоорлорун иштеп чыгуу, имараттарды куруу жана оңдоо боюнча долбоорго ылайык келген санда жана сапатта курулуш материалдары менен камсыз кылуу жана алардын колдонулушун камсыздоо;

- Имарат/объекттерди оңдоо жана куруу иштеринин план жана долбоорго ылайык жүргүзүлүшүн камсыздоо;

- Кыймылсыз мүлктөрдүн эсебин жүргүзүү жана төлөмдөрдүн тиешелүү мамлекеттик уюмдарга өз убактысында, туура жана так төлөнүшүн камсыздоо;

- Жаңы имараттарга байланыштуу архитектуралык-курулуштук көзөмөл, электр энергиясы, механикалык иштер, вентиляция, сууну тазалоо системасы жана айлана-чөйрөнү жакшыртуу боюнча алдын ала долбоорлорун иштеп чыгуу жана аларды ишке ашыруу;

- Тендердин алдындагы техникалык шарттар, тендердик документтер, атайын административдик шарттар, сметалар, келишимдин долбоорлору ж.б. документтердин тендер өткөрүү жана сатып алуулар жөнүндө Инструкцияга ылайык экендигин бекитүү;

- Фирмалар тарабынан курулуш иштери жүргүзүлгөн учурда кабыл алуу, акыркы эсептөөлөрдү жүргүзүү жана акыркы кабыл алуу иштеринин өз убактысында жана туура аткарылышын камсыздоо;

- Подрядчик фирмаларга тендер аркылуу курдурулган имараттарга байланыштуу төлөмдөрдүн жоболорго ылайык төлөнүшүн камсыздоо;

- Подрядчик фирмалар тарабынан жүргүзүлгөн курулуш иштери долбоор жана келишимге ылайык толук аткарылганда, кепилдик катынын кайтарып берилишине макулдук берүү жана келишимдин аякташы боюнча процедуралардын ишке ашырылышын камсыздоо;

- Тендердик комиссияга катышуу;

- Катышкан жана/же жоопкерчилик алган процесстерде иштерди жакшыртуу боюнча мүмкүнчүлүктөрдү изилдеп чыгып тиешелүү сунуштарды киргизүү;

- Кызматына байланыштуу жетекчилер тарабынан берилген башка тапшырмаларды аткаруу.

5.8 Система, нормативдик-укуктук документтер менен башкарууну жакшыртуу жана өнүктүрүү

Система

Университет салттуу башкаруу системасынан стратегиялык башкаруу системасына өттү. Мунун негизинде 2011-2015-жылдарды камтыган стратегиялык планы иштелип чыгып, Камкорчулар кеңеши тарабынан бекитилип, иш жүзүнө киргизилген. Мындан кийин 2016-2020-жылдарды камтыган Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин Стратегиялык планы даярдалып Камкорчулар кеңешине сунулат. Академиялык багытта, жаңыча башкарууга бардык кызматкерлердин активдүү катышуусун камсыз кылуу жана жакшы натыйжаларды алуу максатында КТМУнин кеңеши жана комитеттери кайрадан түзүлүп, календардык план боюнча пландуу иштөө иш-аракеттери ишке ашырыла баштаган. Ушуну менен катар, университетти эл аралык деңгээлде таанытуу жана биргелешип иш алпаруу максатында Болондук процесс менен бирге эле аймактык жана ааламдашуу маселелерине өзгөчө маани берилген.

Нормативдик-укуктук документтер

Структуралык башкаруу жана стратегиялык пландоо системасынын негизинде университетти натыйжалуу башкаруу, стратегиялык планда белгиленген максаттарга эң жакын мезгилде жетүү, түзүлүш максатына багытталган иш-чараларды жүргүзүү үчүн Түзүлүш уставын жаңыртуу, буга караштуу уставдын даярдалышына жетишээрлик деңгээлде көмөк көрсөткөн алгачкы жылдарда даярдалган инструкция жана жоболорду азыркы учурдун талабына ылайык жана өнүктүрүү муктаждыгынан улам бул багытта иш-чаралар башталып, аныкталган жаңы миссия, концепция жана максаттарга багытталган жаңы структуралык түзүлүш үчүн муктаж болгон жаңы инструкция, жобо жана негиздер даярдалып, “е-инструкция, жобо, негиздер” аталышында веб баракчага (<http://manas.edu.kg/index.php/tr/ktmu-emevzuat>) жалпы колдонууга коюлган. Университеттин максаты жана концепциясы менен шайкеш келген ураан (лозунг) иштелип чыгып, жыйынтыгында “Келечек колубузда...” деген ураан кабыл алынган.

58-таблица. 2016-жылы өз күчүнө кирген инструкция жана жоболор

Инструкция жана жоболордун аталышы	Чечим
КТМУнун кыймылдуу мүлк тууралуу жобосу	Окумуштуулар кеңешинин 21/06/2016, 17-жыйынындагы №2016.17.69-чечими менен бекитилген

ЖАЛПЫ МААЛЫМАТ

6. Башкаруу жана каржылык текшерүү системасы

Университеттин административдик структурасы: Башкаруу органдары Ректор, Биринчи проректор, Окумуштуулар кеңеши жана университеттин Башкаруу кеңешинен турат. Мындан сырткары проректорлор жана административдик бөлүмдөрдүн башында турган Баш катчылык да башкаруу штатына кирет.

Университетте каржылык башкаруу иштеринде каржылык тартип, эсептик отчет жана каржылык ачыктык өкүм сүргөн экономикалык өнүгүүнү камсыз кылуу максатында каржылык булактар эффективдүү колдонулуп келет. Каржылык башкаруу коомдук сарптоону башкаруу жана бюджеттик процесстерди жакшыртуу иштеринин алкагында № 5018 Коомдук каржылык көзөмөл жана тескөө тууралуу мыйзамы жана Кыргызстандын базар жана каржылык түзүлүшүнө ылайыкташтырылып иштелип чыккан.

Стратегияны өркүндөтүү башкармалыгы бөлүмдөрүнүн иштөө усулдары жана негиздери тууралуу инструкциясына ылайык Стратегияны өркүндөтүү башкармалыгына караштуу ички финансылык түзүлүш иштеп келет. Бирок университеттин өзгөчө статуска ээ болгондугуна байланыштуу анын Уставына ылайык Стратегияны өркүндөтүү башкармалыгына караштуу Бюджет жана бухгалтерия мүдүрлүгү түзүлгөн.

НЕГИЗГИ САЯСАТ ЖАНА ПРИОРИТЕТТЕР

2. 2. НЕГИЗГИ САЯСАТ ЖАНА ПРИОРИТЕТТЕР

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин окуу-тарбия, изилдөө жана коомго кызмат көрсөтүү иш-аракеттери төмөнкү саясаттардын негизинде жүргүзүлөт:

Университетти башкарууда өз салымын кошуу жана биргелешип өнүгүүнү колдоо;

Учурдун жана келечектин талабы болгон кесиптик орто билим (2 жылдык), бакалавр (4 жылдык) жана ЖОЖдан кийинки билим берүү (магистратура, докторантура) программаларын түзүү жана бул программалардын актуалдуулугун артыруу жаатында иш-чараларды жүргүзүү;

Илимий изилдөөгө багытталган билим берүү методдорун колдонуу;

Билим берүүдө, алгач иретте Европалык Шериктештиктин жогорку билим берүү платформасына таасирдүү, динамикалуу жана жигердүү катышып, абройлуу жана мартабалуу орунга ээ болуу;

Университетте жана сырткары мекемелерде улуттук жана эл аралык деңгээлде өткөрүлгөн илимий изилдөөлөргө колдоо көрсөтүү;

Илимий изилдөө иш-чараларында университет-өндүрүш-мекеме-уюм ортосундагы кызматташтыктарга маани берүү;

Технологиялык инновацияларды өнүктүрүү аймагын түзүү, учурда иш алып барып жаткан технологиялык инновацияларды өнүктүрүү борборун бул аймак менен бириктирип, улуттук өндүрүшкө илимий жана технологиялык инновацияларды киргизүүнү тездетүү;

Студенттердин социалдык, маданий, чыгармачылык жана спорттук жактан өнүгүүлөрүнө өбөлгө боло турган университеттин окуу программалары менен бирге эле эле үзгүлтүксүз, дистанттык билим берүү жолдору менен да коом жана ар-түрдүү мекеме-уюмдарга багытталган сертификат ыйгарылган окуу курстарын уюштуруу. Айрыкча коомчулук үчүн конференция, семинар ж.б.у.с. иш-чараларды уюштуруу менен коом жана университеттин ортосунда натыйжалуу байланыштардын түзүлүшү үчүн данакер болуу. Университеттин бүтүрүүчүлөрү жана ошондой эле көмөктөш (кызыктар) тараптар менен болгон кызматташтык мамилелерин мүмкүн болушунча натыйжалуу жана жигердүү деңгээлге жеткирүү. Университеттеги кызматкерлердин квалификацияларын жогорулатууда көмөк көрсөтүү, мотивациялоо жана иш жерине болгон канааттануусун артыруу;

Өмүр бою билим алуу, студенттин жеке өзгөчөлүгүнө багытталуу менен билим берүү жана билим берүүдөгү ийкемдүүлүк.

ИШ-ЧАРАЛАРГА БАЙЛАНЫШТУУ МААЛЫМАТТАР ЖАНА БААЛОЛОР

3. ИШ-ЧАРАЛАРГА БАЙЛАНЫШТУУ МААЛЫМАТТАР ЖАНА БААЛООЛОР

А) Каржы иштери боюнча маалыматтар

1. Бюджетти ишке ашыруунун жыйынтыктары

Стратегиялык өркүндөтүү башкармалыгы тарабынан иштелип чыккан университеттин 2016-жылдагы бюджетти аткаруунун жыйынтыктары жана негизги каржылык таблицаларга байланыштуу түшүндүрмөлөр менен каржы иштеринин жыйынтыктары төмөндөгүдөй түрдө берилген.

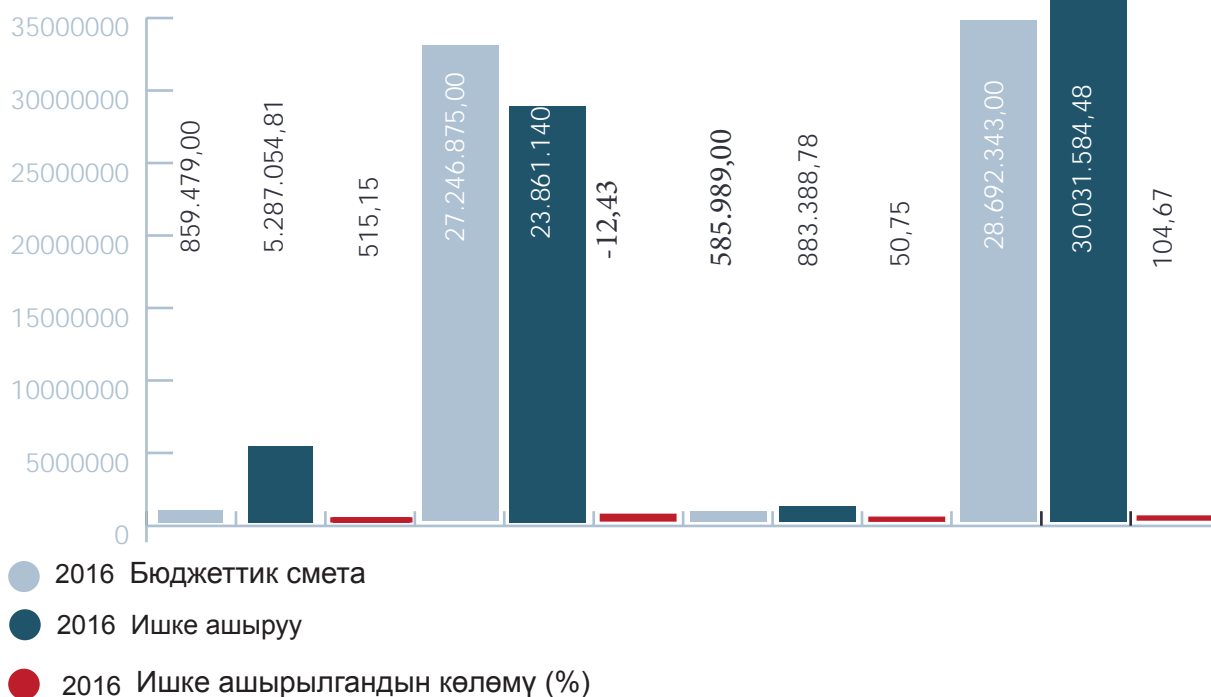
Төмөнкү таблицадагы берилген маалыматтар АКШ доллары менен эсептелди.

1.1. Бюджеттик кирешелер: Университеттин кирешелери: Каржылык кирешелер, алынган гранттар, жардамдар жана башка кирешелер болуп саналат. 2016 2015-жылы киреше жалпысынан 30.031.584,48 \$ АКШ долларын түзүп, 104,67 % ишке ашырылган.

59-таблица. Бюджеттик кирешелер

	2016-ж. Бюджеттик сметасы	Ишке ашыруу	Ишке ашырылгандардын көлөмү (%)
Каржы кирешелери	859.479,00	5.287.054,81	515,15
ТР Өкмөтүнүн кошкон салымы	27.246.875,00	23.861.140,89	-12,43
Башка кирешелер	585.989,00	883.388,78	50,75
Жалпы	28.692.343,00	30.031.584,48	104,67

10-График. Бюджеттик кирешелер

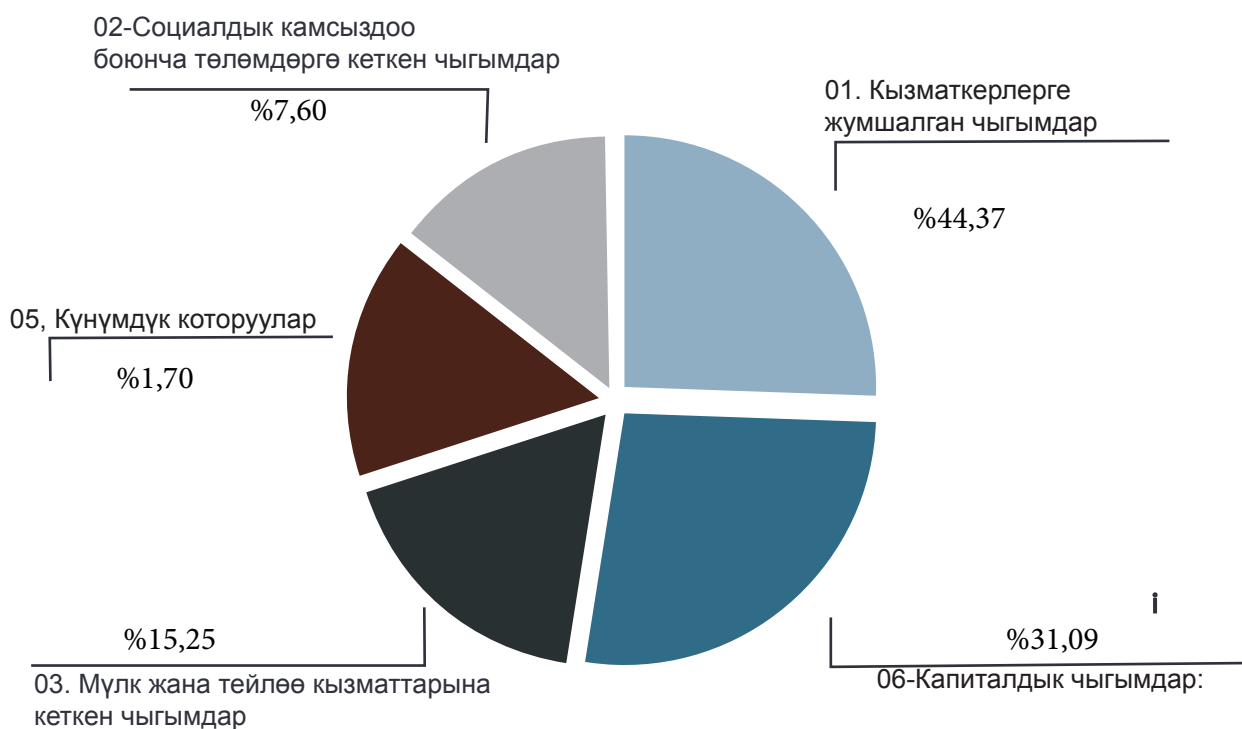

1.2 Бюджеттик чыгымдар: Университеттин чыгымдары 2016-жылы АКШ долларын түзгөн. Бул чыгымдар төмөндөгүдөй бөлүштүрүлдү: 01-Кызматкерлерге жумшалган чыгымдар 96,65, % 02-Социалдык камсыздоо боюнча төлөмдөргө кеткен чыгымдар 101,4 %, 03-Мүлк жана тейлөө кызматтарынын чыгымдары 66,13 %, 05-Күнүмдүк которуулар 57,99 % жана 06-Капиталдык чыгымдар болсо 54,26 % түздү. Ал эми бардыгы болуп 78,52 % түздү. Төмөндөгү таблицанда ишке ашырылган сарптоолордун статьяларына жараша маалымат берилген.

60-таблица. Бюджеттик чыгымдар			
	Бюджеттик ассигнование/ бөлүштүрүү (\$)	Сарптоолор (\$)	Калганы (\$)
01-Кызматкерлерге жумшалган чыгымдар	12.730.992,00	12.304.108,64	426.883,36
02-Социалдык камсыздоо боюнча төлөмдөргө кеткен чыгымдар	2.179.702,00	2.211.090,93	-31.388,93
03-Мүлк жана тейлөө кызматтарына кеткен чыгымдар	4.374.168,00	2.892.605,00	1.481.563,00
05-Күнүмдүк которуулар	486.696,00	282.223,32	204.472,68
06-Капиталдык чыгымдар	8.920.785,00	4.840.489,54	4.080.295,46
Бардыгы	28.692.343,00	22.530.517,43	6.161.825,57

11-График. 2016-жылдагы экономикалык классификацияга карата баштапкы бюджеттик ассигнованиелер

2016-жылы Кыргыз-Түрк “Манас” университетине бөлүнгөн 28.692.343 АКШ долларлык ассигнованиенин 51,97 % же б.а.14.910.694 АКШ доллары–Кызматкерлер үчүн кеткен чыгымдар менен Социалдык камсыздоо боюнча төлөмдөр, 15,25 % (4.374.168 АКШ доллары)-Мүлк жана тейлөө кызматтарынын чыгымдары, 1,70 % (486.696 АКШ доллары)-Күнүмдүк которуулар, 31,09 % (8.920.785 АКШ доллары)-Капиталдык чыгымдар үчүн жумшалган.

2016-жылы Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин бюджетине бөлүнгөн каражаттын көлөмү, бир жыл мурунку бөлүнгөн каражаттын көлөмүнө салыштырмалуу 13,48 % азайган.

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин 2016-жылы баштапкы ассигнование жылдын аягына карата бөлүнгөн бюджеттик каражаттын ичинен 78,52 %, 22.530.517,43 АКШ доллары колдонулган.

01- Кызматкерлер үчүн кеткен чыгымдар: 2016-жылы баштапкы ассигнование 12.730.992 АКШ доллары өлчөмүндө каралган, жылдын декабрь айынын аягына карата бөлүнгөн бюджеттик каражаттын ичинен 12.304.108,64 АКШ доллары колдонулган.

2016-жылы кызматкерлер үчүн кеткен чыгымдар үчүн берилген жалпы ассигнованиенин дээрлик 96,65 % төлөмгө сарпталган.

12-График. 2016 Жылында ай сайын кызматкерлерге жумшалган чыгымдар

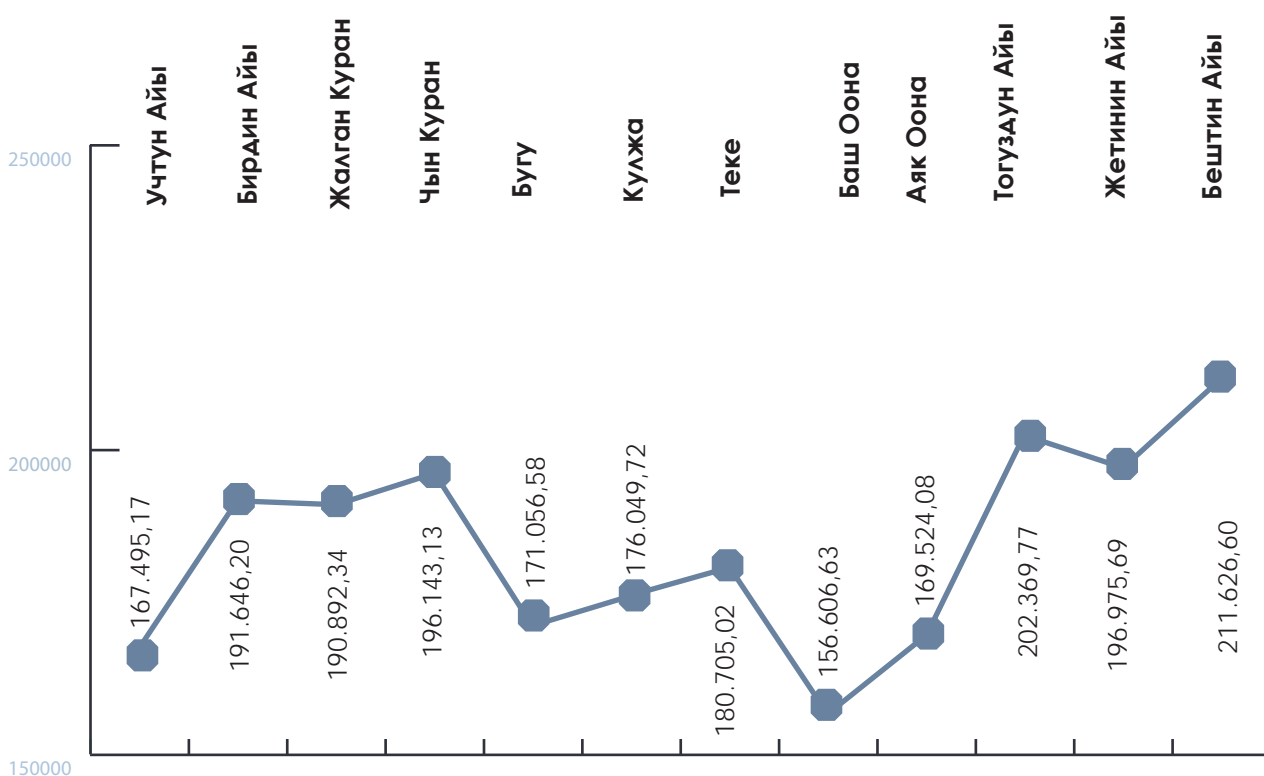

02- Социалдык камсыздоо боюнча төлөмдөргө кеткен чыгымдар: 2016-жылы баштапкы ассигнование 2.179.702 АКШ доллары өлчөмүндө каралган, жылдын декабрь айынын аягына карата бөлүнгөн бюджеттик каражаттын ичинен 2.211.090,93 АКШ доллары колдонулган.

2016-жылы социалдык камсыздоо боюнча төлөмдөр үчүн берилген ассигнованиелердин дээрлик 101,44 % жумшалып, 1,14 % төлөмгө сарпталган.

13-График. 2016 Жылында ай сайын социалдык камсыздоо боюнча төлөмдөргө кеткен чыгымдар

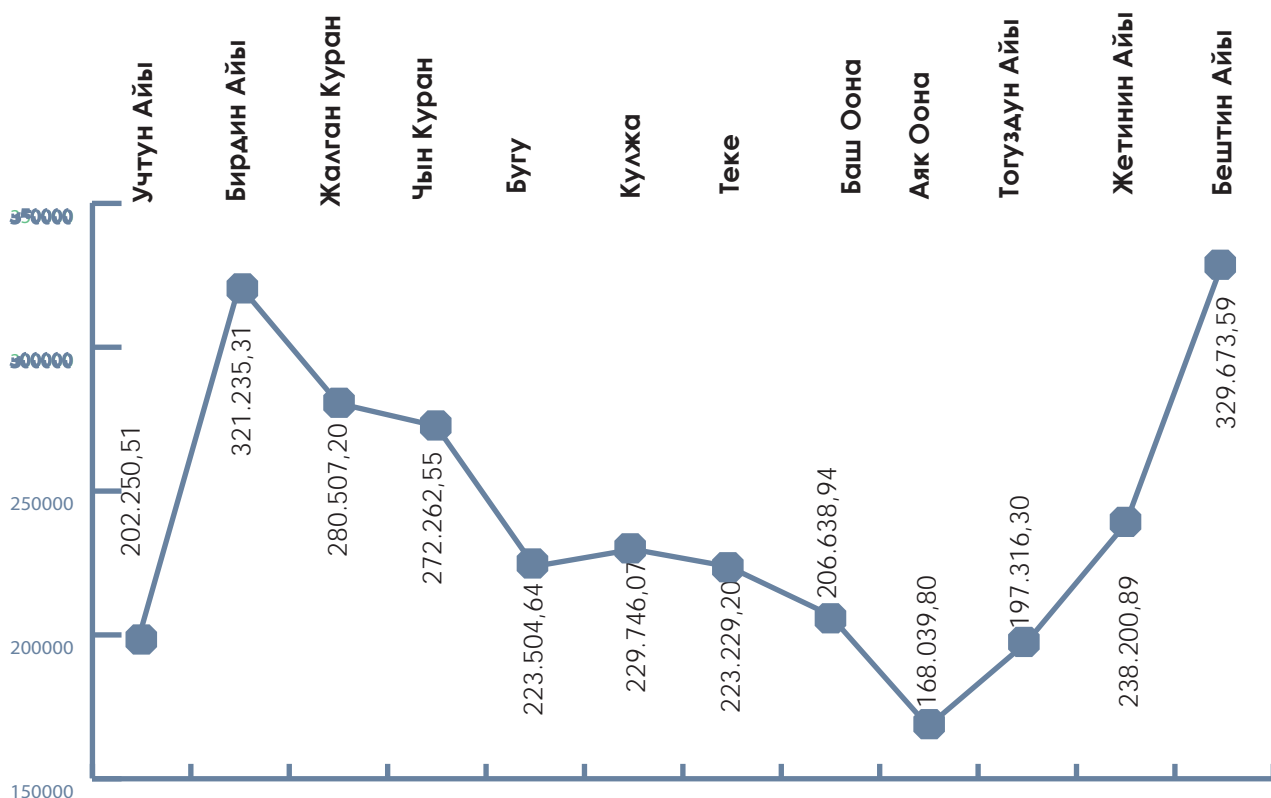

03- Мүлкжана тейлөө кызматтарынын чыгымдары: 2016-жылы баштапкы ассигнование 4.374.168 АКШ доллары өлчөмүндө каралган, 2016-жылдын декабрь айынын аягына карата бөлүнгөн бюджеттик каражаттын 2.892.605 АКШ доллары

колдонулган.

2016-жылы мүлкжана тейлөө кызматтарынын чыгымдарына бөлүнгөн ассигнованиелердин дээрлик 66,13 % колдонулган.

14-График. 2016 Жылында ай сайын мүлк жана тейлөө кызматтарына кеткен чыгымдар

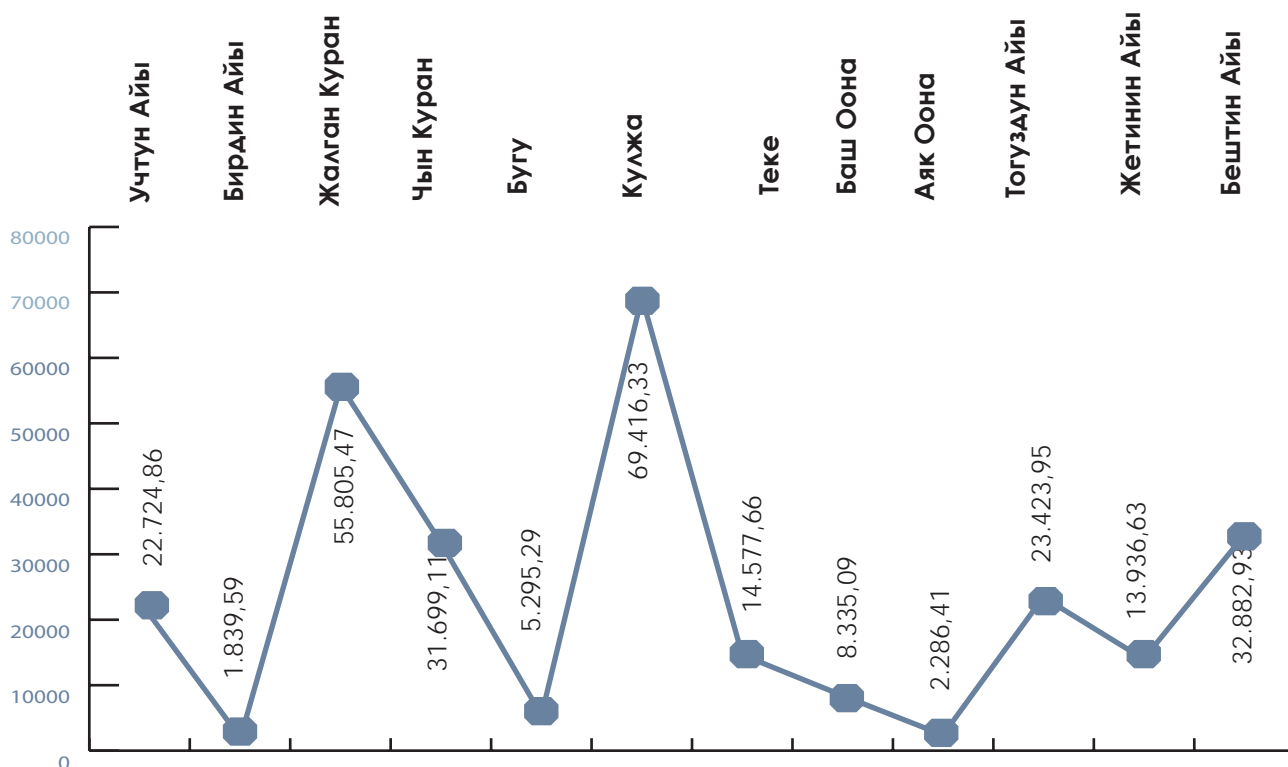

05- Күнүмдүк которуулар: 2016-жылы баштапкы ассигнование 486.696 АКШ доллары өлчөмүндө каралган, 2016-жылдын декабрь айынын аягына карата бөлүнгөн бюджеттик каражаттын ичинен 282.223,32 АКШ доллары жумшалган.

2016-жылы капиталдык чыгымдарга бөлүнгөн жалпы ассигнованиенин дээрлик 57,99 % колдонулган.

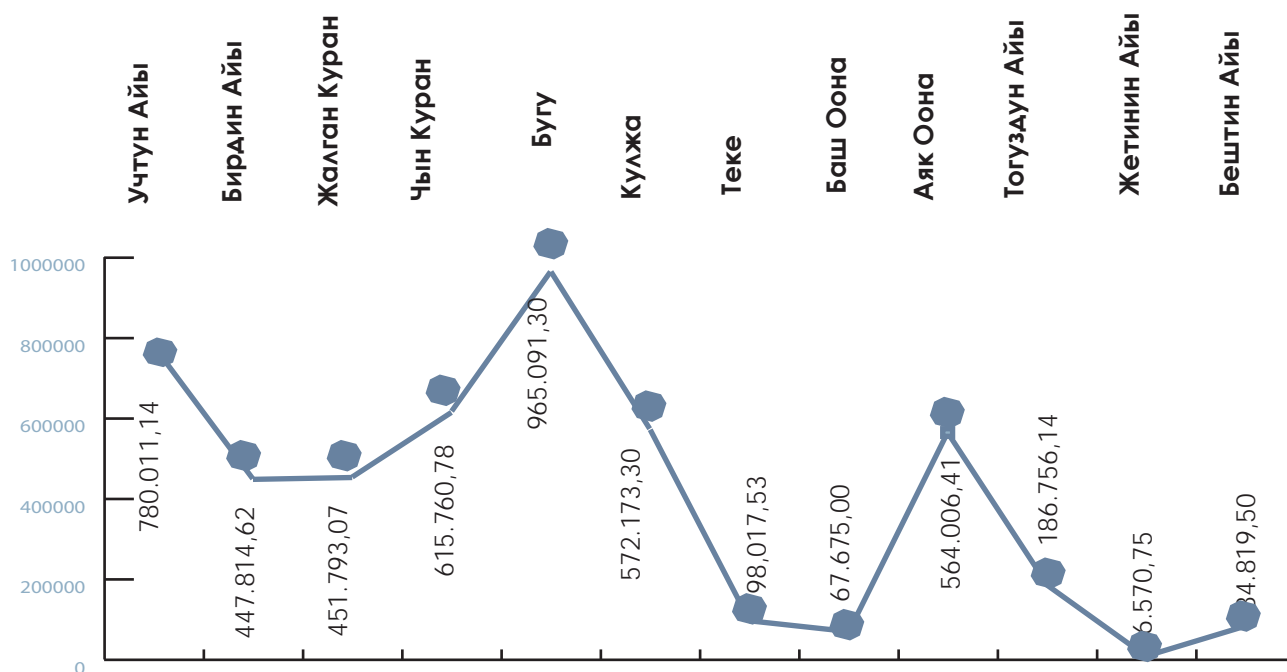
15-График. 2016 Жылында ай сайын күнүмдүк которуулар

06- Капиталдык чыгымдар: 2016-жылы баштапкы ассигнование 8.920.785 АКШ доллары өлчөмүндө каралган, 2016-жылдын декабрь айынын аягына карата бөлүнгөн бюджеттик каражаттын ичинен 4.840.489,54 АКШ доллары жумшалган.

2016-жылы капиталдык чыгымдарга бөлүнгөн жалпы ассигнованиенин дээрлик 54,26 % колдонулган.

16-График. 2016 Жылында ай сайын Капиталдык чыгымдар

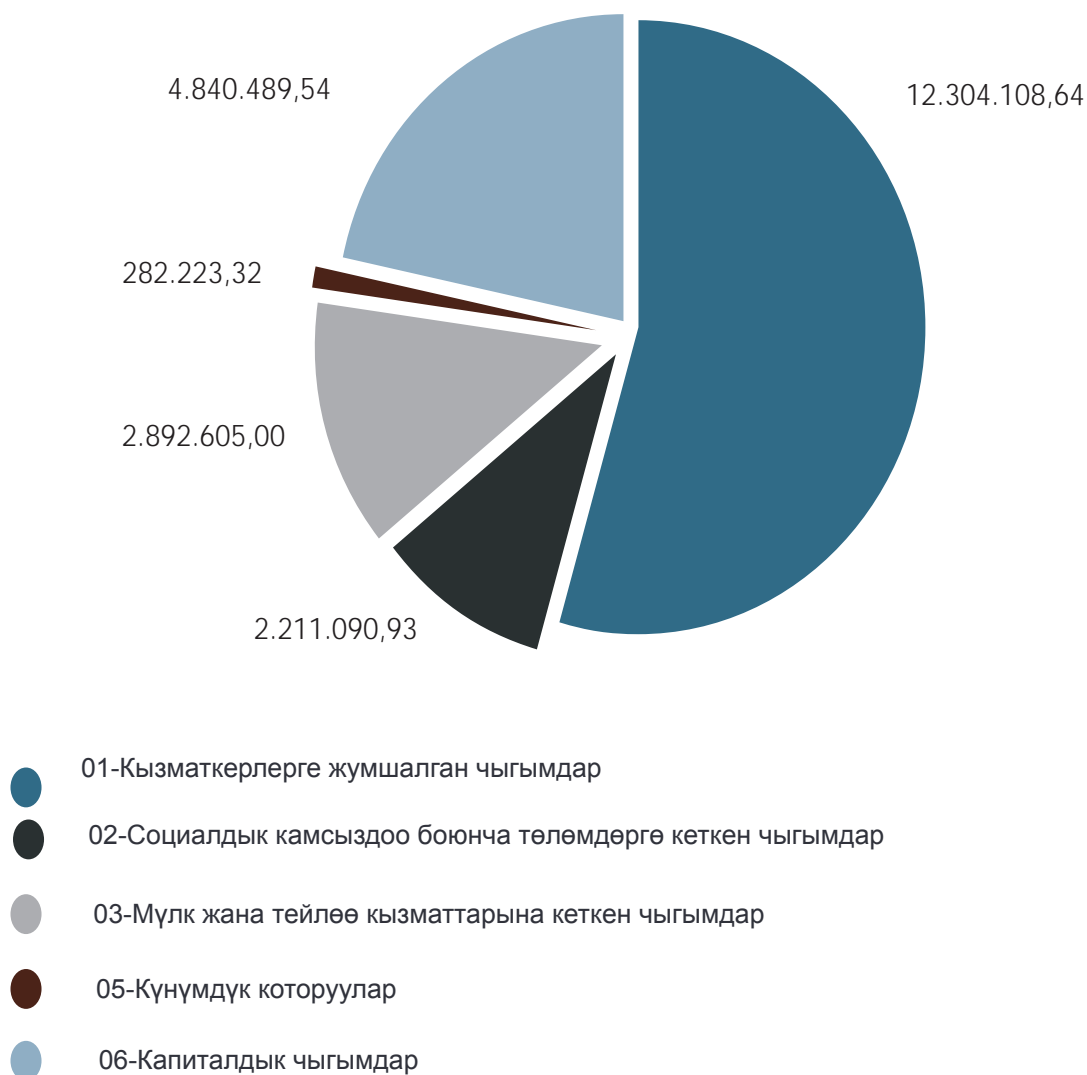

61-таблица. 2016-жылы сарптоолордун бөлүштүрүлүшү

	Сарптоолор
01-Кызматкерлерге жумшалган чыгымдар	12.304.108,64
02-Социалдык камсыздоо боюнча төлөмдөргө кеткен чыгымдар	2.211.090,93
03-Мүлк жана тейлөө кызматтарына кеткен чыгымдар	2.892.605,00
05-Күнүмдүк которуулар	282.223,32
06-Капиталдык чыгымдар	4.840.489,54
Бардыгы	22.530.517,43

17-График. 2016-жылдагы сарптоолордун экономикалык классификацияга карата бөлүштүрүлүшү

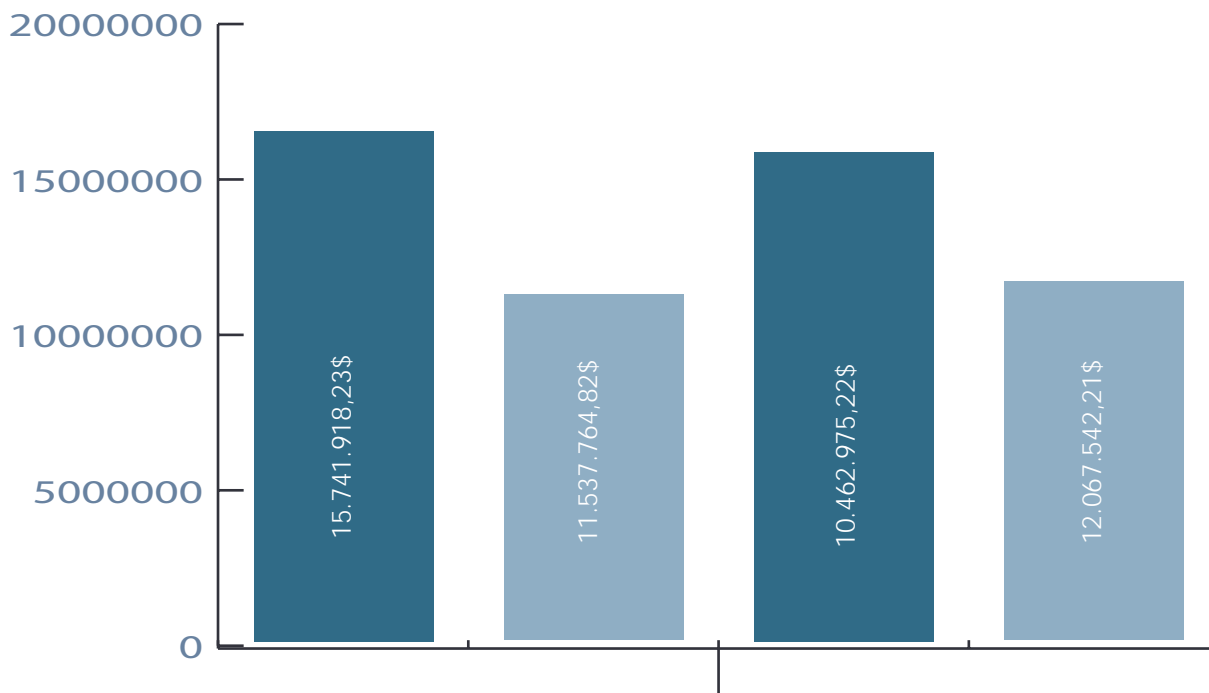

62-таблица. 2016-жылга карата университеттин чыгымдары

	2013-жылы	2014-жылы	2015-жылы	2016-жылы
Жалпы башкаруу кызматтары жана инвестициялар	14.266.921,87	16.435.414,26	15.741.918,23	10.462.975,22
Билим берүү кызматтары	10.641.507,43	11.113.195,89	11.537.764,82	12.067.542,21
Бардыгы	24.908.429,30	27.548.610,15	27.279.683,05	22.530.517,43

18-График. 2015-2016-жж. карата чыгымдардын бөлүштүрүлүшү

- Жалпы башкаруу кызматтары жана инвестициялар
- Билим берүү кызматтары

63-таблица. Чыгымдардын бөлүштүрүлүшү %

	2013-жыл	2014-жыл	2015-жыл	2016-жыл	2016 Үлү
Жалпы башкаруу кызматтары жана инвестициялар	64,73	57,28	59,66	57,71	46,44
Билим берүү кызматтары	35,27	42,72	40,34	42,29	53,56
Бардыгы	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

2. Каржы иштери боюнча берилген негизги таблицаларга карата түшүндүрмөлөр

Кыргыз-Түрк “Манас” университетине 2015-жылы бөлүнгөн 33.162.750 АКШ долларлык бюджеттик ассигнование, 2016-жылы 13,49 % азаюу менен 28.692.343 АКШ долларын түзгөн. Университетке 2016-жылы бөлүнүп берилген 28.692.343 АКШ долларлык бюджеттик ассигнованиенин 94,96 % же б.а 27.246.875 АКШ доллары Түркия Республикасынын Өкмөтүнүн кошо турган салымы болуп, ал эми 5,04 % бөлүгү же б.а. 1.445.468 АКШ доллары болсо, каржылоо же жеке кирешелерден келип түшкөн каражаттар катары пландаштырган.

Университетке 2016-жылы бөлүнүп берилген 28.692.343 АКШ долларын түзгөн баштапкы бюджеттик ассигнованиеси, жылдын аягында 22.530.517,43 АКШ доллары бюджеттик чыгымдарга жумшалган.

64-таблица. 2015-2016-жж. Баштапкы ассигнованиелердин экономикалык классификациялоонун деңгээлине карата бөлүштүрүлүшү

	2013-жыл	2014-жыл	2015-жыл	2016-жыл
01-Кызматкерлерге жумшалган чыгымдар	11.624.608,00	11.652.825,00	11.330.992,00	12.730.992,00
02-Социалдык камсыздоо боюнча төлөмдөргө кеткен чыгымдар	1.909.045,00	1.797.563,00	1.929.702,00	2.179.702,00
03-Мүлк жана тейлөө кызматтарына кеткен чыгымдар	4.903.363,00	4.779.084,00	4.294.168,00	4.374.168,00
05-Күнүмдүк которуулар	451.000,00	568.500,00	486.696,00	486.696,00
06-Капиталдык чыгымдар	11.834.396,00	12.452.816,00	15.121.192,00	8.920.785,00
Бардыгы	30.722.412,00	31.250.788,00	33.162.750,00	28.692.343,00

19-График. 2015-2016-жж. Экономикалык классификация боюнча баштапкы ассигнованиелер

Жылдарга карата университетибизге бөлүнгөн каражаттар менен сарптоолор таблицаларда көрсөтүлгөн.

65 таблица. Жылдарга карата бөлүнгөн бюджеттик каражаттар жана сарптоолор (\$)

Ассигнованиенин түрү	1997-2014		2015		2016	
	Бөлүнгөн каражат	Сарптоо	Бөлүнгөн каражат	Сарптоо	Бөлүнгөн каражат	Сарптоо
Күнүмдүк	151.002.208,00	130.821.229,43	17.554.862,00	16.888.133,89	19.284.862,00	17.407.804,57
Инвестиция	224.851.548,00	90.809.340,34	15.121.192,00	10.074.661,43	8.920.785,00	4.840.489,54
Каражат которуулар	8.792.934,00	3.712.050,56	486.696,00	316.887,73	486.696,00	282.223,32
Резерв	13.112.902,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Бардыгы	397.759.592,00	225.342.620,33	33.162.750,00	27.279.683,05	28.692.343,00	22.530.517,43

66-таблица. 2011-2012-2013-2014-2015-2016-жж. Иш сапарындагы ар бир күн үчүн төлөнүүчү акыларды каттоо

Жыл/Ай	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Жалпы
2012-жылы	276	496	534	753	860	728	613	421	561	947	628	996	7813
2013-жылы	276	427	469	681	771	708	775	445	530	534	709	819	7144
2014-жылы	270	390	486	473	491	667	628	310	382	430	517	739	5783
2015-жылы	159	369	461	645	394	864	642	329	456	540	479	728	6066
2016-жылы	212	332	453	606	551	599	557	352	399	428	687	1194	6370
Жалпы	1193	2014	2403	3158	3067	3566	3215	1857	2328	2879	3020	4476	33176

Университетибизде бардык каржы иштери боюнча Стратегияны өнүктүрүү башкармалыгы иш алып барат. Төлөм тапшырыгы жана Эсеп-кысап бүтүмү сыяктуу төлөм амалдары технологиялык заманбап программалар аркылуу ишке ашырылат. Иш-аракеттер күнүмдүк отчеттор аркылуу көзөмөлдөнүп турат. 2017-жылы sgb.net программалык камсыздоосун колдоно турган, 19 модулдуу Манас университетинин башкаруу маалымат системасын түзгөн, бирдиктүү, заманга ылайык күндөлүк маалыматтарды жана анализдерди алууга мүмкүнчүлүгү болгон, милдеттерди жана иш-аракеттерди пландоо жөндөмдүүлүгүнө ээ электрондук иш-кагаздар менен иштөө программасы да камтылган система аркылуу электрондук университет болуу иш-аракеттерин улантууда.

67-таблица. 2016-жылдагы факультеттердин сарптоолорунун бөлүштүрүлүшү

Факультеттердин аталышы	Күнүмдүк	Каражат которуулар	Капитал	Бөлүмдүн сарптоолорунун суммасы
Инженерия	909.506,14	10.565,06	3.267,74	923.338,94
Гуманитардык	1.954.550,95	48.849,79	5.525,15	2.008.925,89
Экономика жана башкаруу	987.971,12	38.771,57	0,00	1.026.742,69
Теология	502.828,87	5.088,38	371.037,52	878.954,77
Коммуникация	716.442,04	30.215,89	2.606,23	749.264,16
Табигый илимдер	703.468,90	11.288,46	0,00	714.757,36
Айыл-чарба	314.845,91	8.353,70	1.004,17	324.203,78
Ветеринария	593.542,48	1.545,25	0,00	595.087,73
Көркөм өнөр	780.855,75	11.775,26	0,00	792.631,01
БАРДЫГЫ	7.464.012,16	166.453,36	383.440,81	8.013.906,33

68-таблица. 2016-жылдагы жогорку мектеп//кесиптик жогорку мектептеринин сарптоолорунун бөлүштүрүлүшү

Аталышы	Күнүмдүк	Каражат которуулар	Капитал	Бөлүмдүн сарптоолорунун суммасы
Туризм жана мейманкана иштетүү жогорку мектеби	331.683,30	17.885,12	0,00	349.568,42
Чет тилдер жогорку мектеби	2.421.734,91	20.452,56	0,00	2.442.187,47
Дене тарбия жана спорт жогорку мектеби	508.561,39	3.460,51	4.304,94	516.326,84
Кесиптик жогорку мектеп	494.021,69	6.567,07	4.968,31	505.557,07
БАРДЫГЫ	3.756.001,29	48.365,26	9.273,25	3.813.639,80

69-таблица. 2016-жылдагы институттардын сарптоолорунун бөлүштүрүлүшү

Аталышы	Күнүмдүк	Каражат которуулар	Капитал	Бөлүмдүн сарптоолорунун суммасы
Табигый илимдер	28.227,36	10.958,95	0,00	39.186,31
Коомдук илимдер	65.626,73	27.900,00	0,00	93.526,73
БАРДЫГЫ	93.854,09	38.858,95	0,00	132.713,04

Борборлордун сарптоолорунун 63,22 % СТЖБ, 20,81 % ОАИБ, 15,91 % болсо Түрк Цивилизациясын изилдөө борборуна таандык

Институттардын сарптоолору, Коомдук илимдер институту 70,47 %, ал эми Табигый илимдер институту болсо 29,53 % түзгөн.

**Факультеттердин сарптоолору боюнча
1-орунга 25,07 % Гуманитардык факультет,
2-орунга 12,81 % Экономика жана башкаруу
факультети, 3-орунга болсо 11,52 %
Инженерия факультети.ээ болду.**

70-таблица. 2016-жылдагы илимий борборлордун сарптоолорунун бөлүштүрүлүшү

Аталышы	Күнүмдүк	Каражат которуулар	Капитал	Бөлүмдүн сарптоолорунун суммасы
Түрк цивилизациясын изилдөө борбору	17.138,26	0,00	0,00	17.138,26
Манас-СТЖБ	67.823,43	0,00	0,00	67.823,43
Орто Азия изилдөө борбору	22.321,35	0,00	0,00	22.321,35
БАРДЫГЫ	107.283,04	0,00	0,00	107.283,04

71-таблица. 2016-жылдагы административдик түзүлүштөрдүн сарптоолорунун бөлүштүрүлүшү

Аталышы	Күнүмдүк	Каражат которуулар	Капитал	Бөлүмдүн сарптоолорунун суммасы
Ректорлуктун катчылыгы	809.332,70	28.545,75	6.922,10	844.800,55
Баш катчылык	279.004,52	0,00	0,00	279.004,52
Студенттик иштер башкармалыгы	155.063,09	0,00	395,35	155.458,44
Кадрлар башкармалыгы	152.047,16	0,00	628,20	152.675,36
Стратегияны өркүндөтүү башкармалыгы	319.113,15	0,00	111,88	319.225,03
Административдик-чарбалык иштерди камсыздоо башкармалыгы	1.379.595,35	0,00	20.532,04	1.400.127,39
Китепкана жана иш-кагаздар башкармалыгы	176.799,66	0,00	10.000,00	186.799,66
Ден соолук, маданият жана спорт башкармалыгы	1.062.458,58	0,00	261,84	1.062.720,42
Курулуш иштери башкармалыгы	1.086.043,12	0,00	4.315.082,31	5.401.125,43
Анкара байланыш бюросу	270.133,50	0,00	0,00	270.133,50
Маалыматтык технологиялар системасы башкармалыгы	297.063,16	0,00	93.841,76	390.904,92
БАРДЫГЫ	5.986.653,99	28.545,75	4.447.775,48	10.462.975,22

Жогорку мектеп/Кесиптик жогорку мектептердин сарптоолору боюнча 1-орунга 64,04 % Чет тилдер жогорку мектеби, 2-орунга 13,54 % Дене тарбия жана спорт жогорку мектеби, 3-орунга болсо 13,26 % Кесиптик жогорку мектеп ээ болгон.

72-таблица. Өткөн жылдарда башталып, азыркы учурда ишке ашырылып жаткан инвестициялык долбоорлор (Курулуш иштери башкармалыгы)

Долбоордун аталышы	Башталган күнү	Бюджети	Ишке ашкан пайызы	План боюнча аяктай турган күнү
Билим берүү жана илимий-изилдөө комплексине электр өткөрүү жана жылуулук системасын орнотуу	01.12.2016	942.000,00 ABD Doları	23%	31.04.2017
Спорт комплексинин кошумча объектилери, унаа токтотуучу жай жана оңдоп-түзөтүү иштери	01.06.2014	1.533.884,13 ABD Doları	80%	30.06.2017
Теология факультети	03.04.2012	-	99%	31.03.2017

73-таблица. 2016-жылы аяктаган инвестициялык долбоорлор (Курулуш иштери башкармалыгы)

Долбоордун аты	Башталган күнү	Бюджети(\$)	Аяктаган күнү
Билим берүү жана илимий-изилдөө комплекси	17.02.2012	32.905.828,00 ABD Doları	21.10.2016

В) Иштин натыйжалуулугу (перформанс) тууралуу маалыматтар

1.1.1.1. Иш-чаралар боюнча маалыматтар

Университеттин кызматкерлерине берилген сыйлыктар төмөнкү таблицада көрсөтүлгөн.

Университет Кыргызстанда жана жалпы Түрк дүйнөсүндө билим жаатында эл аралык марка болуп, эл аралык деңгээлдеги абройлуу жана белгилүү университет болуу үчүн улуттук жана эл аралык деңгээлде илимий иш-чараларды өнүктүрүп, илимий эмгектердин жарыяланышын колдоого алып, окуу жайыбызда көп дисциплиндүү же тематикалык улуттук же эл аралык деңгээлде илимий жыйындар өткөрүлүп келет. Бир тараптан университеттин окутуучулары башка уюм жана мекемелер тарабынан уюштурулган илимий жыйындарга, форум, жармаңке жана көргөзмөлөргө катышуусу үчүн көмөк көрсөтүлүп, мотивация берилип келет. Натыйжада акыркы үч жылдын ичинде 810 окутуучу чет мамлекетерге барып келишкен.

Иш-чаранын түрү	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016
Симпозиум жана конгресс	29	8	10	53
Конференция жана семинар	140	275	71	235
Панель	12	20	1	16
Көргөзмө	6	16	2	7
Долбоор	42	44	22	59
Эл аралык публикациялар	233	467	88	219
Индексүү басылмалар (SCI-Expanded, SSCI, ANIC же болбосо тармактык индекстер)	68	212	31	104
Улуттук публикациялар	163	297	91	215
Эл аралык деңгээлдеги баяндамалар	53	258	95	224
Улуттук деңгээлдеги баяндамалар	82	153	29	79
Китеп	39	77	13	33
ЖАЛПЫ	867	1.827	453	1.244

Түрк Кеңешинин Түрк тилдүү мамлекеттердин университеттеринин ассоциациясынын экинчи жалпы жыйыны, ошол мезгилде төрагалык кылган Ататүрк университетинин уюштуруусунда 2016-жылдын 12-апрелинде Эрзурум шаарында өткөрүлдү. Жыйында Түрк Академиясынын менен Ассоциациянын ортосунда кызматташтыктын бекем болушу өтө маанилүү экендиги баса белгиленди. Жыйындын модератору Түрк Кеңешинин Баш катчысы толук жана ыйгарым укуктуу элчи Рамиль Хасанов өз сөзүндө беш түрк тилдүү мамлекеттин

эгемендүүлүгүнүн 25 жылдыгы менен куттуктады

Кавказ университеттеринин ассоциациясы (түркчө: KÜNİB) кезектеги VI конгресси Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин уюштуруусунда өткөрүлдү. 2016-жылдын 20-май күнү ачылыш аземине ТР Жогорку билим берүү комитетинин төрагасы проф., докт. Йекта Сарач, ТР Бишкектеги толук жана ыйгарым укуктуу элчиси Метин Кылыч, Украинанын Бишкектеги

толук жана ыйгарымдуу элчиси Николай Дорошенко, Азербайжандын элчилигинин өкүлдөрү, ТР Жогорку билим берүү комитетинин өкүлдөрү, КТМУнин Ректору, проф., докт. Себахаттин Балжы, 1. Проректор проф., докт. Асылбек Кулмырзаев, Кавказ университеттеринин ассоциациясынын төрагасы, Ардахан университетинин Ректору, проф. докт. Рамазан Коркмаз, Ассоциацияга мүчө университеттердин ректорлору жана башка меймандар, ММК өкүлдөрү

катышты. Проф., докт. Йекта Сарач өз сөзүндө дүйнөдөгү мамлекеттер менен жогорку билим берүү мекемелеринин ортосундагы эл аралык байланыштардын саны күн санап көбөйүп жаткандыгын, бул Ассоциациянын түзүлүшүнүн да себеби ушул сыяктуу зарылчылыктан келип чыккандыгын божомолдоп, Ассоциациянын түзүлүшүнө салым кошкондорго терең ыраазычылыгын билдирди.

Кыргызстанга расмий сапары менен келген Ислам кызматташтык уюмунун Баш катчысы Ияд бин Амин Мадани, Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин Ректору, проф., докт. Себахаттин Балжынын чакыруусу менен 2016-жылдын 3-май күнү окуу жайга келип, манастыктар менен жолугушту. Ректор, проф., докт. Себахаттин Балжы мемандарды кабыл алды. Андан соң Мадани менен чогуу келген делегациянын түзүмүндө кыргыз жана түрк дипломаттарынын, бийлик өкүлдөрүнүн катышуусу менен болуп өткөн жыйында Ияд бин Амин Мадани Ислам кызматташтык уюму тууралуу маалымат берди.

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин демилгеси менен 2016-жылдын 29-апрель күнү Борбордук Азия жана коңшу мамлекеттерди камтыган 5 өлкөдөн 29 университет менен Борбордук Азия университеттеринин ассоциациясы түзүлдү. Бул Ассоциациянын максаты, университет, жогорку билим берүү окуу жайлары жана булар менен байланышта болгон уюм жана мекемелер

менен кызматташтыктарды арттыруу, интернационалдашууну колдоо, академиялык жана студенттик мобилдүүлүктү камсыздоо, орток дипломдук, окуу программаларын иштеп чыгуу, кредит которуу системасында бирдиктүү иш-аракеттерди алып баруу, сапат кепилдик системасын түзүп, акредитация механизмдеринин үсүтүндө

иштөө, Ассоциацияга мүчө университеттердин күчтүүлүк кылган тармактарын эске алып, региондун өнүгүшүнө салым кошо турган долбоорлорду иштеп чыгуу болуп аныкталды. Борбордук Азия университеттеринин ассоциациясынын төрагалыгына КТМУнун Ректору, проф., докт. Себахаттин Балжы,

Ассоциациянын Аткаруу комитети менен чогуу 3 жылга шайланды.

75-таблица. Илимий долбоорлор

№	Долбоордун аты	Аткаруучу	Факультети
1	Батыш тилдери бөлүмү/Гуманитардык факультет	Батыш тилдери бөлүмү/ Гуманитардык факультет	Гуманитардык факультет
2	Педагогика бөлүмү	Педагогика бөлүмү	Гуманитардык факультет
3	Педагогика бөлүмү	Педагогика бөлүмү	Гуманитардык факультет
4	Педагогика бөлүмү	Педагогика бөлүмү	Гуманитардык факультет
5	Философия бөлүмү	Философия бөлүмү	Гуманитардык факультет
6	Философия бөлүмү	Философия бөлүмү	Гуманитардык факультет
7	Синхрондук котормо бөлүмү	Синхрондук котормо бөлүмү	Гуманитардык факультет
8	Синхрондук котормо бөлүмү	Синхрондук котормо бөлүмү	Гуманитардык факультет
9	Синхрондук котормо бөлүмү	Синхрондук котормо бөлүмү	Гуманитардык факультет
10	Синхрондук котормо бөлүмү	Синхрондук котормо бөлүмү	Гуманитардык факультет
11	Синхрондук котормо бөлүмү	Синхрондук котормо бөлүмү	Гуманитардык факультет
12	Тарых бөлүмү	Тарых бөлүмү	Гуманитардык факультет
13	Тарых бөлүмү	Тарых бөлүмү	Гуманитардык факультет
14	Тарых бөлүмү	Тарых бөлүмү	Гуманитардык факультет
15	Тарых бөлүмү	Тарых бөлүмү	Гуманитардык факультет
16	Социология бөлүмү	Социология бөлүмү	Гуманитардык факультет
17	Социология бөлүмү	Социология бөлүмү	Гуманитардык факультет
18	Түркология бөлүмү	Түркология бөлүмү	Гуманитардык факультет
19	Түркология бөлүмү	Түркология бөлүмү	Гуманитардык факультет
20	Түркология бөлүмү	Түркология бөлүмү	Гуманитардык факультет
21	Азыркы турк адабиятынын тандалма ангемелери	Түркология бөлүмү	Гуманитардык факультет
22	Чынгыз Айтматов - Маектер / Макалалар I	Түркология бөлүмү	Гуманитардык факультет
23	Саймалы -Таш петроглифтери	Түркология бөлүмү	Гуманитардык факультет

24	Кыргызстандагы саламаттык сактоо системасынын экономикалык анализи	Экономика бөлүмү	Экономика ж-на башкаруу факультети
25	«Эл аралык мелдештерде Кыргызстандын намысын коргогон жогорку даражадагы улуттук спортчулардын ишке жөндөмдүүлүктөрүнө анализ жүргүзүү»	Канат Джанузаков (Координатор) Билал Демирхан (Аткаруучу) Дене тарбия жана спорт жогорку мектеби машыктыруучуларды даярдоо бөлүмү	Дене тарбия жана спорт жогорку мектеби
26	Кыргызстанда дии билимдин булактары жана диндарлашунун мунезу	Проф., докт Суат Жебежи	Теология факультети
27	II-Эл аралык кочмондор оюну.	КТМУ	Коммуникация факультети
28	Жаныбар майларынын реологиялык жана теплофизикалык касиеттерин изилдөө	Dr. Smanalieva J, Prof. Dr. Senge DAAD - German Academic Exchange Service, Germany, October- November 2011	Коммуникация факультети
29	Өзгөн күрүчү менен байытылган "Биолакттын" химиялык, реологиялык жана органолептикалык касиеттерин изилдөө	Dr. Smanalieva J, Prof. Dr. Windhab, ESKAS, Switzerland, September, 2013- July, 2014	Инженердик факультет
30	Тамак-аш илимдери: регионалдык жана эл аралык изилдөөлөрдүн преспективалары	Dr. Smanalieva J, Jana Dummer, DAAD - German Academic Exchange Service, Germany, 2014	Инженердик факультет
31	Азык-түлүк өндүрүшүнүн туруктуу өнүгүүсү үчүн тамак-аш илими	Dr. Smanalieva J, Ann-Katrin Braunnmiller, DAAD - German Academic Exchange Service, Germany, 2015	Инженердик факультет
32	Кыргыз бал сортторунун касиеттерин изилдөө (ana dili)	Проф. Др Али Осман Солак, Др. Жамиля Сманалиева, КТМУ, 2015-2017	Инженердик факультет
33	Ун өндүрүү технологиялык тизиминин кээ бир микробиологиялык коркунучтарын изилдөө	Др. Айдайкан касымкунова, КТМУ, 2016-2017	Инженердик факультет
34	Электрондук мурунду эт жана балдын сапатын аныктоодо колдонуу	Prof. Dr. Lemmer, Prof. Dr. A. Kulmyrzaev, Prof. Dr. C. Ilıcali, Dr. Smanalieva J. DFG - German Research Foundation, 2015	Инженердик факультет
35	Кыргыз Республикасынын билим берүү мекемелеринде колдонуу үчүн заманбап маалымат технологияларынын (мобилдик, булут ж.б.), программалык жана электрондук каражаттарын изилдөө	КР Билим берүү жана илим министрлиги. Улан Бримкулов, Чынара Жумабаева, Касым Барктабасов	Инженердик факультет
36	Борбор Азия илим жана билим тармагы. Дистанттык билим берүү. (2016-2019) CAREN Европа биримдиги тарабынан колдоого алынып келет	Карен, Крена - Проф.Др. У. Бримкулов, Проф.Др. Ж. Ылыжалы, Доц.Др. Р. Султанов, Др. З. Казакбаева	Инженердик факультет
37	Кыргызча-түркчө сөздүк	КТМУ, Доц.Др. Бакыт Шаршембайев	Инженердик факультет
38	Гулзура Жумаканованын түркчө-кыргызча сөздүгүнүн аннотацияланган маалымат базасы	Кадыр Момуналиев	Инженердик факультет
39	Аудио-видео файлдарды кысуу жолу менен жөнөкөй платформалардын негизинде дистанциондук билим берүү системасын иштеп чыгуу	КТМУ, Доц.Др. Райымбек Султанов	Инженердик факультет
40	Күмүштүн жана жездин биологиялык активдүү нанобөлүкчөлөрүн синтездөө (кыргыз тилинде)	КР Билим берүү жана илим министрлиги, Доц.М.А.Др. Эмил Омурзак уулу	Инженердик факультет
41	Биологиялык активдүү күмүштүн жана жездин нанобөлүкчөлөрүн синтездөө (кыргыз тилинде)	КР Билим берүү жана илим министрлиги, Доц.М.А.Др. Эмил Омурзак уулу	Инженердик факультет
42	Кыргызстандын табигый жаңгак түрлөрүнүн арасынан эң мыкты сортунун тандалып алынышы жана алардын касиеттеринин аныкталышы	КТМУ, Проф. Др Али Осман Солак	Инженердик факультет

43	Билим берүү системаларынын өнүгүшү. Билим берүү стандарттарын даярдаган адис	Азиатский бнак развития (АБР). Доцент, К. Сартова	Инженердик факультет
44	Кыргызстандагы өсүмдүктөрдүн калдыктарынын комплекстүү түрдө кайра иштелип чыгуусу	КР Билим берүү жана илим министрлиги Доцент, К. Сартова	Инженердик факультет
45	“Кыргыздардагы салтту ветеринардык врачтардын дарылоо ыкмаларынын изилдениши”. Кыргыз-Түрк Манас Университети.	Түлөбаев А. З, Иманбердиева. И.А, Сефергил. Ш, Кадыралиева.Н, Табалдиева. Е.	Инженердик факультет
46	Кыргызстандын Бишкек чөйрөсүндө коргоого алынган иттердин гениталдык ооруларын гинекологиялык жана патологиялык ыкмалар менен изилдөө.	Оруч. Е. Кескин. А. Кысадере. И. Жумаканова. З. Кадыралиева.Н,	Ветеринария Факултети
47	Кыргызстанба багылган кой түрлөрүнүн көбөйүү өзгөчөлүктөрү негизинде таасир берүүчү ген бөлүкчөлөрүн изилдөө.	Кескин. А, Өнер. Й, Кысадере. И.	Ветеринария Факултети
48	Кыргызстан Бишкек өрөөнүндө Конкор (Тоскоолдук) аттардын жарышка чейинки жана жарыштан кийинки кээ бир гематологиялык, биохимиялык анализдер менен АНАЕ ыкмасы менен мурун экзофолиясиондорун салыштырмалуу изилдөө.	Оруч. Е, Кысадере. И. Кадыралиева. Н.	Ветеринария Факултети
49	Кыргызстанды эл аралык жарыштарга катышкан улуттук кураманын спортчуларынын перформанс анализдери.	Гүзелбектеш. Х жана Кысадере. И.	Ветеринария Факултети
50	Кыргыз балынын курамын аныктоо	Проф. Др Али Осман Солак	Ветеринария Факултети
51	Убакытка карата гармоникалык өзгөргөн күчтөрдүн таасири астындагы чыңалуу жана катуу жер үстүнө орнотулган плиталарды чектөөнү элементтер методу менен анализдөө	Доц. Др. Элман Хазар	Табигый илимдер факультети
52	Кыргызстандагы табигый жангак популяциясынын арасынан жогорку касиеттеги жангак сортторун тандоо жана аларды мөмө (маңыз) катары касиеттерин белгилөө	Проф. Др Али Осман Солак	Табигый илимдер факультети
53	Ийкемдүү конус метрикалык мейкиндиктерге киришүү	Доц. Др. Дагыстан Шимшек	Табигый илимдер факультети
54	Алгебралык көп мүчөлөрдүн бардык комплекстүү тегиздиктерде өзүн алып жүрүүсү	Проф. Др Фахреттин Абдуллаев	Табигый илимдер факультети
55	“Данектүү культуралардын бактериалдык рак илдет козгогучун биохимиялык жана молекулярдык ыкмалар менен характеристикалоо жана биологиялык курөшүү чараларын иштеп чыгуу”	Проф. Др. Тинатин Дөөлөткелдиева	Табигый илимдер факультети
56	“Фермер фермерге”	Проф. Др. Тинатин Дөөлөткелдиева	Айыл чарба факультети
57	“Бакча жана талаа өсүмдүктөрүнүн котур, монилиоиз жана күйүк илдеттерине каршы биофунгицид жана антибактериалдык каражаттарды иштеп чыгуу”	Проф. Др. Тинатин Дөөлөткелдиева	Айыл чарба факультети
58	“Фосфорорганикалык кошулмалар менен булганган талааларда топурак микроорганизмдеринин жардамы менен биоремедиациялоо”	Докт. Махабат Коңурбаева	Айыл чарба факультети
59	“Жашылчаларды сактоо учурунда чирүү илдеттерине каршы биофунгициддерди иштеп чыгуу”	Докт. Сайкал Бобушева	Айыл чарба факультети
60	“Нано бөлүкчөлөрдүн биологиялык активдүүлүгүн турдүү ыкмалар менен аныктоо жана өзгөчөлүктөрүн изилдөө”	Проф. Др. Тинатин Дөөлөткелдиева	Айыл чарба факультети
61	“Карантиндик өсүмдүк илдеттерин аныктоо”	Проф. Др. Тинатин Дөөлөткелдиева	Айыл чарба факультети

**МЕКЕМЕНИН МҮМКҮНЧҮЛҮКТӨРҮНҮН ЖАНА
ЖӨНДӨМДҮҮЛҮКТӨРҮНҮН БААЛАНЫШЫ**

4. МЕКЕМЕНИН МҮМКҮНЧҮЛҮКТӨРҮНҮН ЖАНА ЖӨНДӨМДҮҮЛҮКТӨРҮНҮН БААЛАНЫШЫ

• Күчтүү тараптар

- Студенттик кампус;
- Мыкты материалдык-техникалык база;
- Студенттерге көрсөтүлгөн кызмат;
- Кыргызстанда эң мыкты китепкана кызматын көрсөтүү, жогорку деңгээлде жүргүзүлгөн жана уюштурулган иш кагаздар;
- Акысыз билим берүү жана студенттерге көрсөтүлгөн материалдык салым;
- Каржы жана эсеп-кысап иштеринин мобилдүүлүгү;
- Инструкция жана жоборордун тактыгы;
- Биргелешип башкаруу жана ачыктык;
- Кыргызстан жана Түркия тарабынан биргелешип түзүлгөн орток университет жана административдик, каржылык жактан көз карандысыздык;
- Эл аралык деңгээлде сапаттуу жумушчу күчү;
- Болонья процессине шайкештик;
- Көп багыттагы билим берүү программалары;
- Университеттин дипломдору мыйзам чегинде жарамдуу болушу;
- ЖОЖдан кийинки билим берүү программаларында берилген стипендия;
- Түрк дүйнөсү жана башка мамлекеттерден студент кабыл алуу мүмкүнчүлүгү;
- Коомдук жана маданий иш-чаралар;
- Аралыктан (дистанттык) билим берүү;
- Илим изилдөө иштерин менен тажрыйба жүргүзүү мүмкүнчүлүктөрү;
- Заманбап спорт комплекси;
- Дайыма басылып турган илимий журналдар;
- Академиялык, коомдук, жеке менчик мекеме жана уюмдар о.э. өкмөттүк эмес уюмдар менен түзүлгөн келишимдер.

Алсыз тараптар

- Эл аралык деңгээлдеги илим изилдөө жана тажрыйба жүргүзүү мүмкүнчүлүгүн эффективдүү колдоно албашы;
- Эки өлкөнүн мыйзамдарындагы айырмачлыктардан улам университеттин иш алып баруусундагы көйгөйлөр;
- Университеттин Башкаруу кеңеши жана Окумуштуулар кеңешине мүчө дайындоо

системасы жана кызмат мөөнөтүнүн аныкталбагандыгы;

- Академиялык жана административдик бөлүмдөрдүн сапат боюнча максаттардын жетишээрлик деңгээлде аныкталбагандыгы;
- Сапат аң сезиминин талапка жооп бербешти;
- Жүгүртмө каражат жана фонд иштетүү болбогондугу;
- Теңдер жана сатып алуу иш-чараларындагы көйгөйлөр;
- Туруктуу кызматкерлердин наам жана сан жактан жетишээрлик деңгээлде болбогондугунан улам кызматкерлерге бөлүштүрүлгөн иштердин тең салмактуу эместиги;
- Иш кагаздарын үч тилде жүргүзүүнүн кыйынчылыгы;
- Лекцияларда колдонулган жабдуу жана шаймандардын эффективдүү жана натыйжалуу колдонулбашы;
- Социалдык камсыздоонун начарлыгы;
- Академиялык кызматкерлердин келишиминин (1 жылдык) кыска мөөнөтү;
- Административдик кызматкерлерди жогорулатуу системасынын начарлыгы;
- Көз карандысыз билим берүү программаларын иштеп чыгуудагы кыйынчылыктар;
- Лекциялык китептерди жана мезгилдүү басылмаларды алуудагы кыйынчылыктар;
- ЖОЖдан кийинки билим берүү институттарында студент санынын аздыгы;
- Университеттин илим изилдөө борборлорунун инфраструктура жана штат боюнча начарлыгы;
- Билим берүү жана маданий мамиле түзүүдөгү көйгөйлөр;
- Илимдин доктору дипломдорунун Кыргызстанда нострификациядан өткөрүү (эквиваленттүүлүгүн тастыктоо) кыйынчылыгы;

Мүмкүнчүлүктөр

- Улуттук жана эл аралык деңгээлдеги академиялык, коомдук, жеке менчик, өкмөттүк эмес мекемелер жана уюмдар менен туруктуу;
- кызматташтыктардын туруктуулугу;
- Алмашуу программалары;
- Кыргызстандын Жогорку билим берүү системасын дүйнөлүк билим берүү системасына интеграциялоо иш-чаралары;
- Жогорку сапатка ээ бүтүрүүчүлөргө болгон муктаждыктын үзгүлтүксүз түрдө өсүүсү;
- Кыргызстандын табигый потенциалы жана эң алдыңкы орундагы тармактары;
- Университеттин бүтүрүүчүлөрүнүн жардамынан пайдалануу;

- Кыргызстанда тил үйрөнүү мүмкүнчүлүгү;
- Региондо ар түрдүү улут жана маданиятка ээ болгон мамлекет катары коомдук илимдер үчүн изилдөө чөйрөсү болуп бере алат;
- Орто Азия чөлкөмүндө эл аралык долбоорлорду жүргүзүү потенциалы;
- Университеттин бүтүрүүчүлөрүнүн иш табуу мүмкүнчүлүктөрү;
- Өлкөнүн ичинде жана чет мамлекеттерде өндүрүштүк практикадан өтүү мүмкүнчүлүктөрү;
- Улуттук жана эл аралык мекемелердин билим берүү жана илим изилдөө багытында кеңеш берүү кызматына муктаждыкты камсыздоо;
- Түрк дүйнөсү жана цивилизациясы боюнча илим изилдөө иш-чараларынын борбору болуу.

Кооптуу жагдайлар

- Жогорку билим берүү иш-чараларын уюштуруудагы белгисиздиктер;
- Жалпы орто билим берүү сапатынын күндөн-күнгө начарлашы;
- Кыргызстан, Түркия жана башка мамлекеттерден окутуучуларды жумушка алуудагы кыйынчылыктар;
- Тез арада өнүгүп жаткан технологияларга шайкеш келүүдөгү кыйынчылыктар;
- Кыргызстандын мыйзамдарына ылайык товар сатып алуу, өндүрүш, кызмат көрсөтүүлөрдөн пайдаланууда келип чыккан кыйынчылыктар;
- Саламаттыкты сактоо тармагындагы кыйынчылыктар;
- Юриспруденция тармагындагы айырмачылыктар;
- Виза алуудагы кыйынчылыктар;
- Дүйнөдө болуп турган саясий, экономикалык жана коомдук өнүгүү жана өзгөрүүлөр.

МЕКЕМЕДЕ ИЧКИ ТЕКШЕРҮҮ

5. МЕКЕМЕДЕ ИЧКИ ТЕКШЕРҮҮНҮ КАМСЫЗ КЫЛУУ БОЮНЧА ЫРАСТАМА

ЖЕТЕКЧИЛИК

ОТЧЁТТУН ТАК ЖАНА ТУУРА ЭКЕНДИГИ ЖӨНҮНДӨ ЖЕТЕКЧИЛИКТИН ЫРАСТАМАСЫ

Мен, жетекчиликтин өкүлү катары, ушул отчеттогу маалыматтар так жана туура экендигин тастыктаймын. Ошондой эле, бул отчетто аныкталган иш-чараларга бөлүнгөн каражаттар максаттуу түрдө, каржылык башкаруунун ченемдик укуктук принциптерине ылайык сарпталгандыгын, иш-чаралардын мыйзамга ылайыкталып жүргүзүлгөндүгүн билдиремин.

Бул мекеменин башкы жетекчи катары алган билимиме жана тажрыйбаларыма таянып ырастаймын.

Бул отчетко киргизилбей калган, жетекчиликтин кызыкчылыгына каршы келген кандайдыр бир жагдай тууралуу маалыматка ээ эмес экенимди билдиремин. (Бишкек-Кыргызстан, 30/04/2017)

Проф., док. Себахаттин Балжы

РЕКТОР

6. КАРЖЫ БАШКАРМАЛЫГЫНЫН ЖЕТЕКЧИСИНИН ЫРАСТАМАСЫ

ОТЧЁТТУН ТАК ЖАНА ТУУРА ЭКЕНДИГИ ЖӨНҮНДӨ ЖӨНҮНДӨ КАРЖЫ ИШТЕРИ БОЮНЧА ЖЕТЕКЧИЛИКТИН ЫРАСТАМАСЫ

СТРАТЕГИЯНЫ ӨРКҮНДӨТҮҮ БАШКАРМАЛЫГЫНЫН БАШЧЫСЫ КАТАРЫ

Бул мекемеде бардык иш-чаралар - каржылык көзөмөлдөө жана тескөө боюнча нормативдик-укуктук документтерге жана башка мыйзамдарга ылайык ишке ашырылгандыгын, мамлекеттик каражаттардын үнөмдүү жана натыйжалуу түрдө колдонулушун камсыз кылуу үчүн ички көзөмөлдөө иштердин так аткарылгандыгын жана керектүү чараларды көрүүгө туура келген учурларда сунуштар жана пикирлер жогорку жетекчиликке убагында маалымданып тургандыгын тастыктаймын.

Университеттин 2016-жылында аткарылган иш-чаралардын отчету “Каржы боюнча маалымат” бөлүмүндөгү маалыматтардын анык, туура жана так болгондугун ырастаймын.
(Бишкек-Кыргызстан, 30/04/2017)

Зия Арпалы

Стратегияны өркүндөтүү башчылыгы

КОРУТУНДУ

КОРУТУНДУ

Мамлекеттик мекемелерде стратегиялык башкаруунун милдеттеринин аныкталышы-каржылык көзөмөлдөө жана тескөө системасынын колдонулушуна байкоо жүргүзүү, көзөмөлдөө, каражаттардын сапаттар принциптерине ылайык бөлүштүрүлүшү жана натыйжалуу колдонулушунда өтө маанилүү критерий болуп саналат. Стратегиялык максаттар түшүнүгү, стратегиялык приоритеттердин, конкреттүү максаттардын аныкталышында, булардын натыйжаларына көңүлдүн топтолушунда жана натыйжалардын күн мурунтадан белгиленген өндүрүмдүүлүкүн көрсөткүчтөрүнүн негизинде процесстерге мониторинг жүргүзүлүшүндө жана бааланышында мааниси өтө зор.

Жогорку билим берүү комитети тарабынан жарыяланган “Жогорку окуу жайлардын аткарган иш-аракеттери тууралуу отчетту даярдоо боюнча колдонмо” китепчесинин негизинде даярдалган бул университеттин иш-чаралардын отчету 3 негизги бөлүмдөн турат. Биринчи жана экинчи бөлүмүндө университеттин миссиясы жана концепциясы, ыйгарым укуктары (полномочиелери), милдеттери жана жоопкерчиликтери, 2016-жылында ээ болгон материалдык-техникалык инфраструктурасы, маалыматтык-технологиялык базасы, студент жана кызматкерлер тууралуу маалыматтар кененирээк берилген. Ал эми үчүнчү жана эң акыркы бөлүмүндө болсо университеттин финасылык абалы деталдуу түрдө көрсөтүлүп, жүргүзүлгөн стратегиялык анализдердин натыйжасында университеттин күчтүү жана алсыз тараптары, мүмкүнчүлүктөр жана кооптуу жагдайлар тууралуу маалыматтар (SWOT анализи) берилген.

Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин кампусун куруу үчүн 2002-жылдын 8-январында Кыргыз Республикасы тарабынан Жал кичи районунун аймагында 85 гектар жер тилкеси бөлүнүп берилип, 2002-жылдын июнь айында курулуш иштери башталган.

Университеттин кампустук долбоорунда ректорлук, 11 факультеттин имараты, социалдык объектилер (турмуш-тиричиликти тейлөө комплекстери), студенттик жатаканалар, стадион жана ачык спорттук аянтчалар, кызматтык турак-үйлөр, мейманкана, Теология факультетинин илимий-практикалык мечити, бала бакча, соода борбору, конгресстер өткөрүлүүчү борбор, басмакана, өндүрүштүк-практикалык мейманкана, складдар, жылуулук берүүчү подстанциялар, сейил бакча, жашыл чөп эгилген аянтчалар жана унаа токтотуучу жайлар орун алган.

Жыйынтык катары, 2016-жылы аткарылган административдик жана финансылык иш-чаралардын отчету, инфраструктура жана адам ресурстары боюнча маалыматтар менен катар эле аткарылган иш-чаралар боюнча деталдуу түрдө жүргүзүлгөн анализдин натыйжалары да берилди.

Келечек колубузда...

: 720044, Бишкек, КЫРГЫЗСТАН Тынчтык проспектиси, 56
+996 (312) 54 19 41-47
Факс: +996 (312) 54 19 35
www.manas.edu.kg